



Brussel, 19.11.2025
COM(2025) 838 final

2025/0358 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot instelling van Europese portemonnees voor ondernemingen

{SWD(2025) 837 final}

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Deze toelichting vergezelt het voorstel voor een verordening betreffende de instelling van Europese portemonnees voor ondernemingen. Het rechtsinstrument moet marktdeelnemers en overheidsinstanties een geharmoniseerd, betrouwbaar en gebruiksvriendelijk digitaal kader bieden om zich veilig te identificeren en te authenticeren en om veilig gegevens uit te wisselen met volledige rechtsgeldigheid over de EU-grenzen heen.

De recente technologische en maatschappelijke ontwikkelingen vereisen een nieuwe geharmoniseerde en digitale benadering van de interacties tussen ondernemingen en de overheid en tussen ondernemingen onderling. AI, cloudcomputing en veilige digitale-identiteitsoplossingen ontwikkelen zich in een ongekend tempo en beïnvloeden de manier van zakendoen in Europa: processen zijn niet langer gebaseerd op documenten, maar zijn geautomatiseerd en datagestuurd. Zo beschouwt 91 % van de scale-ups digitale technologie als cruciaal voor zijn groei. Deze ontwikkelingen, in combinatie met de strategische prioriteiten van de EU op het gebied van concurrentievermogen, digitale soevereiniteit, vereenvoudiging en standaard digitale overheidsdiensten, maken het noodzakelijk om flexibele oplossingen te vinden die betrouwbare grensoverschrijdende commerciële transacties op grote schaal kunnen ondersteunen.

In de verslagen van Draghi en Letta werd ervoor gewaarschuwd dat de aanhoudende administratieve lasten en de versnippering van de interne markt het concurrentievermogen van Europa aanzienlijk aantasten, Europese ondernemingen ontmoedigen om op te schalen en de afhankelijkheid van aanbieders met een hoog risico vergroten. Toch blijft de digitale infrastructuur die beschikbaar is voor overheidsinstanties en marktdeelnemers versnipperd en blijven de nalevings- en rapportageverplichtingen complex: de meeste geraadpleegde belanghebbenden wezen op het gebrek aan grensoverschrijdende interoperabiliteit als belangrijke bron van bureaucratie. In de gehele Unie werken overheden nog steeds binnen heterogene digitale omgevingen die de volledige totstandbrenging van grensoverschrijdende overheidsdiensten beperken: uit het Benchmarkverslag inzake e-overheid 2024 blijkt dat hoewel 88 % van de overheidsdiensten online beschikbaar is voor binnenlandse gebruikers, grensoverschrijdende gebruikers slechts 56 % van deze diensten digitaal kunnen raadplegen en dat interoperabiliteitsbelemmeringen nog steeds een van de grootste hinderpalen vormen voor een efficiënte e-overheid. Voor marktdeelnemers die in meerdere lidstaten actief zijn is het verzekeren van vlotte transacties, bijvoorbeeld voor belastingregistratie, vergunningverlening of aanbestedingen, van cruciaal belang om concurrerend te blijven.

De praktische gevolgen van de status quo vormen een zware last. Zo meldden belanghebbenden bijvoorbeeld dat zij alleen om aan hun verplichtingen inzake duurzaamheidsrapportering te voldoen, twee voltijdse medewerkers in dienst hadden, of dat zij meer dan 100 000 EUR aan kosten maakten voor gespecialiseerde adviesdiensten op dit gebied. Ook schatten marktdeelnemers dat ongeveer 20 % van hun werkuren naar werkzaamheden in verband met naleving gaat. In een grensoverschrijdende context vereist dit vaak handmatige verificaties of verificaties van gegevens op papier, die de transacties vertragen en de administratieve kosten doen oplopen. Deze kosten zijn onevenredig hoog, vooral voor kmo's, waar de nalevingsverplichtingen aanzienlijke middelen onttrekken aan strategische, hoogwaardige activiteiten: de Europese Investeringsbank schat dat naleving van de regelgeving 1,8 % van de omzet in beslag neemt voor alle ondernemingen samen, en 2,5 %

van de omzet voor kleinere ondernemingen. Alleen al de ken-uw-cliëntprocedures in de financiële sector kunnen dertig tot vijftig dagen per zakelijke cliënt in beslag nemen, en elk dossier vergt tientallen uren handmatige verwerking.

Voor overheidsinstanties staan structurele belemmeringen in de weg aan de volledige overgang naar moderne, digitale en toegankelijke diensten en aan de totstandbrenging van een naadloze Europese bestuurlijke ruimte. Hoewel de digitalisering van overheidsdiensten steeds rijper lijkt, zal het streefdoel om alle overheidsdiensten tegen 2030 online toegankelijk te maken, zoals vastgesteld in het verslag over het digitale decennium van Europa, in dit tempo niet kunnen worden gehaald. Dit scenario beperkt de schaalbaarheid, verhoogt de administratieve kosten en vertraagt de verlening van diensten. Interacties digitaliseren betekent efficiëntere administratieve procedures, een betere dienstverlening en meer mogelijkheden om overheidsmiddelen te herbestemmen voor meer strategische taken. Er zijn aanwijzingen dat digitalisering in de publieke sector administraties doeltreffender kan maken, hetzij door diensten uit te breiden zonder extra begroting, hetzij door personeel in te zetten voor activiteiten met een hogere toegevoegde waarde.

Het ontbreken van een betrouwbaar, gestandaardiseerd kanaal voor de interactie tussen ondernemingen en de overheid en tussen ondernemingen onderling om attributen te kunnen uitwisselen, ondermijnt de traceerbaarheid en de veiligheid. Beveiligingsgegevens worden vaak gedeeld via e-mail of via eigen portalen, die beperkte authenticiteitswaarborgen bieden, hetgeen leidt tot een hogere blootstelling aan frauduleuze praktijken, zoals oplichting met facturen, een praktijk die volgens Europol en EUIPO jaarlijks al meer dan 26 miljoen EUR aan illegale winsten oplevert. Hoewel privacy en minimale openbaarmaking van essentieel belang zijn voor natuurlijke personen, hebben ondernemingen dus transparante en traceerbare uitwisselingen nodig om het risicobeheer, de naleving en de fraudepreventie te ondersteunen. De EU heeft al een belangrijke mijlpaal op haar vereenvoudigingsagenda bereikt, met het Europese kader voor digitale identiteit — een geavanceerd, privacyvriendelijk en interoperabel systeem voor digitale identificatie dat burgers en rechtspersonen in staat stelt om veilig gegevens te delen over de grenzen heen. Het voorstel voor Europese portemonnees voor ondernemingen moet een aanvulling vormen op de Europese portemonnees voor digitale identiteit, door een marktgestuurd digitaal hulpmiddel te introduceren dat is ontworpen voor de specifieke behoeften van commerciële transacties.

Het huidige streven naar vereenvoudiging en digitalisering is verankerd in de politieke agenda van de Unie. In de strategische agenda van de EU voor de periode 2024-2029, de conclusies van de Europese Raad en het kompas voor concurrentievermogen van de Commissie wordt telkens onderstreept hoe de administratieve lasten dringend moeten worden verlaagd en worden expliciete streefdoelen vermeld van een verlaging van de totale lasten met 25 % en een verlaging van de lasten voor kmo's met 35 %. In de verslagen van Draghi en Letta worden versnippering en administratieve complexiteit genoemd als belangrijke obstakels voor het Europese concurrentievermogen, terwijl voorzitter Von der Leyen in haar toespraak over de Staat van de Unie van 2025 duidelijk heeft aangegeven dat interne belemmeringen voor de marktdeelnemers een groter obstakel vormen dan externe belemmeringen. In maart en juni 2025 heeft de Europese Raad opnieuw gewezen op de noodzaak van “eenvoud door ontwerp” en begin 2025 heeft de Commissie de instelling van Europese portemonnees voor ondernemingen uitdrukkelijk aangemerkt als hoeksteen van een eenvoudiger en sneller Europa.

Tegen deze economische en politieke achtergrond beantwoordt het voorstel inzake Europese portemonnees voor ondernemingen aan de vraag naar vereenvoudiging door de volgende specifieke doelstellingen te verwezenlijken:

- de administratieve lasten verlagen, de nalevingsprocessen stroomlijnen en de dienstverlening verbeteren;
- ervoor zorgen dat marktdeelnemers en overheidsinstanties toegang hebben tot veilige en betrouwbare digitale identificatie over de grenzen heen, om zo tegemoet te komen aan de behoeften en de vraag van gebruikers.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

Het voorstel inzake Europese portemonnees voor ondernemingen bouwt voort op en vormt een uitbreiding van het ecosysteem dat is opgezet binnen het Europees kader voor digitale identiteit (EUDI) — Verordening (EU) nr. 910/2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt, zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2024/1183. De Europese portemonnees voor ondernemingen moeten een aanvulling vormen op het EUDI-kader, door functionaliteiten aan te bieden die zijn afgestemd op de behoefte van overheidsinstanties en marktdeelnemers, zoals het digitale beheer van vertegenwoordigingsrechten en mandaten, en een veilig kanaal voor het uitwisselen van officiële documenten en attesteringen, ondersteund door een gemeenschappelijk repertorium. De volledige interoperabiliteit met de Europese portemonnees voor digitale identiteit zal worden gewaarborgd.

Het voorstel vormt een aanvulling op het EU-acquis inzake vennootschapsrecht en maakt gebruik van de bestaande Europese unieke identificatiecode waarover alle kapitaalvennootschappen en commerciële personenvennootschappen (evenals ondernemingen die onder de toekomstige 28e regeling zullen vallen) overeenkomstig het vennootschapsrecht van de EU beschikken. Daarnaast is het voorstel verenigbaar met het systeem van gekoppelde registers (Business Registers Interconnection System — BRIS) dat in overeenstemming met de gecodificeerde richtlijn vennootschapsrecht, Richtlijn (EU) 2017/1132, is ontwikkeld. Tot slot strookt het voorstel ook met het systeem van gekoppelde registers van uiteindelijk begunstigten (Boris), dat in overeenstemming met de antiwitwasrichtlijn (Richtlijn (EU) 2015/849) is ontwikkeld. Deze koppelingen maken gebruik van de Europese unieke identificatiecode (EUID) om ondernemingen en andere juridische entiteiten en juridische constructies in de EU op unieke wijze te identificeren, maar bestrijken niet alle marktdeelnemers of overheidsinstanties, zoals eenmanszaken, zelfstandigen of overheidsinstellingen. Met de Europese portemonnees voor ondernemingen wordt dit ecosysteem uitgebreid door al deze entiteiten een betrouwbaar en interoperabel middel aan te reiken.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

Dit voorstel maakt deel uit van de bredere beleidsagenda van de Unie om het concurrentievermogen te versterken, de administratieve lasten te verlagen en een digitaal geïntegreerde interne markt tot stand te brengen. Het draagt rechtstreeks bij aan de doelstellingen van de strategie voor de eengemaakte markt van de Commissie, waarin wordt opgeroepen tot een effectievere digitalisering in de EU om een optimale werking van de eengemaakte markt mogelijk te maken, en aan de strategische agenda 2024-2029 van de EU, het kompas voor concurrentievermogen, de kmo-strategie voor een duurzaam en digitaal Europa en het beleidsprogramma voor het digitale decennium. In al deze beleidsdocumenten wordt gewezen op de noodzaak van vereenvoudiging, interoperabiliteit en standaard digitale overheidsdiensten. Het voorstel inzake Europese portemonnees voor ondernemingen voldoet

aan deze strategische prioriteiten door een concreet instrument aan te reiken om naleving en grensoverschrijdende interacties eenvoudiger, sneller en betrouwbaarder te maken voor marktdeelnemers en overheidsinstanties.

Bovendien is het voorstel complementair met de volgende belangrijke wetgevingsinitiatieven:

- Met de oprichting van één digitale toegangspoort (Single Digital Gateway, SDG) en het bijbehorende eenmaligheidsbeginsel (OOTS) zijn autoriteiten verplicht gegevens die reeds in een andere lidstaat beschikbaar zijn, opnieuw te gebruiken zonder dat ondernemingen deze herhaaldelijk hoeven in te dienen. Het voorstel inzake Europese portemonnees voor ondernemingen zal een aanvulling vormen op de SDG en het OOTS door te voorzien in de betrouwbare identificatie en authenticatie van marktdeelnemers en overheidsdiensten en in een veilige uitwisselingslaag waarmee ondernemingen en overheidsinstanties geverifieerde gegevens en officiële attesteringen naadloos over de grenzen heen kunnen delen en hergebruiken;
- Het digitale productpaspoort (DPP), dat centraal staat op de EU-agenda voor de circulaire economie, is afhankelijk van een betrouwbare toegang tot conformiteits- en duurzaamheidsgegevens. Het voorstel inzake portemonnees voor ondernemingen kan de wettelijke identiteit en alle verleende toegangsrechten aantonen, zodat conformiteitsverklaringen kunnen worden ondertekend en verzegeld, en kan ervoor zorgen dat productgegevens veilig en verifieerbaar worden uitgewisseld over de grenzen heen;
- De verordening Interoperabel Europa stelt het kader vast voor grensoverschrijdende interoperabiliteit van overheidsdiensten. Het voorstel inzake portemonnees voor ondernemingen zal hierop een aanvulling vormen door te fungeren als betrouwbare infrastructuur die overheden kunnen integreren in de standaard digitale dienstverlening, om zo meer technische en organisatorische belemmeringen weg te nemen;
- Het aankomende voorstel voor het rechtskader voor vennootschappen van de 28e regeling zal eenvoudige, flexibele en snelle procedures bieden voor ondernemingen om zich in de EU te vestigen, activiteiten uit te voeren en investeringen aan te trekken via digitale oplossingen. Het zal ervoor zorgen dat digitale hulpmiddelen zoals het EU-bedrijfscertificaat en de digitale EU-volmacht kunnen worden gebruikt in de Europese portemonnees voor ondernemingen;
- Met het pakket inzake btw in het digitale tijdperk (VAT in the Digital Age — ViDA) wordt de btw-rapportage gemoderniseerd, verplichte e-facturering over de grenzen heen ingevoerd en de fraudepreventie versterkt. Het voorstel inzake portemonnees voor ondernemingen zal het mogelijk maken om btw-attesteringen en transactiegegevens veilig op te slaan en verifieerbaar uit te wisselen en zal zo realtimerapportage en betrouwbare facturering ondersteunen.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

• Rechtsgrondslag

De rechtsgrondslag van het voorstel is artikel 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), dat voorziet in de vaststelling van maatregelen op EU-niveau om de goede werking van de interne markt te waarborgen. Veilige identificatie, vertrouwensdiensten en de naadloze uitwisseling van verifieerbare elektronische attesteringen

zijn van essentieel belang voor marktdeelnemers en overheidsinstanties om effectief te kunnen deelnemen aan de eengemaakte markt.

De werking van de interne markt berust op uniforme en consistente regels die worden toegepast op alle betrokken overheidsinstanties die gelijkwaardige functies vervullen of vergelijkbare diensten verlenen. Instellingen, organen en instanties van de Europese Unie (entiteiten van de Unie) verrichten vaak soortgelijke activiteiten uit als nationale overheidsinstanties en spelen een belangrijke toezichthoudende en regelgevende rol. Hun betrokkenheid bij het ondersteunen van de goede werking van de eengemaakte markt is dan ook noodzakelijk. Hun uitsluiten zou leiden tot leemten in de regelgeving, tot versnippering en tot een ongelijke toepassing van de regels en zou zo de doelstelling van de portemonnees voor ondernemingen ondermijnen, namelijk het waarborgen van de integriteit, de stabiliteit en de veerkracht van de interne markt. Daarnaast blijft vereenvoudiging een belangrijke drijvende kracht achter het streven van de EU naar een gedurfdere, eenvoudigere en snellere Unie. Voor een concurrerende en goed functionerende interne markt is de actieve deelname van zowel nationale als EU-instanties vereist, waarbij laatstgenoemden het goede voorbeeld geven. De entiteiten van de Unie dienen de Europese portemonnee voor ondernemingen dan ook in te voeren en te gebruiken, om hun interacties met marktdeelnemers zo eenvoudiger en efficiënter te maken.

De huidige verschillen in de manier waarop de lidstaten marktdeelnemers identificeren, mandaten verifiëren en officiële gegevens en documentatie digitaal uitwisselen kunnen de fundamentele vrijheden belemmeren of aanzienlijke concurrentievervalsingen veroorzaken. Door een geharmoniseerde oplossing voor veilige bedrijfsidentificatie en gegevensuitwisseling aan te reiken, moet het voorstel inzake Europese portemonnees voor ondernemingen administratieve belemmeringen wegnemen, verdere verschillen voorkomen en ervoor zorgen dat alle marktdeelnemers op gelijke voet kunnen concurreren binnen de EU.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Marktdeelnemers en overheidsinstanties in de hele Unie moeten kunnen vertrouwen op zeer veilige en betrouwbare digitale-identiteitsoplossingen, met inbegrip van de overdraagbaarheid van elektronische attesteringen van attributen die op gebruiksvriendelijke en efficiënte manier in de hele eengemaakte markt kunnen worden gebruikt. Aan deze behoeften kan niet voldoende worden voldaan als de lidstaten elk afzonderlijk optreden, aangezien de nationale oplossingen nog steeds versnipperd zijn wat hun toepassingsgebied, effect en technisch ontwerp betreft.

Daarom is actie op EU-niveau nodig om ervoor te zorgen dat alle overheden, zowel nationale als Europese, dezelfde interoperabele oplossingen erkennen en toepassen bij hun interactie met marktdeelnemers. Dit garandeert een samenhangend regelgevingskader en voorkomt parallelle procedures of onverenigbare systemen die zouden indruisen tegen de doelstellingen van vereenvoudiging en een optimale werking van de interne markt. De vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten worden belemmerd door het feit dat in één lidstaat digitaal uitgegeven beveiligingsgegevens in een andere lidstaat niet altijd opnieuw kunnen worden gebruikt of vertrouwd.

Bovendien treden verstoringen van de mededinging op wanneer marktdeelnemers met ongelijke voorwaarden worden geconfronteerd naargelang van hun plaats van vestiging. In lidstaten waar de procedures volledig zijn gedigitaliseerd, kunnen ondernemingen zich binnen enkele dagen en tegen lage kosten voor btw-doeleinden registreren of attesteringen overleggen, terwijl voor datzelfde proces in minder gedigitaliseerde binnenlandse

omgevingen mogelijk koeriersdiensten of lange handmatige controles nodig zijn, die weken vergen en personeel weghouden van productieve activiteiten. Uit het Benchmarkverslag inzake e-overheid 2024 blijkt dat er aanzienlijke verschillen bestaan tussen de lidstaten wat de digitale beschikbaarheid en bruikbaarheid van essentiële overheidsdiensten betreft: de gemiddelde totaalscore van de tien best presterende landen binnen de EU-27 bedraagt 87 punten, tegenover 64 punten voor de tien slechts presterende landen — een kloof die de aanhoudende verschillen op het gebied van de digitalisering van overheidsdiensten in de EU benadrukt. Deze verschillen uiten zich in verschillende nalevingskosten voor digitalisering, die kmo's en micro-ondernemingen onevenredig zwaar treffen en zo hun vermogen om te concurreren op de interne markt aantasten en hun participatie in economische kansen zoals overheidsopdrachten beperken.

Optreden op EU-niveau is de meest efficiënte manier om gelijke mededingingsvoorwaarden te herstellen: een gemeenschappelijk, geharmoniseerd kader zorgt ervoor dat alle marktdeelnemers, ongeacht hun grootte of locatie, één enkel instrument kunnen gebruiken voor hun interactie met overheidsinstanties en partners in de gehele Unie. Door administratieve belemmeringen weg te nemen en uniforme voorwaarden te creëren, versterkt het voorstel inzake Europese portemonnees voor ondernemingen de rechtszekerheid, het vertrouwen en het concurrentievermogen.

Wat de toegevoegde waarde betreft, zullen de Europese portemonnees voor ondernemingen overlapping voorkomen en de nalevingskosten verlagen, de gegevenskwaliteit en de transparantie verbeteren en overheidsinstanties betrouwbaardere informatie verschaffen en zo de dienstverlening verbeteren. Voor marktdeelnemers, met name voor kmo's, betekent dit dat de bespaarde tijd en middelen naar innovatie, groei en internationale expansie kunnen gaan. Tegelijkertijd voorkomt harmonisatie op EU-niveau afhankelijkheid van aanbieders met een hoog risico, versterkt zij de veerkracht van kritieke infrastructuren en consolideert zij de digitale soevereiniteit van de Unie. Buiten de interne markt kan het initiatief bovendien de rol van de Unie als wereldwijde normsteller voor betrouwbare digitale infrastructuren versterken, hetgeen de Europese concurrentiepositie in de internationale handel ondersteunt.

- **Evenredigheid**

Dit initiatief staat in verhouding tot de nagestreefde doelstellingen, aangezien het de verplichtingen beperkt tot wat strikt noodzakelijk is om een veilig, geharmoniseerd, interoperabel kader voor digitale interacties te verzekeren voor marktdeelnemers en overheidsinstanties. De Europese portemonnees voor ondernemingen schrijven niet één rigide bedrijfsmodel of technisch ontwerp voor, maar strekken veeleer tot vaststelling van een kader waarin interoperabiliteit wordt gecombineerd met flexibiliteit, om zo concurrentie en innovatie te stimuleren.

Bovendien worden de verplichtingen voor overheidsinstanties gecompenseerd door overgangsregelingen: flexibele uitvoeringstermijnen laten overheidsinstanties voldoende tijd om hun administratieve en IT-systemen aan te passen en verstoringen te voorkomen. Het voorstel bevat geen nieuwe administratieve procedures die door marktdeelnemers of overheidsinstanties moeten worden gevolgd. In plaats daarvan wordt een gemeenschappelijk, betrouwbaar kanaal opgezet om de verplichtingen na te komen die nu al bestaan krachtens het Unierecht. Het initiatief is sectorneutraal en raakt dus niet aan de inhoud van de huidige verplichtingen; het biedt louter een middel om de naleving van de bestaande Europese en nationale regels te vereenvoudigen en helpt tegelijkertijd om versnippering en verschillen in behandeling op de interne markt weg te werken.

De kosten voor de invoering en het onderhoud zullen worden gedragen door de marktdeelnemers en overheidsinstanties, met name wat de kosten voor onboarding, opleiding en aanpassing van de IT-systemen betreft. Deze kosten wegen echter niet op tegen de efficiëntiewinst als gevolg van vereenvoudigde processen, minder overlapping en meer rechtszekerheid. Bovendien zouden de opleidingskosten, die het leeuwendeel van de eenmalige kosten voor hun rekening nemen, gedeeltelijk kunnen worden opgevangen door bestaande initiatieven van de Unie voor digitale transformatie en capaciteitsopbouw, die de opleidings- en aanpassingskosten kunnen helpen verlichten.

Het voorstel is ook evenredig wat de verwachte gevolgen voor de marktdeelnemers betreft. Het maakt ook gebruik van de bestaande Europese unieke identificatiecode (EUID), hetgeen extra kosten vermijdt voor 18 miljoen ondernemingen. Kmo's en micro-ondernemingen, die de grootste relatieve lasten ondervinden van administratieve complexiteit, zowel wat kosten als wat werkuren betreft, zullen naar verwachting het meeste voordeel halen uit de vereenvoudiging en de efficiëntiewinst die voortvloeien uit het gebruik van de Europese portemonnees voor ondernemingen. Dit strookt volledig met de politieke prioriteiten van de EU, met inbegrip van de EU-strategie voor startende en opschalende bedrijven, de toekomstige 28e regeling en de aanbevelingen van het verslag van Draghi, waarin wordt gewezen op de noodzaak van het verminderen van de bureaucratische rompslomp en het wegnemen van administratieve belemmeringen als voorwaarde om het concurrentievermogen en de groei van kmo's te waarborgen.

Het voorstel houdt meer in het bijzonder geen verplichtingen in voor de marktdeelnemers. Het verplicht overheidsinstanties om het gebruik van Europese portemonnees voor ondernemingen voor bepaalde functionaliteiten mogelijk te maken en zorgt er zo voor dat marktdeelnemers, zoals kleine en middelgrote ondernemingen, de keuze hebben om de portemonnees voor ondernemingen te gebruiken en te profiteren van vereenvoudigde procedures. Deze benadering strookt met het beginsel "denk eerst klein", door onnodige regeldruk op kmo's te vermijden. Zelfstandigen en eenmanszaken kunnen ook hun Europese portemonnees voor digitale identiteit gebruiken om toegang te krijgen tot de vertrouwensdiensten die worden aangeboden voor de Europese portemonnees voor ondernemingen, zoals het veilige communicatiekanaal of elektronische handtekeningen, zonder dat zij een volwaardige portemonnee voor ondernemingen hoeven te verwerven. Dit garandeert een evenredige behandeling van kleinere marktdeelnemers, door te voorkomen dat er onnodige lasten wordt opgelegd.

Tot slot is het initiatief ook evenredig wat de opzet ervan betreft, aangezien het berust op toezicht achteraf door de vermelde toezichthoudende instanties en op een kennisgevingsprocedure eerder dan voorafgaande goedkeuring. Deze benadering zorgt voor effectief toezicht en voor verantwoording door aanbieders, zonder tot onnodige administratieve vertragingen of kosten te leiden, en zij waarborgt tegelijkertijd een hoge mate van vertrouwen en veiligheid.

Uit al deze elementen blijkt dat het voorstel voldoet aan het evenredigheidsbeginsel. Door een duidelijk gemeenschappelijk kader te combineren met flexibiliteit voor innovatie, voorziet het op de meest efficiënte manier in de dringende behoeften van zowel marktdeelnemers als overheidsinstanties.

- **Keuze van het instrument**

De keuze voor een verordening als rechtsinstrument wordt gerechtvaardigd door de behoefte om te voorzien in een uniform toepassingskader voor de veilige identificatie, authenticatie en

uitwisseling van attesteringen door marktdeelnemers en overheidsinstanties op de eengemaakte markt. Alleen rechtstreeks toepasselijke regels kunnen garanderen dat de Europese portemonnees voor ondernemingen naadloos zullen functioneren in de hele eengemaakte markt en dat hun rechtsgevolgen in alle lidstaten op dezelfde manier worden erkend en toegepast, hetgeen van essentieel belang is om de fundamentele vrijheden van vestiging en dienstverrichting te waarborgen, die momenteel worden aangetast door uiteenlopende nationale oplossingen en versnipperde procedures.

De rechtstreekse toepasselijkheid van een verordening overeenkomstig artikel 288 VWEU zal de versnippering van de wetgeving verminderen en ervoor zorgen dat marktdeelnemers en overheidsinstanties zich met dezelfde rechtszekerheid kunnen beroepen op een gemeenschappelijk instrument in de hele Unie.

Om de consequente toepassing van alle gerelateerde instrumenten te waarborgen en rekening houdend met het feit dat het EUDI-kader zelf is vastgesteld bij een verordening, dient dit voorstel bovendien dezelfde rechtsvorm aan te nemen.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

• Raadpleging van belanghebbenden

Er zijn gerichte raadplegingen gehouden voor de Europese portemonnees voor ondernemingen, die de duidelijke focus op B2G- en B2B-interacties weerspiegelen. In mei en juni 2025 liep een verzoek om input, naar aanleiding waarvan bijna honderd bijdragen werden ontvangen van ondernemingen, ondernemersorganisaties, registers, overheden en burgers uit 17 lidstaten en verschillende derde landen. De Commissie heeft ook enquêtes, diepgaande interviews en een reeks specifieke workshops uitgevoerd met lidstaten, registers, kmo's, vertegenwoordigers van de sector en verleners van vertrouwensdiensten. De feedback werd aangevuld met input uit conferenties en ad-hocdialogen met belanghebbenden die in de loop van 2025 werden georganiseerd.

De raadplegingsstrategie was toegespitst op specifieke kwesties die relevant waren voor marktdeelnemers en overheidsinstanties, zoals operationele vereisten, technische integraties, workflowoptimalisaties en de integratie van rapportageverplichtingen, toegesneden op de technische en praktische realiteit waarmee professionele gebruikers worden geconfronteerd.

De belanghebbenden wezen erop dat de bestaande digitale hulpmiddelen en kanalen voor administratieve activiteiten sterk versnipperd zijn, met name voor grensoverschrijdende uitwisselingen, wat leidt tot het herhaaldelijk indienen van gegevens en tot administratieve lasten. Diverse administratieve activiteiten werden als omslachtig omschreven, met name die activiteiten die verband houden met de uitwisseling van documenten, met naleving en met verificatie in de lidstaten. Deze activiteiten zijn vaak tijdrovend, repetitief en vatbaar voor menselijke fouten.

De respondenten verwachtten dat de Europese portemonnees voor ondernemingen de kosten en de complexiteit van administratieve taken aanzienlijk zouden kunnen verminderen. Als mogelijke voordelen werden onder meer snellere diensten, nauwkeurigere gegevens en versterkte grensoverschrijdende activiteiten genoemd. Veel belanghebbenden gaven aan bereid te zijn om een cloudgebaseerde oplossing zoals de Europese portemonnees voor ondernemingen te gaan gebruiken, met name indien deze oplossing de processen stroomlijnt en de kosten verlaagt. Er werd echter bezorgdheid geuit over integratieproblemen en de

noodzaak van duidelijke begeleiding en ondersteuning. Daarnaast zagen de belanghebbenden verschillende toepassingen en mogelijkheden om kosten te besparen, bijvoorbeeld het automatiseren van identiteitsverificatie, het stroomlijnen van nalevingsprocessen en het mogelijk maken van veilige grensoverschrijdende transacties. De potentiële voordelen werden gekwantificeerd aan de hand van de tijdsbesparing op administratieve taken en de vermindering van handmatige processen.

Uit de resultaten van de raadpleging bleek dat er behoefte is aan een geharmoniseerde aanpak van bedrijfsidentiteit, vertegenwoordiging en naleving van de regelgeving. De aanbevelingen hielden onder meer in dat de technologie-neutraliteit moest worden verzekerd, door ervoor te zorgen dat de portemonnees technologie-neutraal, flexibel en toekomstbestendig zijn en berusten op geharmoniseerde normen en protocollen. Interoperabiliteit is van cruciaal belang, waarbij de portemonnees moeten worden geïntegreerd met bestaande kaders, zoals de Europese portemonnee voor digitale identiteit, teneinde naadloze grensoverschrijdende activiteiten te garanderen. De portemonnees moeten gebaseerd zijn op duurzame, marktgestuurde modellen, met duidelijke richtlijnen en ondersteuning voor de toepassing ervan. Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan kmo's, gezien de uitdagingen waarmee zij worden geconfronteerd bij het invoeren van digitale hulpmiddelen en de behoefte aan duidelijke, bruikbare praktijkvoorbeelden.

De strategie voor de raadpleging van belanghebbenden heeft waardevolle inzichten opgeleverd in de behoeften, problemen en verwachtingen van marktdeelnemers en overheidsinstanties met betrekking tot de Europese portemonnee voor ondernemingen. De bevindingen dienden als basis voor de ontwikkeling van de verordening en zorgden ervoor dat deze tegemoet komt aan de specifieke behoeften van professionele gebruikers door: technologie-neutraal en toekomstbestendig te zijn; het veilig ophalen van gegevens uit bedrijfsregisters en andere authentieke bronnen mogelijk te maken en zo traceerbare interacties te garanderen; een marktgestuurd model mogelijk te maken, en, tot slot, de aanvaarding van de portemonnees voor ondernemingen verplicht te maken voor overheidsinstanties, om zo een samenhangende en effectieve invoering in de gehele EU te waarborgen.

Het initiatief bouwt ook voort op de uitgebreide openbare raadpleging die in 2021 werd gehouden in het kader van de herziening van de eIDAS-verordening, waarbij brede feedback werd verzameld over digitale identiteits- en vertrouwensdiensten. De resultaten van die raadpleging blijven relevant om inzicht te krijgen in de verwachtingen van gebruikers met betrekking tot interoperabiliteit, rechtszekerheid, grensoverschrijdende bruikbaarheid en vertrouwen. Daarom werd er geen openbare raadpleging gehouden.

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

Bij de voorbereiding van dit initiatief heeft de Commissie gebruikgemaakt van externe deskundigheid. Naast regelmatige gedachtewisselingen met deskundigen van de lidstaten, handelsregisters en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, heeft de Commissie gespecialiseerde adviesbureaus ingeschakeld om te helpen bij het verzamelen en analyseren van feitelijke gegevens. Deze contractanten hebben gerichte interviews en enquêtes met belanghebbenden gehouden, kwalitatieve en kwantitatieve feedback verzameld en een kosten-batenanalyse voor het werkdocument van de diensten van de Commissie uitgevoerd. Hun werkzaamheden werden aangevuld door de interne deskundigheid van de Commissie.

- **Werkdocument van de diensten van de Commissie (“Staff Working Document”)**

Voor dit voorstel hoefde geen effectbeoordeling te worden opgesteld om dat de Europese portemonnees voor ondernemingen rechtstreeks voortbouwen op de beleidskeuze die in 2021 al werd beoordeeld voor het Europees kader voor digitale identiteit en dit kader aanpassen aan de specifieke context en behoeften van de marktdeelnemers en overheidsinstanties. Het voorstel volgt daarom de voorkeursoptie van 2021, te weten de instelling van een geharmoniseerd kader voor portemonnees met rechtsgevolgen voor de gehele Unie, en stemt het af op professionele interacties. Er werd echter wel een werkdocument van de diensten van de Commissie opgesteld waarin de verwachte kosten en baten van het voorstel werden geanalyseerd. Het document bevat de interventielogica (problemen, drijvende krachten en doelstellingen), een omschrijving van de beleidsoptie en een kwantificering van de economische effecten voor zowel overheidsinstanties als marktdeelnemers op basis van onderzoek met een gemengde aanpak, met inbegrip van een kwantitatieve en een kwalitatieve analyse van openbare bronnen, gegevens uit enquêtes en gegevens uit interviews, gecombineerd met secundaire bronnen (nadere informatie over de methodologie is te vinden in het werkdocument van de diensten van de Commissie).

Om te voldoen aan de doelstellingen van vereenvoudiging, een verlaging van de administratieve lasten en veilige grensoverschrijdende digitale interacties, vereist het initiatief dat alle overheidsinstanties in de EU in hun interactie met marktdeelnemers de Europese portemonnees voor ondernemingen aanvaarden voor de belangrijkste minimumfunctionaliteiten (identificatie/authenticatie; ondertekenen/verzegelen; indienen en ontvangen van documenten en officiële kennisgevingen), die in de gehele EU dezelfde rechtsgevolgen hebben als papieren of fysieke processen. Dit instrument is technologie-neutraal en marktgestuurd: het schrijft geen specifiek ontwerp voor, laat ruimte voor innovatieve functies buiten de gemeenschappelijke laag en garandeert de interoperabiliteit met eIDAS-vertrouwensdiensten en authentieke bronnen.

De effecten van de beleidsoptie zijn nader beschreven in bijlage 3 bij het werkdocument van de diensten van de Commissie. Uit de kosten-batenanalyse blijkt dat er jaarlijkse directe kosten zijn voor zowel de marktdeelnemers als overheidsinstanties. Deze kosten worden onderverdeeld in enerzijds eenmalige kosten voor opleiding en onboarding, activering en IT-implementatie en aanbesteding en anderzijds terugkerende kosten voor licentievergoedingen en onderhoud. Wanneer de portemonnees voor ondernemingen hun volle potentieel verwezenlijken en de aanvaardingsgraad voor zowel overheidsinstanties als marktdeelnemers 100 % bereikt, zouden de totale geschatte kosten en baten er als volgt kunnen uitzien:

Belanghebbenden	Aantal in de EU	Jaar 1 (miljard EUR)			Jaar 2 (miljard EUR)		
		Baten	Kosten	Nettobaten	Baten	Kosten	Nettobaten
Overheidsinstanties	95 825	19,13	7,32	11,81	19,13	1,15	17,98
Marktdeelnemers	32 721 957	205,82	60,67	145,15	205,82	27,23	178,59
Totaal		224,95	67,99	156,96	224,95	28,38	196,57

Bij de micro-ondernemingen zouden zelfstandigen en eenmanszaken hun Europese portemonnee voor digitale identiteit kunnen gebruiken om toegang te krijgen tot het nieuw ingevoerde communicatiekanaal om met het ecosysteem voor portemonnees voor ondernemingen te interageren, zonder de volledige portemonnee voor ondernemingen aan te kopen. Op basis van de huidige marktprijzen in de EU worden de jaarlijkse terugkerende

kosten voor deze dienst op ongeveer 45 euro geschat, wat erop wijst dat deze marktdeelnemers tegen relatief lage kosten op het ecosysteem zouden kunnen aansluiten.

Belangrijk is dat de omvang van de nettovoordelen afhangt van de mate waarin de Europese portemonnees voor ondernemingen door marktdeelnemers worden gebruikt, met name door kmo's, die het grootste deel van de marktdeelnemers uitmaken. Des te meer gebruik wordt gemaakt van de portemonnees, des te groter de daaruit voortvloeiende efficiëntie, vereenvoudiging en kostenbesparingen op de interne markt. In het werkdocument van de diensten van de Commissie worden verschillende scenario's overwogen: bij een lagere aanvaardingsgraad levert het initiatief al meetbare efficiëntiewinsten op voor marktdeelnemers, en voor overheidsinstanties volgt kort daarna een positief rendement. Naarmate het gebruik toeneemt, ondervinden beide categorieën belanghebbenden duidelijke nettovoordelen, met name kmo's en micro-ondernemingen, doordat netwerkeffecten beginnen door te werken. Bij nog meer gebruik worden de Europese portemonnees voor ondernemingen de feitelijke norm voor de uitwisselingen tussen ondernemingen en overheden, met steeds meer spill-overeffecten in B2B-contexten (zie voor een meer gedetailleerde analyse hoofdstuk 6 en bijlagen 3 en 4 bij het werkdocument van de diensten van de Commissie).

Daarnaast levert het initiatief, naast de directe besparingen, ook aanzienlijke indirecte voordelen op voor de rest van de Europese economie en samenleving, die op drie gebieden tot uiting komen. Het eerste gebied betreft economische kansen en concurrentievermogen. Door minder tijd te besteden aan naleving, komen middelen vrij die kunnen worden ingezet voor innovatie en grensoverschrijdende uitbreiding van de dienstverlening. Door de gegevenskwaliteit en de transparantie te verbeteren, helpt het initiatief ook om fraude te verminderen en interne processen te optimaliseren. Een tweede gebied betreft vertrouwen en veerkracht. Hier zullen de Europese portemonnees voor ondernemingen naar verwachting het vertrouwen in digitale transacties vergroten en de cyberweerbaarheid en operationele continuïteit van de EU versterken, ook tijdens crises. Een derde gebied betreft milieuduurzaamheid, waar winst wordt verwacht van het afbouwen van op papier gebaseerde processen en het faciliteren van efficiëntere duurzaamheidsrapportering.

Voor overheidsinstanties zullen de Europese portemonnees voor ondernemingen naar verwachting leiden tot structurele en blijvende verbeteringen van de administratieve efficiëntie en de kwaliteit van de dienstverlening. Door de verificatie, de verwerking van documenten en de gegevensuitwisseling te automatiseren beperkt het initiatief handmatige verwerking en het risico van menselijke fouten, waardoor de besluitvorming wordt versneld en de resultaten voor burgers en ondernemingen betrouwbaarder worden. De consolidatie van authenticatie- en communicatiesystemen in een geharmoniseerd EU-kader versterkt de cyberbeveiliging en de digitale soevereiniteit en maakt een gecoördineerd risicobeheer en veilige gegevensstromen mogelijk. Tegelijkertijd stroomlijnt de beschikbaarheid van een traceerbaar, gestandaardiseerd kanaal voor informatie-uitwisseling het regelgevend toezicht, waardoor autoriteiten kunnen vertrouwen op nauwkeurige, controleerbare gegevens en innovatieve regtech-oplossingen die het toezicht en de controle op de naleving verbeteren.

Samen versterken deze indirecte voordelen het concurrentievermogen van de EU, versterken zij het vertrouwen in digitale infrastructuur en ondersteunen zij bredere beleidsdoelstellingen zoals de Green Deal en digitale decennium.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

Met dit voorstel worden de Europese portemonnees voor ondernemingen ingesteld als gemeenschappelijk, geharmoniseerd instrument voor marktdeelnemers om documenten te identificeren, te ondertekenen, op te slaan, in te dienen en te ontvangen bij hun interacties met overheidsinstanties. Versnipperde nationale procedures kunnen hierbij worden vervangen door een veilige en interoperabele oplossing, waardoor de administratieve complexiteit verdwijnt en de nalevingskosten dalen.

Voor overheidsinstanties zorgt dit voorstel voor gestroomlijnde rapportage- en verificatieprocessen, waardoor het toezicht en het bijhouden van registers efficiënter kunnen worden. Voor marktdeelnemers, in het bijzonder kmo's, vermijdt dit voorstel dubbele procedures en onevenredige lasten. Kmo's hebben hier het meeste baat bij, aangezien zij onevenredig zwaar worden belast door versnipperde en dubbele administratieve procedures. De directe voordelen worden geschat op 4 000 euro per jaar voor individuele micro-ondernemingen en op 42 250 euro voor grotere kmo's, maar de effecten reiken verder dan kostenbesparingen alleen: dankzij vereenvoudigde grensoverschrijdende procedures kunnen ondernemingen zich sneller in het buitenland vestigen, krijgen zij gemakkelijker toegang tot financiering en stijgt hun deelname aan aanbestedingsprocedures. Door de rechtszekerheid en uniforme toepassing te verzekeren, bevordert het voorstel het vrije verkeer van goederen en diensten en stimuleert het tegelijkertijd de innovatie, waardoor marktgestuurde functies tot bloei kunnen komen.

- **Grondrechten**

Hoewel dit wetgevingsvoorstel voornamelijk betrekking heeft op rechtspersonen, ondersteunt het indirect de bescherming van verschillende grondrechten die zijn verankerd in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Door een geharmoniseerd en betrouwbaar instrument voor grensoverschrijdende zakelijke interacties aan te reiken, versterkt het initiatief de vrijheid van ondernemerschap (artikel 16) door onnodige belemmeringen op de eengemaakte markt weg te nemen. Het vergemakkelijkt ook de uitoefening van de vrijheid van beroep en het recht te werken (artikel 15), aangezien ondernemingen en beroepsbeoefenaren hun activiteiten gemakkelijker en tegen lagere kosten over de grenzen heen kunnen uitbreiden.

Overheidsinstanties zullen, in hun rol van “poortwachters” van administratieve procedures op de eengemaakte markt, transparantere en efficiëntere procedures kunnen aanbieden, wat indirect het recht op behoorlijk bestuur (artikel 41) zal versterken. De Europese portemonnees voor ondernemingen helpen eveneens om een hoog niveau van bescherming van persoonsgegevens (artikel 8) te waarborgen, in overeenstemming met bestaande EU-wetgeving, met name Verordening (EU) 2016/679. Zo dient de functie voor selectieve openbaarmaking, naar het voorbeeld van het Europees kader voor digitale identiteit, ook als maatregel voor de bescherming van persoonsgegevens omdat gebruikers van de Europese portemonnees voor ondernemingen kunnen bepalen wat voor gegevens en hoeveel gegevens worden meegedeeld aan andere houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en op deze portemonnees vertrouwende partijen. Daarnaast moet bij de voorbereiding van de uitvoering van de Europese digitale index rekening worden gehouden met de relevante beginselen en verplichtingen op het gebied van gegevensbescherming, zoals minimale gegevensverwerking en gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen.

Door de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van zakelijke beveiligingsgegevens te vergroten, versterkt het voorstel indirect de consumentenbescherming (artikel 38) en draagt het bij tot het algemene vertrouwen in de dynamiek van de eengemaakte markt.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

De opname van entiteiten van de Unie zal financiële gevolgen hebben, die hoofdzakelijk door de EU-begroting zullen worden gedekt binnen het meerjarig financieel kader (MFK) 2028-2034. Deze kosten houden hoofdzakelijk verband met de uitvoering en het gebruik van de Europese portemonnees voor ondernemingen door entiteiten van de Unie en de opzet en het onderhoud van de Europese digitale index binnen de Commissie.

Een gedetailleerd overzicht van de betrokken kosten is te vinden in het financieel memorandum bij dit voorstel.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende monitoring, evaluatie en rapportage**

De effecten van de voorgestelde verordening worden gemonitord en geëvalueerd overeenkomstig de richtsnoeren voor betere regelgeving, die betrekking hebben op de uitvoering en de toepassing ervan. De monitoringregeling vormt een belangrijk onderdeel van het voorstel. De Commissie zal toezien op de uitvoering ervan, teneinde de nodige relevante informatie te genereren die zal worden gebruikt voor een toekomstige evaluatie en om sluitend bewijs te verkrijgen voor de beleidsvorming. Met name de volgende aspecten zullen worden geëvalueerd en gemonitord: 1) de verlaging van de administratieve lasten van naleving van de regelgeving en rapporteringsverplichtingen voor ondernemingen, via aantoonbare economische voordelen; 2) de verbetering van de openbare dienstverlening en 3) de versterking van het concurrentievermogen dankzij de invoering van de portemonnees voor ondernemingen.

Gelet op de horizontale reikwijdte van deze verordening en gezien de uitgebreide gebruiksmogelijkheden die de portemonnees voor ondernemingen zouden kunnen ondersteunen in diverse sectoren van de economie, wordt het belangrijk om te zorgen voor een efficiënte en op samenwerking gebaseerde coördinatie van de uitvoering ervan. Daartoe zal een interdirectorale groep voor de gehele Commissie worden opgericht, die zal worden voorgezeten door DG CONNECT.

Inzake de toepassing van het voorgestelde instrument beoordelen de Europese Commissie en de nationale bevoegde autoriteiten eveneens: 1) de ontwikkeling van een markt voor veilige digitale identificatie-en vertrouwensdiensten tussen marktdeelnemers en overheidsinstanties; 2) de betrouwbaarheid en veiligheid van de beschikbare oplossingen en de mate waarin zij voldoen aan alle vereisten om Europese portemonnees voor ondernemingen aan te bieden en 3) de aanvaarding van de Europese portemonnees voor ondernemingen in verschillende sectoren.

Vier jaar na de vaststelling van de verordening verricht de Commissie een evaluatie om na te gaan hoe doeltreffend de Europese portemonnees voor ondernemingen hun doelstellingen hebben bereikt. Bij de evaluatie wordt met name gekeken naar de bruikbaarheid van de minimale kernfunctionaliteiten van de portemonnees, het nalevingsniveau bij de aanbieders van portemonnees, de werking van het nationale toezicht en de sancties, de prestaties van de

gekwalficeerde diensten voor elektronische aangetekende bezorging en het gebruik van portemonnees voor ondernemingen en van de gekwalficeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging. De lidstaten verstrekken de Commissie de nodige gegevens en bewijzen voor deze beoordeling (zie hoofdstuk 9 van het werkdokument van de diensten van de Commissie voor een grondige analyse van het aspect monitoring en evaluatie).

- **Artikelsgewijze toelichting**

In hoofdstuk I worden het onderwerp en de werkingssfeer van het voorstel beschreven, dat van toepassing is op de levering en de aanvaarding van Europese portemonnees voor ondernemingen. Ook de overige in het instrument gebruikte definities worden daarin gedefinieerd. De definitie van de Europese portemonnees voor ondernemingen is bewust ruim en technologie-neutraal geformuleerd, om zo de flexibiliteit te laten voor verschillende marktgestuurde oplossingen en toekomstige technologische ontwikkelingen, een digitale portemonnee die houders in staat stelt om geverifieerde identificatiegegevens en elektronische attesteringen van attributen op te slaan, te beheren en te delen en om op een wettelijk erkende manier mandaten uit te geven en toe te kennen.

Hoofdstuk II bevat de belangrijkste onderdelen van het kader voor Europese portemonnees voor ondernemingen. In dit hoofdstuk wordt het beginsel van juridische gelijkwaardigheid vastgesteld, waardoor het fungeert als een bepaling die handelingen die worden uitgevoerd via een Europese portemonnee voor ondernemingen, gelijkstelt aan handelingen die fysiek worden uitgevoerd, op papier of via andere middelen of processen. Dit is een essentieel element om administratieve fricties bij de betrokken uitwisselingen weg te nemen. Het gelijkwaardigheidsbeginsel is ook van toepassing op het gebruik van de gekwalficeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging door zelfstandigen en eenmanszaken. In hetzelfde hoofdstuk worden naast een minimale, interoperabele reeks kernfunctionaliteiten en de gekwalficeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging als op zichzelf staande dienst voor gebruikers van de Europese portemonnees voor digitale identiteit, technische vereisten gedefinieerd, die nader worden uitgewerkt in de bijlage en door middel van uitvoeringshandelingen moeten worden aangevuld. De bepalingen in dit hoofdstuk hebben ook betrekking op wie Europese portemonnees voor ondernemingen kan aanbieden, aan welke relevante vereisten dergelijke rechtspersonen moeten voldoen en het proces dat een in aanmerking komende entiteit op nationaal niveau moet doorlopen om te worden opgenomen in de vertrouwenslijst van aanbieders. Om een consequente grensoverschrijdende erkenning te garanderen, wordt in het voorstel gebruikgemaakt van de identificatiegegevens van de houders van de Europese portemonnees voor ondernemingen die als elektronische attesteringen van attributen worden uitgegeven door gekwalficeerde verleners van vertrouwensdiensten, nationale overheidsinstanties of door de Commissie, voor entiteiten van de Unie. Met deze attesteringen kan elke houder van een portemonnee voor ondernemingen op betrouwbare wijze worden geïdentificeerd, op basis van officiële en verifieerbare informatie. Bovendien wordt aan elke houder van een portemonnee voor ondernemingen een unieke identificatiecode toegekend. Wanneer op grond van de richtlijn vennootschapsrecht, Richtlijn (EU) 2017/1132, of de antiwitwasrichtlijn een Europese unieke identificatiecode wordt toegewezen, zullen de portemonnees voor ondernemingen die Europese unieke identificatiecode als unieke identificatiecode gebruiken. In andere gevallen wijzen de lidstaten bestaande nationale registers en de overeenkomstige registratienummers aan als authentieke bron voor het genereren van een gelijkwaardige identificatiecode. De structurele en technische specificaties van deze identificatiecode, die het unieke karakter en de interoperabiliteit ervan in de gehele Unie moeten waarborgen, worden vastgesteld in uitvoeringshandelingen.

Om een vlotte communicatie via de portemonnees voor ondernemingen mogelijk te maken, is in het voorstel ook voorzien in de instelling van een Europese digitale index, die door de Commissie zal worden opgezet en bijgehouden en waarmee gemakkelijk contact kan worden opgenomen met marktdeelnemers en overheidsinstanties, waarbij tegelijkertijd passende maatregelen voor de bescherming van persoonsgegevens worden genomen. In dat verband zal de Commissie door middel van uitvoeringshandelingen normen en technische specificaties vaststellen, alsmede de categorieën gegevens die met het oog op de index aan de Commissie moeten worden meegedeeld.

In hoofdstuk II wordt ook het governance- en toezichtmechanisme vastgesteld. Om versnippering tot een minimum te beperken en gebruik te maken van bestaande deskundigheid, worden in het voorstel de bestaande toezichthoudende organen van eIDAS aangewezen als toezichthoudende organen in elke lidstaat voor de op het respectieve grondgebied gevestigde aanbieders van portemonnees voor ondernemingen. Deze organen helpen de aanbieders van portemonnees voor ondernemingen ook bij het opvragen van de nodige informatie voor de afgifte van identificatiegegevens van houders door verstrekkers van identificatiegegevens van houders op basis van de informatie die beschikbaar is uit authentieke bronnen, werken nauw samen met de bevoegde instanties voor gekwalificeerde verleners van vertrouwensdiensten en stellen de Commissie in kennis van de nationale registers die gegevens bevatten over marktdeelnemers en overheidsinstanties. In dit verband worden in de verordening de rol en de taken van dergelijke organen vastgelegd. Gelet op het institutionele evenwicht van de Verdragen staan de instellingen, organen en instanties van de Europese Unie (entiteiten van de Unie) niet onder het toezicht van de lidstaten. Het voorstel voorziet daarentegen in een toezichtregeling op Unieniveau onder de Commissie.

In hoofdstuk III worden de verplichtingen voor overheidsinstanties uiteengezet. Deze bepalingen waarborgen dat overheidsinstanties marktdeelnemers in staat stellen de Europese portemonnee voor ondernemingen te gebruiken voor identificatie, authenticatie, ondertekening of verzegeling, het indienen van documenten en het verzenden of ontvangen van kennisgevingen in administratieve of rapportageprocedures. Voor de uitwisseling van documenten en kennisgevingen moeten overheidsinstanties zelf in het bezit zijn van een Europese portemonnee voor ondernemingen en moeten zij het veilige communicatiekanaal gebruiken. De verplichtingen moeten binnen bepaalde termijnen worden nagekomen. Overheidsinstanties kunnen het gebruik van Europese portemonnees voor ondernemingen en van het veilige communicatiekanaal (voor eenmanszaken en zelfstandigen) ook erkennen als het enige middel om elektronisch documenten en attesteringen in te dienen indien het Unierecht dat vereist. De Commissie zal deze verplichtingen en hun reikwijdte na verloop van tijd herzien.

In hoofdstuk IV wordt de internationale dimensie van het kader voor Europese portemonnees voor ondernemingen uiteengezet en wordt voorzien in de mogelijkheid om in derde landen ontwikkelde systemen te erkennen die functionaliteiten bieden die gelijkwaardig zijn aan die van het voorstel wanneer relevante voorwaarden een vergelijkbaar niveau van vertrouwen, beveiliging en interoperabiliteit waarborgen. Met deze benadering kan de EU betrouwbare wereldwijde uitwisselingen met partners buiten de EU vergemakkelijken en tegelijkertijd de hoge normen van de Unie voor digitale identiteit, authenticatie en gegevensintegriteit handhaven.

Hoofdstuk V bevat de horizontale en slotbepalingen. In dit hoofdstuk is voorzien in de evaluatie en herziening van de voorgestelde verordening om de doeltreffendheid van de uitvoering ervan en de werking van het toezichtkader te beoordelen.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot instelling van Europese portemonnees voor ondernemingen

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 114,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité⁽¹⁾,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In haar mededeling van 29 januari 2025 getiteld “Het EU-kompas voor concurrentievermogen”⁽²⁾ heeft de Commissie aangekondigd dat de Europese portemonnees voor ondernemingen, die voortbouwen op het Europees kader voor digitale identiteit, de hoeksteen zullen vormen om eenvoudig digitaal zaken te doen binnen de Unie, doordat zij ondernemingen een naadloze omgeving aanreiken waarbinnen zij met overheidsdiensten kunnen interageren.
- (2) Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾ strekt tot vaststelling van het Europees kader voor digitale identiteit vast en tot invoering van de Europese portemonnees voor digitale identiteit, die gebruikers in staat stellen om hun digitale identiteit en elektronische attesteringen van attributen veilig op te slaan en te beheren en toegang te krijgen tot een brede waaier van onlinediensten. Het Europees kader voor digitale identiteit bevat nieuwe vertrouwensdiensten, waaronder de uitgifte van elektronische attesteringen van attributen, en versterkt zo de veiligheid en betrouwbaarheid van onlinetransacties en -interacties.
- (3) Om een concurrerende en digitale Europese economie te bevorderen en grensoverschrijdend zakendoen te vergemakkelijken, moet een naadloze en veilige omgeving worden opgezet voor de digitale interacties tussen marktdeelnemers en overheidsinstanties in verschillende samenstellingen.
- (4) Om de interoperabiliteit en veiligheid van Europese portemonnees voor ondernemingen te waarborgen, moeten de in Verordening (EU) nr. 910/2014 en latere uitvoeringsverordeningen overeenkomstig die verordening vastgestelde technische

¹ PB C 365 van 23.9.2022, blz. 18.

² Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's — Het EU-kompas voor concurrentievermogen, COM(2025) 30 final.

³ Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG (PB L 257 van 28.8.2014, blz. 73; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

specificaties en de technologische en normontwikkelingen en de werkzaamheden op grond van Aanbeveling (EU) 2021/946, en met name de architectuur en het referentiekader, van toepassing zijn, waarbij de in de onderhavige verordening vastgestelde specificaties voorrang hebben in geval van eventuele tegenstrijdigheden.

- (5) Om de werking van de digitale eengemaakte markt te verbeteren, de interoperabiliteit te verzekeren en de administratieve lasten te verlagen, is het van essentieel belang om de compatibiliteit tussen de Europese portemonnees voor ondernemingen en de bestaande systemen en oplossingen op zowel het nationale niveau als het niveau van de Unie te verzekeren. Zoals voorgeschreven bij de verordening Interoperabel Europa en om veilige en efficiënte gegevensuitwisselingen in de gehele EU te bevorderen, moet bij de uitvoering van de Europese portemonnees voor ondernemingen waar passend en na een technische analyse zoveel mogelijk gebruik worden gemaakt van bestaande digitale infrastructuur en bouwstenen, met inbegrip van die welke zijn ontwikkeld in het kader van het technisch systeem voor de toepassing van het eenmaligheidsbeginsel, het systeem van gekoppelde registers en de Europese portemonnee voor digitale identiteit, om zo de complementariteit, de interoperabiliteit en het efficiënte gebruik van overheidsmiddelen te verzekeren.
- (6) De Europese portemonnees voor ondernemingen zijn een digitaal hulpmiddel dat marktdeelnemers kunnen gebruiken in hun interactie met overheidsinstanties om hun rapportageverplichtingen na te komen en aan administratieve procedures te voldoen. Het gebruik van de kernfunctionaliteiten van de Europese portemonnees voor ondernemingen voor identificatie en authenticatie, ondertekening of verzegeling, het indienen van documenten en het verzenden of ontvangen van kennisgevingen mag geen afbreuk doen aan eventuele procedurele vereisten in het kader van een administratieve procedure waaraan niet kan worden voldaan door de kernfunctionaliteiten van de Europese portemonnees voor ondernemingen. Deze procedurele vereisten kunnen aanvullende waarborgen of verificaties omvatten, zoals controles om te verzekeren dat men zich bewust is van of inzicht heeft in de inhoud van een document of de gevolgen van de ondertekening van een contract, of specifieke handelingen die vereist zijn als onderdeel van een administratieve procedure en niet worden ondersteund door de kernfunctionaliteiten van de Europese portemonnees voor ondernemingen. Overheidsinstanties moeten er daarom voor zorgen dat aan alle relevante procedurele vereisten wordt voldaan, met inbegrip van specifieke handelingen of processen die in het kader van een administratieve procedure moeten worden voltooid en die niet kunnen worden uitgevoerd via de Europese portemonnees voor ondernemingen.
- (7) Overheidsinstanties krijgen de flexibiliteit om te beslissen hoe zij ervoor zorgen dat zij Europese portemonnees voor ondernemingen kunnen aanvaarden, rekening houdend met de diversiteit van hun IT-infrastructuur en hun behoeften aan interoperabiliteit. Dankzij deze aanpak kunnen overheidsinstanties hun bestaande operationele kaders behouden en tegelijkertijd de voordelen van de Europese portemonnees voor ondernemingen genieten.
- (8) Deze verordening doet geen afbreuk aan de procedurele autonomie, de grondwettelijke vereisten en de justitiële onafhankelijkheid die de organisatie en de werking van de nationale rechtsstelsels van de lidstaten beheersen, noch aan het kader, de integriteit en de procedurele waarborgen van gerechtelijke procedures.
- (9) Deze verordening laat de verantwoordelijkheid van de lidstaten onverlet om de nationale veiligheid te beschermen en hun bevoegdheid om andere essentiële

staatsfuncties te beschermen, waaronder de verdediging van de territoriale integriteit van de staat en de handhaving van de openbare orde.

- (10) Deze verordening mag geen afbreuk doen aan het recht van rechtspersonen om informatie slechts eenmaal in te dienen bij overheidsinstanties of aan het recht de lidstaten om andere systemen te blijven gebruiken voor het indienen van documenten en gegevens tussen bevoegde autoriteiten, zoals vastgesteld in het Unierecht, bijvoorbeeld in Verordening 2018/1724⁽⁴⁾ en Richtlijn (EU) 2017/1132 tot vaststelling van het systeem van gekoppelde registers (Business Registers Interconnection System — BRIS).
- (11) Om de administratieve lasten te verlagen en het concurrentievermogen te vergroten, moeten alle entiteiten die economische activiteiten verrichten, waaronder ondernemingen, organisaties, zelfstandigen, eenmanszaken en alle andere soorten ondernemingen, ongeacht hun omvang, sector of rechtsvorm, gebruik kunnen maken van Europese portemonnees voor ondernemingen. Om ervoor te zorgen dat met behulp van de Europese portemonnees voor ondernemingen rechtsgeldige kennisgevingen en documenten kunnen worden uitgewisseld en aan rapportageverplichtingen kan worden voldaan, moet een betrouwbaar en veilig communicatiekanaal worden opgezet dat door houders van Europese portemonnees voor ondernemingen in de gehele Unie kan worden gebruikt. Daarom moet bij wijze van veilig communicatiekanaal een gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging in de Europese portemonnees voor ondernemingen worden geïntegreerd, die de veilige en rechtsgeldige uitwisseling van informatie tussen partijen mogelijk moet maken, zoals bepaald in artikel 43 van Verordening (EU) nr. 910/2014.
- (12) Om zelfstandigen en eenmanszaken een oplossing op maat te kunnen bieden, is het van essentieel belang om de naadloze integratie van de Europese portemonnees voor digitale identiteit en de Europese portemonnees voor ondernemingen te verzekeren. Die integratie moet deze personen in staat stellen om zich te authenticeren met behulp van hun Europese portemonnee voor digitale identiteit en gebruik te maken van vertrouwensdiensten die worden aangeboden voor de Europese portemonnees voor ondernemingen, met inbegrip van de gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging die in deze verordening als veilig communicatiekanaal is opgezet, met behulp van die portemonnees, zonder een afzonderlijke bedrijfsidentiteit te hoeven aanmaken. Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen moeten daarom de mogelijkheid krijgen om het veilige communicatiekanaal als op zichzelf staande dienst aan te bieden aan zelfstandigen en eenmanszaken die in een zakelijke hoedanigheid gebruikmaken van Europese portemonnees voor digitale identiteit, waarbij de interoperabiliteit moet worden gewaarborgd om het wisselen tussen apps te vergemakkelijken, naast vertrouwensdiensten zoals elektronische handtekeningen en gekwalificeerde en niet-gekwaltificeerde tijdstempeldiensten. Deze toegang tot het veilige communicatiekanaal voor zelfstandigen en eenmanszaken moet worden bevorderd door te zorgen voor een aanbod tegen redelijke en betaalbare prijzen dat beantwoordt aan de gebruiksbehoeften en vergezeld gaat van gebruiksvoorwaarden die voor deze personen geen onnodige belasting vormen.

⁴

Verordening (EU) 2018/1724 van het Europees Parlement en de Raad van 2 oktober 2018 tot oprichting van één digitale toegangspoort voor informatie, procedures en diensten voor ondersteuning en probleemoplossing en houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 1024/2012 (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj/eng>)

- (13) De Europese portemonnees voor ondernemingen moeten, in combinatie met Verordening (EU) 2018/1724, de toekomstige 28e regeling⁵) ondersteunen door de digitale infrastructuur te verschaffen voor volledig digitale procedures, om start-ups en scale-ups in de hele EU in staat te stellen snel en efficiënt activiteiten te verrichten in de gehele EU. De portemonnees voor ondernemingen moeten de digitale infrastructuur aanleveren voor de “digitaal eerst”-strategie van de 28e regeling en moeten zo de grensoverschrijdende interacties stroomlijnen en de administratieve lasten verlagen, bijvoorbeeld door de veilige opslag en ondertekening van contracten en certificaten of het indienen, ontvangen en delen van elektronische aanvragen en documenten te vergemakkelijken. Door deze infrastructuur aan te bieden, moeten de portemonnees voor ondernemingen het beginsel “standaard digitaal” in de praktijk brengen, wat de groei en ontwikkeling van Europese ondernemingen moet bevorderen en hun concurrentievermogen moet versterken.
- (14) Gezien de doelstelling om een eengemaakt digitaal ecosysteem voor elektronische identificatie, authenticatie en de uitwisseling van elektronische documenten, kennisgevingen en attesteringen van attributen op te zetten, is het noodzakelijk om de entiteiten van de Unie toe te voegen aan de overheidsinstanties die onder deze verordening vallen. Dit zou voor houders van Europese portemonnees voor ondernemingen een samenhangend kader moeten creëren voor hun contacten met alle niveaus van de overheidsadministratie, en zou de administratieve complexiteit moeten verminderen en het gebruik van de Europese portemonnees voor ondernemingen moeten stimuleren.
- (15) Om de correcte uitgifte en integratie van Europese portemonnees voor ondernemingen in alle activiteiten en systemen van de entiteiten van de Unie te verzekeren, moet in deze verordening naar behoren rekening worden gehouden met de specifieke aard en structuur van deze instellingen, organen en instanties. Om de eerbiediging van de administratieve autonomie en de veiligheid van de instanties te verzekeren, moeten zij de mogelijkheid krijgen om Europese portemonnees voor ondernemingen aan te kopen bij reeds gevestigde aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen of om hun eigen Europese portemonnees voor ondernemingen te ontwikkelen of zelf als aanbieder te fungeren voor entiteiten van de Unie. Wanneer entiteiten van de Unie als aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen fungeren, moeten zij ook worden onderworpen aan een toezichtkader. In dergelijke gevallen moet de Commissie worden belast met het toezicht op het aanbieden van Europese portemonnees voor ondernemingen door entiteiten van de Unie.
- (16) Bij Verordening (EU) nr. 910/2014 is een kader vastgesteld voor elektronische identificatie en vertrouwensdiensten op de interne markt. De Europese portemonnees voor ondernemingen moeten voortbouwen op het bij Verordening (EU) nr. 910/2014 opgezette ecosysteem om marktdeelnemers en overheidsinstanties een veilige en betrouwbare oplossing te bieden voor digitale identificatie en authenticatie, gegevensuitwisseling en het afleveren van rechtsgeldige kennisgevingen. Het vertrouwenskader voor Europese portemonnees voor ondernemingen, met inbegrip van het gebruik van vertrouwenslijsten, moet voortbouwen op de structuren die zijn opgezet bij Verordening (EU) nr. 910/2014.

⁵ Europese Commissie, Verzoek om input: 28e regeling — één geharmoniseerd pakket regels voor innovatieve ondernemingen in de hele EU, 8 juli, beschikbaar op https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14674-28th-regime-a-single-harmonized-set-of-rules-for-innovative-companies-throughout-the-EU_nl

- (17) De Europese portemonnees voor ondernemingen moeten personen aan wie de bevoegdheid is verleend om namens een entiteit op te treden in juridische, financiële en administratieve aangelegenheden in staat stellen om hun taken uit te oefenen door attesteringen, verklaringen of documenten te ondertekenen met behulp van een rechtsgeldige elektronische handtekening in de zin van Verordening (EU) nr. 910/2014, waarin is bepaald dat een elektronische handtekening hetzelfde rechtsgevolg heeft als een handgeschreven handtekening.
- (18) Om de delegatie van bevoegdheden en mandaten in een professionele context te ondersteunen, moeten de Europese portemonnees voor ondernemingen een op mandaten en rollen gebaseerd machtigingssysteem omvatten dat de toegang tot diensten en transacties in de Europese portemonnee voor ondernemingen zo regelt dat de integriteit van de identiteit van de houder wordt bewaard. Dat systeem moet marktdeelnemers en overheidsinstanties in staat stellen om rechten toe te wijzen aan gemachtigde vertegenwoordigers door middel van duidelijk omschreven technische mandaten waarmee de houder van een specifieke Europese portemonnee voor ondernemingen volledige rechten kan verlenen om de oplossing te gebruiken en in zijn naam op te treden, en een administratief mandaat waarmee de houder van een portemonnee voor ondernemingen rollen en verantwoordelijkheden kan toewijzen aan verschillende gebruikers van de oplossing binnen zijn organisatie. Dit machtigingssysteem moet compatibel zijn met de digitale volmacht van de EU, zoals vastgesteld bij Richtlijn (EU) 2025/25 van het Europees Parlement en de Raad⁶. Dit machtigingssysteem moet robuust en schaalbaar zijn, om ervoor te zorgen dat marktdeelnemers en overheidsinstanties, als houders van Europese portemonnees voor ondernemingen, meerdere gebruikers kunnen machtigen, waaronder werknemers of andere gemachtigde natuurlijke of rechtspersonen, wat het efficiënte en veilige beheer van interne activiteiten vergemakkelijkt en ervoor zorgt dat de toegang tot de Europese portemonnees voor ondernemingen en de functies ervan wordt gecontroleerd en controleerbaar is. Dit systeem moet de toegang tot diensten en transacties binnen de Europese portemonnee voor ondernemingen regelen en de integriteit van de identiteit van de houders bewaren.
- (19) Om de verrichting van grensoverschrijdende zakelijke transacties te vergemakkelijken, de administratieve lasten te verlagen en economische groei te bevorderen, moet een duidelijk en voorspelbaar rechtskader worden opgezet waarin de juridische gelijkwaardigheid wordt erkend van het gebruik van de Europese portemonnees voor ondernemingen of de kernfunctionaliteiten ervan en van het veilige communicatiekanaal, waar dit door zelfstandigen en eenmanszaken wordt gebruikt, enerzijds, en het gebruik van andere aanvaarde methoden voor marktdeelnemers om zich te identificeren en te authenticeren, documenten in te dienen en kennisgevingen te ontvangen in hun interactie met overheidsinstanties in de Unie, anderzijds. Daartoe moet het gebruik van de kernfunctionaliteiten van een Europese portemonnee voor ondernemingen of van het veilige communicatiekanaal, waar dit door zelfstandigen en eenmanszaken wordt gebruikt, dezelfde rechtsgevolgen hebben als wanneer deze functionaliteiten rechtmatig fysiek worden uitgevoerd, op papier of met behulp van andere middelen of processen die anderszins in overeenstemming met de toepasselijke wettelijke, administratieve of procedurele vereisten zouden worden geacht.

⁶ Richtlijn (EU) 2025/25 van het Europees Parlement en de Raad van 19 december 2024 tot wijziging van de Richtlijnen 2009/102/EG en (EU) 2017/1132 wat betreft de verdere uitbreiding en modernisering van het gebruik van digitale instrumenten en processen in het vennootschapsrecht (PB L, 2025/25 van 10.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2025/25/oj>).

- (20) Om een samenhangende gebruikservaring te verzekeren en de bruikbaarheid, betrouwbaarheid en interoperabiliteit van Europese portemonnees voor ondernemingen in de gehele Unie te garanderen, moeten aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen een reeks kernfunctionaliteiten invoeren. Zij moeten de vrijheid behouden om extra functies aan te bieden als onderdeel van hun commerciële aanbod, om zo innovatie te bevorderen en in te spelen op de behoeften van de markt. Om uniforme voorwaarden voor de ontwikkeling en het gebruik van de kernfunctionaliteiten te waarborgen, moeten aan de Commissie de uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend om de nodige vereisten en technische specificaties vast te stellen om de interoperabiliteit en de naadloze werking in de gehele Unie te verzekeren. Deze bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad⁷) en moeten de bevoegdheid omvatten om de nodige normen en protocollen voor het veilige communicatiekanaal vast te stellen, rekening houdend met de laatste technologische ontwikkelingen.
- (21) Europese portemonnees voor ondernemingen moeten de complexe interacties tussen marktdeelnemers en overheidsinstanties vereenvoudigen en zouden ook de interacties tussen marktdeelnemers onderling kunnen vergemakkelijken en zouden zo de administratieve lasten voor marktdeelnemers in uiteenlopende economische sectoren kunnen verlagen. Om innovatie en concurrentievermogen te stimuleren, moeten de Europese portemonnees voor ondernemingen sectorspecifieke gebruikssituaties mogelijk maken en tegelijkertijd zorgen voor flexibiliteit en aanpasbaarheid om de unieke vereisten van diverse sectoren, zoals landbouw, energie, milieu en socialezekerheidscoördinatie, te ondersteunen.
- (22) Het gebruik van de Europese portemonnees voor ondernemingen in dergelijke contexten kan de kosten helpen drukken en een brede waaier van toepassingen en gebruikssituaties in de gehele Unie bevorderen, zoals het indienen van verklaringen, het aanvragen van overheidsfinanciering, het gebruiken van openbare diensten en het vergemakkelijken van veilige gegevensuitwisseling en toegang in gegevensruimten, zoals het indienen van A1-verklaringen betreffende gedetacheerde werknemers in de zin van Verordening (EU) 883/2004.
- (23) De instelling van de Europese portemonnees voor ondernemingen, in combinatie met het technische systeem voor de toepassing van het eenmaligheidsbeginsel, zal naar verwachting krachtige synergieën tot stand brengen die de efficiëntie en het operationele gebruiksgemak zullen maximaliseren. Zo moeten marktdeelnemers de Europese portemonnee voor ondernemingen met name kunnen gebruiken om bewijzen die via het technische systeem voor de toepassing van het eenmaligheidsbeginsel bij bevoegde overheidsinstanties zijn opgevraagd, te bewaren en door te geven. Waar passend moeten marktdeelnemers de bewijzen die worden bijgehouden in de Europese portemonnee voor ondernemingen ook kunnen combineren bewijzen die in het kader van openbare procedures via het technische systeem voor de toepassing van het eenmaligheidsbeginsel zijn opgevraagd. Door een veilig digitaal platform aan te bieden voor het opslaan en uitwisselen van zakelijke documenten, zouden de Europese portemonnees voor ondernemingen dan ook de uitwisseling van dergelijke documenten tussen overheidsinstanties moeten bevorderen, via de mechanismen die

⁷ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

zijn opgezet in het kader van het technische systeem voor de toepassing van het eenmaligheidsbeginsel.

- (24) Om de coördinatie te verzekeren tussen de lopende digitalisering van de justitiële samenwerking van de Unie, de modernisering van veilige grensoverschrijdende informatie-uitwisseling en de behoefte om marktdeelnemers efficiënte digitale hulpmiddelen aan te reiken voor hun interacties met overheden, moet een samenhangend kader worden opgezet dat een vlotte wisselwerking tussen de relevante systemen mogelijk maakt. Deze coördinatie versterken zal de administratieve lasten verlagen, de rechtszekerheid vergroten en de doeltreffendheid van grensoverschrijdende samenwerking verhogen, door ervoor te zorgen dat de door marktdeelnemers gebruikte communicatiekanalen naadloos werken op de Europese digitale markt. In die context moeten de Europese portemonnees voor ondernemingen een aanvulling vormen op de systemen die zijn vastgesteld bij Verordening (EU) 2023/2844 en Verordening (EU) 2023/969, waarbij een naadloze interactie tussen deze systemen en de portemonnees voor ondernemingen moet worden verzekerd via de gateway voor portemonnees voor ondernemingen, zodat de relevante instanties deze systemen kunnen behouden en Europese ondernemingen tegelijkertijd van meer vereenvoudiging kunnen profiteren.
- (25) Om een flexibele en efficiënte uitwisseling van informatie en diensten bij het gebruik van Europese portemonnees voor ondernemingen te bevorderen en een naadloze integratie van de Europese portemonnees voor ondernemingen met bestaande oplossingen voor digitale identiteit te verzekeren, moet het mogelijk zijn om de Europese portemonnees voor digitale identiteit en elektronische attesteringen van attributen te gebruiken voor de instap in en het beheer van de toegang tot de Europese portemonnees voor ondernemingen. Dit moet gebruikers in staat stellen om bestaande digitale identiteiten en elektronische attesteringen van attributen te gebruiken om toegang te krijgen tot de Europese portemonnees voor ondernemingen en moet zo het onboardingproces stroomlijnen en de algemene gebruikerservaring verbeteren. Het gebruik van elektronische attesteringen van attributen in de context van de Europese portemonnees voor ondernemingen moet worden afgestemd op de verschillende behoeften van de houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en kan dienen om de veilige en betrouwbare verificatie van belangrijke attributen, zoals het huidige adres van een houder, zijn btw-nummer, zijn fiscaal registratienummer, zijn identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI), zijn registratie- en identificatienummer van marktdeelnemer (EORI-nummer) en zijn accijnsnummer, te verifiëren. Europese portemonnees voor ondernemingen moeten een brede waaier van gebruikssituaties ondersteunen, van louter authenticatie en identificatie tot complexere transacties en interacties.
- (26) Om de veilige en betrouwbare werking van Europese portemonnees voor ondernemingen te verzekeren, moeten aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen ervoor zorgen dat elke Europese portemonnee voor ondernemingen die zij aanbieden, vooraf is geconfigureerd voor de interactie met bepaalde vertrouwensdiensten, die verplicht de kernfunctionaliteiten van Europese portemonnees voor ondernemingen mogelijk moeten maken, waaronder het aanmaken van gekwalificeerde elektronische handtekeningen, het aanmaken van gekwalificeerde elektronische zegels en de afgifte en de validering van gekwalificeerde en niet-gekwaltificeerde elektronische attesteringen van attributen. Om deze functionaliteiten te ondersteunen, moeten de Europese portemonnees voor ondernemingen het mogelijk maken om specifieke informatie en documenten met betrekking tot de houder te delen

en op te slaan, waaronder berichten en documenten voor het veilige communicatiekanaal, ondertekende en verzegelde documenten en reeksen attributen voor attestingsgerelateerde diensten.

- (27) Om de wettelijke erkenning van via Europese portemonnees voor ondernemingen overgelegde elektronische attesteringen van attributen mogelijk te maken, moet het mogelijk zijn om gekoppelde attesteringen aan te maken en te valideren, waarbij een attestering op zodanige wijze cryptografisch aan een andere wordt gekoppeld dat de authenticiteit en integriteit van elke individuele attestering en van alle gekoppelde attesteringen gezamenlijk kan worden geverifieerd. Daartoe moet de infrastructuur voor de Europese portemonnees voor ondernemingen, door gebruik te maken van de keten van attesteringen, het mogelijk maken om slechts één exemplaar van een attestering in te dienen en moet deze infrastructuur het daaropvolgende hergebruik ervan in relevante procedures vergemakkelijken. Deze functionaliteit moet houders van een Europese portemonnee voor ondernemingen in staat stellen om een verwijzing naar een document door te sturen, in voorkomend geval met een cryptografisch element, zoals een hash naar een verzegelde attestering die door een Europese portemonnee voor ondernemingen is afgegeven, om zo de integriteit en authenticiteit van de oorspronkelijke indiening te attesteren.
- (28) Om ervoor te zorgen dat de normen en technische specificaties voor Europese portemonnees voor ondernemingen de harmonisatie tussen verschillende oplossingen waarborgen, moeten de normen en protocollen voor de kernfunctionaliteiten van en technische vereisten voor de Europese portemonnees voor ondernemingen in een bijlage bij deze verordening worden vastgesteld. In de bijlage moeten de vereisten voor de uitvoering van de Europese portemonnees voor ondernemingen worden vastgesteld. Om de levensvatbaarheid en doeltreffendheid van de Europese portemonnees voor ondernemingen op de lange termijn te waarborgen, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend om de procedures en technische specificaties voor de uitvoering van kernfunctionaliteiten vast te stellen en bij te werken, zodat aanvullende functies en nieuwe technologieën kunnen worden geïntegreerd die nieuwe gebruikssituaties mogelijk zouden maken, zoals agentische AI of het verstrekken van een digitale identiteit aan een activum van een houder, en zodat de Europese portemonnees voor ondernemingen de evoluerende behoeften van marktdeelnemers op een veilige en betrouwbare manier kunnen blijven ondersteunen. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad. In de mate van het mogelijke moet in de normen en technische specificaties van de Europese portemonnees voor ondernemingen rekening worden gehouden met relevante technische oplossingen en normen die door de bestaande ICT-systemen van marktdeelnemers worden gehanteerd, om deze systemen gemakkelijker te kunnen afstemmen op en interoperabel te kunnen maken met de Europese portemonnees voor ondernemingen.
- (29) Om de tijdige ontwikkeling van de markt voor Europese portemonnees voor ondernemingen te ondersteunen, moet prioriteit worden gegeven aan de vaststelling van de uitvoeringshandelingen inzake kernfunctionaliteiten en de bijbehorende technische specificaties. Waar passend moeten deze voortbouwen op de bestaande normen, waaronder die welke zijn uiteengezet in de architectuur en het referentiekader waarin is voorzien in het kader van Verordening (EU) nr. 910/2014, teneinde het

hergebruik van vertrouwde technische normen en het gebruik van de Europese portemonnees voor ondernemingen te ondersteunen.

- (30) Om het hoge niveau van vertrouwen, functionaliteit en veiligheid van Europese portemonnees voor ondernemingen te waarborgen dat nodig is om hun diensten grensoverschrijdend te kunnen aanbieden, en met name om het risico van fraude te beperken, moeten voor aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen duidelijke en evenredige vereisten en verplichtingen gelden, zonder dat zij aan aanvullende nationale vereisten hoeven te voldoen.
- (31) Om een gedegen toezicht te waarborgen in overeenstemming met deze verordening, moeten entiteiten die aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen willen worden, worden verplicht de toezichthoudende organen in kennis te stellen van hun voornemen om dergelijke Europese portemonnees voor ondernemingen aan te bieden alvorens zij hun diensten aanbieden. Teneinde de integriteit en de verantwoordingsplicht van aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen te waarborgen en de veiligheid te garanderen van de gegevens die in het ecosysteem voor Europese portemonnees voor ondernemingen worden opgeslagen of uitgewisseld, moeten aanbieders in de Unie zijn gevestigd. Dit moet ervoor zorgen dat dergelijke aanbieders onder de jurisdictie en het toezicht van een bevoegd orgaan in een lidstaat vallen, zodat deze verordening doeltreffend kan worden gehandhaafd en de rechten en gegevens van gebruikers kunnen worden beschermd. Bovendien mogen aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen geen risico vormen voor de veiligheid van de Unie en mogen zij met name niet onder zeggenschap staan van een derde land of een entiteit uit een derde land, teneinde te verzekeren dat de kritieke digitale infrastructuur van de Unie veilig en veerkrachtig blijft. In overeenstemming met de vereisten van deze verordening kan de Commissie uitvoeringshandelingen vaststellen om de samenwerking en interoperabiliteit met door gelijkgestemde partners van de Unie ingestelde of bekrachtigde oplossingen te waarborgen.
- (32) De Unie moet haar veiligheidsbelangen beschermen tegen aanbieders die een aanhoudend veiligheidsrisico zouden kunnen vormen vanwege mogelijke inmenging door derde landen. Omdat leveranciers met een hoog risico de veiligheid van marktdeelnemers en overheidsinstanties in de hele Unie en de veiligheid van de kritieke infrastructuur van de Unie ernstig in gevaar kunnen brengen, met name uit het oogpunt van integriteit, betrouwbaarheid en beschikbaarheid van gegevens en diensten, moet het risico dat de interne markt, ook in de ICT-toeleveringsketen, afhankelijk blijft van dergelijke leveranciers, worden verminderd. Eventuele beperkingen moeten gebaseerd zijn op een evenredige risicobeoordeling en overeenkomstige risicobeperkende maatregelen, zoals gedefinieerd in het beleid en de wetgeving van de Unie. Dergelijke beperkingen kunnen bijvoorbeeld gelden voor leveranciers met een hoog risico, zoals geïdentificeerd in de wetgeving van de Unie.
- (33) Om de identiteit van marktdeelnemers op een veilige en betrouwbare manier vast te stellen, moet deze verordening het gebruik van gekwalificeerde elektronische attesteringen van attributen om identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen af te geven, mogelijk maken. Gekwalificeerde elektronische attesteringen van attributen kunnen eenvoudig worden bijgewerkt of ingetrokken. Het gebruik van gekwalificeerde elektronische attesteringen van attributen om de identiteit van marktdeelnemers vast te stellen, biedt een efficiënte en veilige oplossing die is afgestemd op de behoeften van de digitale economie. Gekwalificeerde verleners van vertrouwensdiensten die dergelijke attesteringen afgeven, vallen onder Verordening (EU) nr. 910/2014 en zijn onderworpen aan strenge

eisen en toezicht, waardoor een hoog niveau van veiligheid en vertrouwen in het afgifteproces wordt gewaarborgd. De authentieke bronnen die worden gebruikt om de gegevens in de gekwalificeerde elektronische attesteringen van attributen te verifiëren, zijn ondernemingsregisters en andere registers, en het gebruik van het systeem van gekoppelde registers (Business Registers Interconnection System — BRIS) en het systeem van gekoppelde registers van uiteindelijk begunstigten (Boris) moet worden bevorderd om de verificatie van deze gegevens te vergemakkelijken en zo de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de identificatiegegevens te verzekeren.

- (34) Deze verordening mag niet van invloed zijn op de werking of de rol van ondernemingsregisters als authentieke bronnen en mag niets veranderen aan de manier waarop zij werken of de gegevens die erin worden opgeslagen, maar moet voortbouwen op de bestaande infrastructuur en deze aanvullen. In dat verband zou het register, wanneer elektronische attesteringen van attributen door of namens een authentieke bron, zoals een ondernemingsregister, worden afgegeven, de relevante gegevens rechtstreeks kunnen afgeven, hetgeen de veiligheid en betrouwbaarheid van het identificatieproces verder zou versterken.
- (35) Verordening (EU) nr. 910/2014 schrijft voor dat de lidstaten waarborgen dat gekwalificeerde verleners van vertrouwensdiensten op verzoek van de gebruiker langs elektronische weg de authenticiteit van de attributen in bijlage VI bij Verordening (EU) nr. 910/2014 kunnen verifiëren, waaronder beroepskwalificaties, -titels en -licenties, bevoegdheden en mandaten om natuurlijke of rechtspersonen te vertegenwoordigen, openbare vergunningen en licenties en bedrijfsgegevens. Het kader voor Europese portemonnees voor ondernemingen moet voortbouwen op dit bestaande vereiste, dat alle officiële gegevens moet bestrijken die relevant zijn voor marktdeelnemers in de context van de Europese portemonnees voor ondernemingen en het mogelijk moet maken om attributen elektronisch te verifiëren om de afgifte van identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en andere elektronische attesteringen van attributen te vergemakkelijken.
- (36) Aangezien alle marktdeelnemers en entiteiten die economische activiteiten verrichten Europese portemonnees voor ondernemingen moeten kunnen gebruiken, met inbegrip van zelfstandigen en eenmanszaken, moeten de identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen worden verstrekt op een manier die specifiek is ontworpen om hun identiteit en geattesteerde attributen in een zakelijke context te verifiëren. Om de samenhang met bestaande kaders van de Unie te waarborgen en grensoverschrijdende interoperabiliteit te bevorderen, moet in het kader voor de Europese portemonnees voor ondernemingen gebruik worden gemaakt van de Europese unieke identificatiecode (EUID) waarin is voorzien in de gecodificeerde richtlijn vennootschapsrecht, Richtlijn (EU) 2017/1132⁽⁸⁾, in Uitvoeringsverordening (EU) 2021/369 van de Commissie⁽⁹⁾) en in Verordening (EU) 2024/1624⁽¹⁰⁾ en

⁸ Richtlijn (EU) 2017/1132 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 aangaande bepaalde aspecten van het vennootschapsrecht (codificatie) (PB L 169 van 30.6.2017, blz. 46, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1132/oj>)

⁹ Verordening (EU) 2024/1624 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2024 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering (PB L, 2024/1624, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj>)

¹⁰ Verordening (EU) 2024/1624 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2024 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering en tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 1093/2010, (EU) nr. 1094/2010 en (EU) nr. 1095/2010 (PB L ..., 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj>)

Uitvoeringsverordening (EU) 2021/369 van de Commissie¹¹). Ondernemingen en andere rechtspersonen, evenals constructies zoals trusts, krijgen een Europese unieke identificatiecode toegewezen om hen ondubbelzinnig te identificeren in grensoverschrijdende situaties. De Europese unieke identificatiecode wordt momenteel openbaar gemaakt via BRIS en wordt gebruikt door Boris. Het kader voor Europese portemonnees voor ondernemingen moet dan ook gebruikmaken van het afgifte- en registratieproces van Europese unieke identificatiecodes als middel om de identiteit van marktdeelnemers aan wie overeenkomstig Richtlijn (EU) 2017/1132 Europese unieke identificatiecodes worden toegekend, te verifiëren. Het kader voor Europese portemonnees voor ondernemingen moet gebruikmaken van het afgifte- en registratieproces van Europese unieke identificatiecodes voor andere marktdeelnemers die onder Richtlijn (EU) 2015/849 vallen.

- (37) Om ervoor te zorgen dat alle houders van een Europese portemonnee voor ondernemingen op betrouwbare wijze kunnen worden geïdentificeerd en hun elektronische attesteringen van attributen aan een unieke entiteit worden gekoppeld, moet ook een unieke identificatiecode worden toegekend aan andere marktdeelnemers en overheidsinstanties. Om uniforme voorwaarden voor de toepassing van unieke identificatiecodes te verzekeren, met name wat de doeltreffendheid en samenhang ervan betreft, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend om nadere vereisten voor de unieke identificatiecodes vast te stellen. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011. Gelet op de uiteenlopende benaderingen in de lidstaten met betrekking tot de registratie van sommige marktdeelnemers en overheidsinstanties, is het belangrijk te zorgen voor transparantie en toegankelijkheid voor verstrekkers van identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen. Daartoe moeten de lidstaten de Commissie in kennis stellen van de authentieke bronnen die relevant zijn voor de afgifte van identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen.
- (38) Teneinde de efficiënte, veilige en transparante werking van het kader voor Europese portemonnees voor ondernemingen te verzekeren, moet een Europese digitale index worden opgezet, die persoonsgegevens van marktdeelnemers bevat. De Commissie moet de bevoegdheid krijgen om deze index op te zetten en bij te houden, als betrouwbare bron van informatie over marktdeelnemers en overheidsinstanties die gebruikmaken van Europese portemonnees voor ondernemingen. De index moet het mogelijk maken om gemakkelijk contact op te nemen met de houders van een Europese portemonnee voor ondernemingen om zo de rechtszekerheid te bevorderen met betrekking tot de contacten tussen ondernemingen en met betrekking tot interacties met overheidsinstanties, met name met het oog op de bevordering van de handel tussen lidstaten. Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen moeten in hun contacten met de Commissie de nodige informatie verstrekken om de werking van de Europese digitale index te ondersteunen en moeten samenwerken met de relevante gekwalificeerde verleners van vertrouwensdiensten om ervoor te zorgen dat de verstrekte gegevens nauwkeurig blijven. Dergelijke handelingen mogen voor marktdeelnemers geen indirecte verplichting tot stand brengen om deze informatie bij

¹¹ Uitvoeringsverordening (EU) 2021/369 van de Commissie van 1 maart 2021 tot vaststelling van de technische specificaties en procedures voor het in Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad bedoelde systeem van gekoppelde centrale registers (PB L 71 van 2.3.2021, blz. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/369/oj)

te werken. In dat opzicht wordt de digitale index gebaseerd op de informatie die door ondernemingsregisters beschikbaar wordt gesteld, ook via BRIS, waarbij ervoor wordt gezorgd dat deze informatie niet wordt gedupliceerd.

- (39) Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad is van toepassing op alle activiteiten betreffende de verwerking van alle persoonsgegevens uit hoofde van deze verordening. Wanneer voor de Europese digitale index persoonsgegevens worden verwerkt, gebeurt dit in overeenstemming met de relevante gegevensbeschermingsbeginselen, zoals de beginselen van minimale gegevensverwerking en doelbinding, en verplichtingen, zoals gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen en worden, waar passend, pseudonimiseringsfuncties gebruikt.
- (40) Om buitensporige regelgevingslasten te voorkomen, moet worden voorzien in toezicht achteraf op aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen en moeten hun activiteiten worden gemonitord, in plaats te eisen dat de naleving voor elk aspect van hun activiteiten vooraf wordt gecontroleerd. Deze benadering moet een flexibelere en efficiëntere regelgeving mogelijk maken, waarbij tegelijkertijd de nodige waarborgen worden gehandhaafd om gebruikers te beschermen en de naleving van de vereisten van het kader voor Europese portemonnees voor ondernemingen te garanderen. Het aanmeldingsproces voor aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen moet gestroomlijnd en efficiënt zijn, met duidelijke vereisten en termijnen voor aanvragers. Gekwalificeerde verlener van vertrouwensdiensten, die al onderworpen zijn aan een robuust regelgevingskader op grond van Verordening (EU) nr. 910/2014, zouden moeten profiteren van een bijzonder licht proces om Europese portemonnees voor ondernemingen te kunnen aanbieden.
- (41) Om de transparantie en verantwoordingsplicht in het ecosysteem voor Europese portemonnees voor ondernemingen te waarborgen, moet de Commissie een openbaar toegankelijke lijst van aangemelde aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen opstellen en bijhouden. Die lijst moet door de nationale toezichthoudende organen doorgegeven informatie bevatten over aanbieders, met inbegrip van gekwalificeerde verlener van vertrouwensdiensten, die het aanmeldingsproces hebben voltooid. Het openbaar maken van deze informatie moet gebruikers in staat stellen om de authenticiteit en betrouwbaarheid van aanbieders te controleren en moet zo een hoog niveau van veiligheid en vertrouwen in het ecosysteem van Europese portemonnees voor ondernemingen bevorderen.
- (42) Een doeltreffend toezicht door toezichthoudende organen, die over voldoende bevoegdheden en middelen beschikken, is van essentieel belang om ervoor te zorgen dat in de Unie aangeboden Europese portemonnees voor ondernemingen voldoen aan de vereisten van deze verordening. Om dat toezicht en de relevante deskundigheid zo goed mogelijk te waarborgen, moeten de lidstaten dezelfde toezichthoudende organen aanwijzen als die welke zijn aangewezen overeenkomstig artikel 46 bis, lid 1, en artikel 46 ter, lid 1, van Verordening (EU) nr. 910/2014.
- (43) Er moet voldoende aandacht worden besteed aan het verzekeren van een doeltreffende samenwerking tussen de toezichthoudende organen die zijn aangewezen op grond van deze verordening en artikel 46 ter van Verordening (EU) nr. 910/2014 en de bevoegde autoriteiten die zijn aangewezen of ingesteld uit hoofde van artikel 8, lid 1, van

Richtlijn (EU) 2022/2555 van het Europees Parlement en de Raad¹²). Aangezien de bevoegde autoriteiten afzonderlijke entiteiten zijn, moeten zij nauw en tijdig samenwerken, onder meer door relevante informatie uit te wisselen om een doeltreffend toezicht op en de naleving van de toepasselijke verplichtingen uit hoofde van Verordening (EU) nr. 910/2014 en Richtlijn (EU) 2022/2555 door aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen te garanderen.

- (44) Teneinde de handhaving van deze verordening te harmoniseren, moeten de nationale toezichthoudende organen de bevoegdheid krijgen om administratieve boeten op te leggen. Het is noodzakelijk om de bovengrens voor administratieve boeten en de criteria voor de vaststelling ervan te specificeren om een gelijke behandeling van aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen in de gehele Unie te bevorderen, ongeacht hun lidstaat van vestiging. Het bevoegde toezichthoudende orgaan moet elk geval afzonderlijk beoordelen, rekening houdend met alle relevante omstandigheden, waaronder de aard, de ernst en duur van de inbreuk, de gevolgen ervan en alle maatregelen die zijn genomen om de naleving te verzekeren en de schade te beperken. In dat verband moeten de lidstaten de Commissie in kennis te stellen van de in de nationale wetgeving vastgestelde regels op grond waarvan het toezichthoudende orgaan uiterlijk [Publicatiebureau: gelieve datum in te voegen = 12 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] sancties kan opleggen en moeten zij de Commissie onverwijld in kennis te stellen van alle latere wijzigingen van deze regels.
- (45) Om de goede werking van de interne markt te waarborgen en de rechten van marktdeelnemers te beschermen, moet een mechanisme worden vastgesteld waarmee de Commissie kan ingrijpen in gevallen waarin een aanbieder van Europese portemonnees voor ondernemingen niet aan de vereisten van deze verordening blijkt te voldoen en het bevoegde toezichthoudende orgaan geen doeltreffende maatregelen heeft genomen om de situatie te verhelpen. Dit mechanisme moet de Commissie in staat stellen om de naleving te evalueren, overleg te plegen met de betrokken lidstaten en de aanbieder en uitvoeringshandelingen vast te stellen om corrigerende of beperkende maatregelen te nemen. Dit moet de Commissie in staat stellen om snel en doeltreffend op te treden tegen eventuele niet-naleving en ervoor te zorgen dat de Europese portemonnees voor ondernemingen op een veilige en betrouwbare manier worden gebruikt.
- (46) De krachtens Verordening (EU) nr. 910/2014 opgerichte samenwerkingsgroep moet de aanvullende verantwoordelijkheid krijgen voor de coördinatie van nationale praktijken en beleidsmaatregelen in verband met deze verordening en moet besprekingen tussen bevoegde autoriteiten over de toepassing en handhaving van de verordening faciliteren, zodat de doelstellingen van de oprichting van de samenwerkingsgroep worden verwezenlijkt en deskundigheid wordt behouden ten behoeve van de uitvoering van het kader voor Europese portemonnees voor ondernemingen.
- (47) Teneinde de daadwerkelijke invoering en interoperabiliteit te ondersteunen, moeten alle overheidsinstanties worden verplicht het gebruik van de Europese portemonnees voor ondernemingen mogelijk te maken in alle relevante administratieve procedures

¹² Richtlijn (EU) 2022/2555 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 betreffende maatregelen voor een hoog gezamenlijk niveau van cyberbeveiliging in de Unie, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 910/2014 en Richtlijn (EU) 2018/1972 en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2016/1148 (PB L 333 van 27.12.2022, blz. 80, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>)

voor identificatie en authenticatie, het ondertekenen of verzegelen van documenten, het indienen van documenten en het verzenden of ontvangen van kennisgevingen. In dat verband moeten overheidsinstanties uiterlijk op [Publicatiebureau: gelieve datum in te voegen = 24 maanden na de inwerkingtreding van deze verordening].ervoor zorgen dat het gebruik van Europese portemonnees voor ondernemingen door marktdeelnemers mogelijk is en dat zij, wat de ontvangst of mededeling van documenten of kennisgevingen betreft, toegang hebben tot het veilige communicatiekanaal van de portemonnees voor ondernemingen. Om de naadloze en interoperabele toepassing van deze verordening in dit verband te waarborgen, moeten overheidsinstanties in het bezit zijn van een Europese portemonnee voor ondernemingen om documenten en kennisgevingen te ontvangen of te verzenden. De verplichting voor overheidsinstanties om Europese portemonnees voor ondernemingen van marktdeelnemers te aanvaarden, mag niet van invloed zijn op de systemen die worden gebruikt om documenten of gegevens uit te wisselen of in te dienen tussen bevoegde autoriteiten.

- (48) Om de bestaande interacties tussen marktdeelnemers en overheidsinstanties niet te verstoren, moet worden voorzien in een overgangsperiode tot [Publicatiebureau: gelieve datum in te voegen = 36 maanden na de inwerkingtreding van deze verordening]. Tijdens die periode kunnen overheidsinstanties ervoor kiezen om het veilige communicatiekanaal van de Europese portemonnees voor ondernemingen nog niet aan te bieden en in plaats daarvan bestaande alternatieve oplossingen te ondersteunen waarmee marktdeelnemers met overheidsinstanties kunnen communiceren. Om een adequaat niveau van veiligheid en interoperabiliteit te garanderen, moeten alternatieve oplossingen die tijdens deze overgangsperiode worden gebruikt, voldoen aan de vereisten voor gekwalificeerde diensten voor elektronische aangetekende bezorging zoals vastgesteld in Verordening (EU) nr. 910/2014 en moeten zij een toegangspoort bieden tot de Europese portemonnees voor ondernemingen. Die toegangspoort moet gebruikers van Europese portemonnees voor ondernemingen toegang bieden tot de alternatieve oplossingen die tijdens de overgangsperiode worden gebruikt. Na die periode moeten overheidsinstanties het veilige communicatiekanaal van de Europese portemonnees voor ondernemingen ondersteunen om een geharmoniseerd en efficiënt communicatiemiddel in de gehele Unie te verzekeren, ten voordele van Europese ondernemingen.
- (49) Europese portemonnees voor ondernemingen dragen bij aan de verlening van grensoverschrijdende digitale overheidsdiensten in de zin van de verordening Interoperabel Europa, Verordening (EU) 2024/903. De bij die verordening vereiste interoperabiliteitsbeoordeling is verricht en het daaruit voortvloeiende verslag zal op het Interoperabel Europa-portaal worden gepubliceerd.
- (50) Om ervoor te zorgen dat het ecosysteem van Europese portemonnees voor ondernemingen aan de behoeften van marktdeelnemers en overheidsinstanties blijft voldoen, moeten de uitvoering en de effecten ervan worden beoordeeld in het licht van het doel van deze verordening. Bij die evaluatie moet met name rekening worden gehouden met het risico van versnippering van de wetgeving op de interne markt met betrekking tot het elektronisch indienen van documenten en attesteringen van attributen en met de technologische ontwikkelingen en de groei van de markt voor Europese portemonnees voor ondernemingen en de bijbehorende vertrouwensdiensten.
- (51) Om dubbel werk te voorkomen en de administratieve lasten te verlagen, mogen overheidsinstanties niet verlangen dat dezelfde informatie of documenten langs fysieke

weg of via andere digitale middelen opnieuw worden ingediend, of omgekeerd, zodra zij geldig zijn ingediend via de Europese portemonnee voor ondernemingen in overeenstemming met deze verordening. Bijgevolg mogen de lidstaten geen aanvullende nationale voorschriften vaststellen of handhaven over aangelegenheden die binnen het toepassingsgebied van deze verordening vallen, tenzij hierin uitdrukkelijk bepaald, aangezien dit gevolgen zou hebben voor de rechtstreekse en uniforme toepassing van deze verordening.

- (52) Om de effectieve toegang tot de procedures en markten van de Unie mogelijk te maken en de deelname van buiten de Unie gevestigde marktdeelnemers aan het kader voor Europese portemonnees voor ondernemingen te bevorderen, moeten aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen in staat worden gesteld om dergelijke portemonnees aan deze marktdeelnemers aan te bieden, mits hun identiteit met een hoge mate van zekerheid kan worden geverifieerd. Om dubbele registraties te voorkomen en de integriteit van de interne markt te vrijwaren, mogen dergelijke marktdeelnemers niet meer dan één reeks identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en één unieke identificatiecode kunnen verkrijgen. De lidstaten moeten samenwerken om het risico van dubbele registraties te beperken en het unieke karakter van registraties van buiten de Unie gevestigde marktdeelnemers te waarborgen.
- (53) De uitvoeringshandeling met betrekking tot de vereisten en procedures voor de unieke identificatiecode moet de voorwaarden voor de afgifte ervan aan marktdeelnemers uit derde landen behelzen. Zij moet met name de voorwaarden bevatten die de coördinatie tussen de verstrekkers van identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen bevorderen, om er zo voor te zorgen dat aan elke marktdeelnemer uit een derde land slechts één unieke identificatiecode wordt toegekend ten behoeve van de identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen. Alvorens een Europese portemonnee voor ondernemingen te verstrekken aan een buiten de Unie gevestigde marktdeelnemer, moet de betrokken aanbieder bevestigen dat aan de voorwaarden voor het verifiëren van de identiteit van de marktdeelnemer is voldaan. Dit moet marktdeelnemers uit derde landen in staat stellen om de Europese portemonnees voor ondernemingen te gebruiken, zonder de veiligheid en betrouwbaarheid van het ecosysteem in gevaar te brengen.
- (54) Om uniforme voorwaarden te waarborgen voor de toepassing van de erkenning en interoperabiliteit van portemonnees voor ondernemingen of soortgelijke systemen en kaders van derde landen om partnerschappen en samenwerking te ondersteunen en te bevorderen, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend om de voorwaarden vast te stellen waaronder dergelijke soortgelijke systemen of kaders onder de bepalingen van deze verordening vallen. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad.
- (55) Verordening (EU) nr. 910/2014 biedt natuurlijke personen, zoals burgers en inwoners, een veilige en handige manier om zich te identificeren en toegang te krijgen tot onlinediensten. Deze verordening schrijft voor dat de lidstaten ervoor moeten zorgen dat Europese portemonnees voor digitale identiteit worden uitgegeven aan rechtspersonen, hoewel er geen duidelijkheid bestaat over de specifieke technische uitvoering van Europese portemonnees voor digitale identiteit voor rechtspersonen. Die onzekerheid over het doel en de werking van de Europese portemonnees voor digitale identiteit vergroot de juridische en technische complexiteit voor de lidstaten.

Artikel 5 bis van Verordening (EU) nr. 910/2014 moet dan ook worden gewijzigd om ervoor te zorgen dat de verplichte uitgifte van Europese portemonnees voor digitale identiteit alleen betrekking heeft op natuurlijke personen.

- (56) Het bij deze verordening ingestelde kader moet een veilige digitale infrastructuur voor de gehele Unie verschaffen en moet daarom het belangrijkste instrument voor dergelijke doeleinden vormen. Om de voordelen van het kader voor Europese portemonnees voor ondernemingen voor zowel marktdeelnemers als overheidsinstanties volledig te realiseren, moet het gebruik ervan als standaardinstrument voor veilige digitale identificatie, authenticatie en de uitwisseling van elektronische documenten en attesteringen van attributen worden bevorderd.
- (57) Om een samenhangende en horizontale toepassing van de Uniewetgeving in alle sectoren te waarborgen, de administratieve kosten voor de marktdeelnemers te beperken en de begrotingsefficiëntie te verbeteren, moet de wetgeving van de Unie inzake elektronische identificatie, authenticatie of de uitwisseling van elektronische documenten, kennisgevingen of attesteringen van attributen, met name wanneer specifieke technische vereisten, systemen of protocollen worden vastgesteld, worden toegepast op een wijze die strookt met deze verordening. Daarom moeten alle toekomstige wetgevende of niet-wetgevende initiatieven op deze gebieden stroken met het beginsel dat standaard gebruik moet worden gemaakt van de portemonnee voor ondernemingen en moeten zij worden ontworpen en ontwikkeld om voort te bouwen op de Europese portemonnees voor ondernemingen en het gebruik daarvan mogelijk te maken. Wanneer een dergelijke afstemming niet mogelijk is, moet de Commissie door middel van een effectbeoordeling bij het desbetreffende initiatief een schriftelijke motivering verstrekken waarin de redenen worden uiteengezet waarom het gebruik van Europese portemonnees voor ondernemingen niet mogelijk is. Uiterlijk op [Publicatiebureau: gelieve datum in te voegen = drie jaar na de vaststelling van deze verordening] en daarna om de vier jaar evalueert en herziет de Commissie deze verordening en brengt zij verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad. Deze herziening is van essentieel belang om te beoordelen of de voorgeschreven kernfunctionaliteiten en technische specificaties, met name die welke verband houden met de gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging als veilig communicatiekanaal, nog steeds relevant zijn gelet op de laatste technologische ontwikkelingen. Voorts moet de Commissie de aanmeldingsprocedures voor aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen evalueren, alsmede de uitvoering en doeltreffendheid van de door de lidstaten vastgestelde regels inzake sancties, teneinde de ontwikkelingen op de markt en de nalevingsniveaus te beoordelen.
- (58) De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming is overeenkomstig artikel 42, lid 1, van Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad⁽¹³⁾ geraadpleegd en heeft op [datum invoegen] een advies uitgebracht.

¹³ Verordening (EU) 2018/1725 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 45/2001 en Besluit nr. 1247/2002/EG (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Hoofdstuk I — Onderwerp, toepassingsgebied en definities

Artikel 1

Onderwerp

Deze verordening maakt veilige digitale identificatie en authenticatie, veilige gegevensuitwisseling en rechtsgeldige kennisgevingen mogelijk, verlaagt de administratieve lasten en nalevingskosten en ondersteunt de grensoverschrijdende handel en concurrentie. De verordening zorgt met name voor:

- (1) vaststelling van een kader voor het aanbieden van Europese portemonnees voor ondernemingen;
- (2) vaststelling van het gelijkwaardigheidsbeginsel, waardoor handelingen en transacties die via een Europese portemonnee voor ondernemingen worden verricht, dezelfde rechtsgevolgen hebben als handelingen en transacties die rechtmatig fysiek worden verricht, op papier of met behulp van andere middelen of processen die anderszins in overeenstemming met de toepasselijke wettelijke, administratieve of procedurele vereisten zouden worden geacht;
- (3) vaststelling van regels voor de uitgifte van identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen voor het identificeren van marktdeelnemers en overheidsinstanties;
- (4) vaststelling van de Europese digitale index;
- (5) aanwijzing van de Europese unieke identificatiecode (EUID), zoals vastgesteld en geregeld bij Richtlijn (EU) 2017/1132, als unieke identificatiecode voor houders van een Europese portemonnee voor ondernemingen, en vaststelling van een soortgelijke unieke identificatiecode voor houders van een Europese portemonnee voor wie de Europese unieke identificatiecode niet beschikbaar is;
- (6) vastlegging van het aanmeldingsmechanisme voor de vestiging van aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen;
- (7) vastlegging van verplichtingen voor overheidsinstanties inzake Europese portemonnees voor ondernemingen;
- (8) instelling van een kader voor het toezicht op entiteiten van de Unie, wanneer deze overheidsinstanties Europese portemonnees voor ondernemingen aanbieden;
- (9) instelling van een kader voor de erkenning van systemen van derde landen die vergelijkbaar zijn met de Europese portemonnees voor ondernemingen en de uitgifte van Europese portemonnees voor ondernemingen aan marktdeelnemers uit derde landen.

Artikel 2

Toepassingsgebied

1. Deze verordening is van toepassing op de verstrekking en aanvaarding van Europese portemonnees voor ondernemers en de uitgifte en aanvaarding van identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en op het gebruik van Europese portemonnees voor ondernemingen door marktdeelnemers en overheidsinstanties.

2. Deze verordening doet geen afbreuk aan de bestaande systemen en procedures die door de wetgeving van de Unie zijn voorgeschreven voor de uitwisseling van documenten en gegevens tussen bevoegde autoriteiten.

Artikel 3

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- (1) “Europese portemonnee voor ondernemingen”: een digitale oplossing die houders van een Europese portemonnee voor ondernemingen in staat stelt om identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en elektronische attesteringen van attributen veilig op te slaan, te beheren en over te leggen aan op portemonnees voor ondernemingen vertrouwende partijen en aan andere entiteiten die Europese portemonnees voor ondernemingen en Europese portemonnees voor digitale identiteit gebruiken voor de volgende doeleinden:
 - (a) om de door een vertrouwende partij gevraagde bewijzen te authenticeren en te verstrekken;
 - (b) om elektronische attesteringen van attributen, elektronische handtekeningen, elektronische zegels, diensten voor elektronische aangetekende bezorging en elektronische tijdstempels te raadplegen en gebruiken;
 - (c) om het aanmaken, beheren en delegeren van mandaten aan gemachtigde vertegenwoordigers mogelijk te maken;en die extra functionaliteiten kan ondersteunen in overeenstemming met deze verordening;
- (2) “identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen”: een reeks gegevens op basis waarvan de identiteit van een houder van een Europese portemonnee voor ondernemingen kan worden vastgesteld en die wordt uitgegeven door een verstrekker van identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen;
- (3) “verstrekker van identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen”: een gekwalificeerde verlener van vertrouwensdiensten of een overheidsinstantie of de Commissie die identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen uitgeeft;
- (4) “marktdeelnemer”: elke natuurlijke of rechtspersoon of groep van dergelijke personen, waaronder een tijdelijk samenwerkingsverband van ondernemers, die in commerciële of professionele hoedanigheid optreedt voor doeleinden die verband houden met zijn handel, zaak, ambacht of beroep;
- (5) “overheidsinstantie”: een entiteit van de Unie, een nationale, staats-, regionale of lokale instantie, een publiekrechtelijke instelling of een vereniging bestaande uit één of meer van deze entiteiten of instellingen, of een private entiteit die door ten minste een van deze entiteiten, instanties, instellingen of

verenigingen is gemachtigd tot het verlenen van openbare diensten, wanneer zij in die hoedanigheid optreedt;

- (6) “entiteit van de Unie”: een instelling, orgaan of instantie van de Unie, opgericht bij of krachtens het Verdrag betreffende de Europese Unie, het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie of het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie;
- (7) “houder van een Europese portemonnee voor ondernemingen”: een marktdeelnemer of overheidsinstantie die houder is van of gebruiksrecht heeft op een Europese portemonnee voor ondernemingen;
- (8) “vertrouwensdienst”: een vertrouwensdienst zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 16, van Verordening (EU) nr. 910/2014;
- (9) “attribuut”: een attribuut zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 43, van Verordening (EU) nr. 910/2014;
- (10) “elektronische attestering van attributen”: een elektronische attestering van attributen als gedefinieerd in artikel 3, punt 44, van Verordening (EU) nr. 910/2014;
- (11) “gekwalficeerde elektronische attestering van attributen”: een gekwalficeerde elektronische attestering van attributen zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 45, van Verordening (EU) nr. 910/2014;
- (12) “Europese portemonnee voor digitale identiteit”: een Europese portemonnee voor digitale identiteit zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 42, van Verordening (EU) nr. 910/2014;
- (13) “elektronische handtekening”: een elektronische handtekening zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 10, van Verordening (EU) nr. 910/2014;
- (14) “gekwalficeerde elektronische handtekening”: een gekwalficeerde elektronische handtekening zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 12, van Verordening (EU) nr. 910/2014;
- (15) “elektronisch zegel”: een elektronisch zegel zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 25, van Verordening (EU) nr. 910/2014;
- (16) “gekwalficeerd elektronisch zegel”: een gekwalficeerd elektronisch zegel zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 27, van Verordening (EU) nr. 910/2014;
- (17) “gekwalficeerde elektronische tijdstempel”: een gekwalficeerde elektronische tijdstempel zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 34, van Verordening (EU) nr. 910/2014;
- (18) “gemachtigde vertegenwoordiger”: een natuurlijke of rechtspersoon die namens de houder van een Europese portemonnee voor ondernemingen optreedt bij het uitvoeren en gebruiken van functies van een aangewezen Europese portemonnee voor ondernemingen op basis van een door de houder van de Europese portemonnee voor ondernemingen verleende machtiging;
- (19) “mandaat”: een door een houder van een Europese portemonnee voor ondernemingen aan een gemachtigde vertegenwoordiger verleende machtiging, waardoor deze vertegenwoordiger namens de houder kan optreden bij het uitvoeren en gebruiken van functies van een aangewezen Europese portemonnee voor ondernemingen;

- (20) “elektronisch document”: een elektronisch document zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 35, van Verordening (EU) nr. 910/2014;
- (21) “gekwalficeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging”: een gekwalficeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 37, van Verordening (EU) nr. 910/2014;
- (22) “gebruiker”: een natuurlijke of rechtspersoon, of een natuurlijke persoon die een andere natuurlijke persoon of een rechtspersoon vertegenwoordigt, die gebruikmaakt van overeenkomstig deze verordening verstrekte Europese portemonnees voor ondernemingen of elektronische identificatiemiddelen van een Europese portemonnee voor ondernemingen;
- (23) “op Europese portemonnees voor ondernemingen vertrouwende partij”: een natuurlijke persoon, een marktdeelnemer of een overheidsinstantie die vertrouwt op Europese portemonnees voor ondernemingen;
- (24) “portemonnee-eenhedsattestering”: een gegevensobject dat de componenten van de eenheid van een Europese portemonnee voor ondernemingen beschrijft en authenticatie en validering van die componenten mogelijk maakt;
- (25) “eenheid van een Europese portemonnee voor ondernemingen”: een unieke configuratie van een Europese portemonnee voor ondernemingen die een front-end van de Europese portemonnee voor ondernemingen en een back-end van de Europese portemonnee voor ondernemingen, beveiligde cryptografische toepassingen voor portemonnees en beveiligde cryptografische middelen voor portemonnees bevat en die door een aanbieder aan een specifieke houder van een Europese portemonnee voor ondernemingen wordt aangeboden;
- (26) “oplossing voor een Europese portemonnee voor ondernemingen”: een combinatie van software, hardware, diensten, instellingen en configuraties, met inbegrip van de front-end en back-end van een Europese portemonnee voor ondernemingen, een of meer beveiligde cryptografische toepassingen voor portemonnees en een of meer beveiligde cryptografische middelen voor portemonnees;
- (27) “kritieke activa”: activa in of met betrekking tot een eenheid van een Europese portemonnee voor ondernemingen die van dermate groot belang zijn dat, als de beschikbaarheid, de authenticiteit of de integriteit ervan in gevaar zou komen, dat een zeer ernstig, verzwakkend effect zou hebben op het vermogen om de eenheid van een Europese portemonnee voor ondernemingen te kunnen gebruiken;
- (28) “beveiligde cryptografische toepassing voor portemonnees”: een toepassing die kritieke activa beheert door middel van koppeling aan en gebruikmaking van de cryptografische en niet-cryptografische functies van het beveiligd cryptografisch middel voor portemonnees;
- (29) “beveiligd cryptografisch middel voor portemonnees”: een manipulatiebestendig apparaat dat een omgeving biedt die gekoppeld is aan en wordt gebruikt door de beveiligde cryptografische toepassing voor portemonnees om kritieke activa te beschermen en cryptografische functies te bieden voor de veilige uitvoering van kritieke activiteiten;
- (30) “verlener van vertrouwensdiensten”: een verlener van vertrouwensdiensten zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 19, van Verordening (EU) nr. 910/2014;

- (31) “gekwalficeerde verlener van vertrouwensdiensten”: een gekwalficeerde verlener van vertrouwensdiensten zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 20, van Verordening (EU) nr. 910/2014;
- (32) “elektronische attestering van attributen uitgegeven door of namens een overheidsinstantie die verantwoordelijk is voor een authentieke bron”: een elektronische attestering van attributen uitgegeven door of namens een overheidsinstantie die verantwoordelijk is voor een authentieke bron zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 46, van Verordening (EU) nr. 910/2014;
- (33) “authentieke bron”: een authentieke bron zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 47, van Verordening (EU) nr. 910/2014;
- (34) “attesteringsregeling”: de regels die van toepassing zijn op een of meer soorten elektronische attesteringen van attributen;
- (35) “catalogus van regelingen”: een digitaal register met regelingen voor de attestering van attributen die overeenkomstig deze verordening zijn geregistreerd en dat door de Commissie wordt bijgehouden en online openbaar wordt gemaakt;
- (36) “Europese unieke identificatiecode”: de Europese unieke identificatiecode zoals bedoeld in Richtlijn (EU) 2017/1132;
- (37) “nationaal register”: een officiële databank of een officieel systeem dat door of namens een nationale regering of de door haar aangewezen autoriteit wordt opgezet en bijgehouden, waarin informatie wordt geregistreerd, bewaard en beheerd met betrekking tot rechtspersonen, waaronder ondernemingen, partnerschappen, stichtingen, samenwerkingsverbanden en ondernemingen in de vorm van natuurlijke personen, zoals eenmanszaken en zelfstandigen, of andere registreerbare personen of organisaties;
- (38) “applicatieprogramma-interface” of “API”: definities en protocollen voor de ontwikkeling en de integratie van applicatiesoftware om gegevens te delen;
- (39) “indiening” of “indienen”: elke doorgifte van gestructureerde of ongestructureerde gegevens, bestanden, formulieren of registers door een overheidsinstantie en een marktdeelnemer of tussen marktdeelnemers of tussen overheidsinstanties, wanneer deze doorgifte op grond van het recht van de Unie of het nationale recht vereist, gevraagd of toegestaan is en bedoeld is ter ondersteuning van een juridisch, administratief of procedureel doel;
- (40) “kennisgeving”: elke doorgifte van informatie, beslissingen, verzoeken of bevestigingen tussen een overheidsinstantie en een marktdeelnemer of tussen marktdeelnemers of tussen overheidsinstanties die op grond van het recht van de Unie of het nationale recht vereist, gevraagd of toegestaan is en beoogt rechtsgevolgen te hebben of de ontvanger te informeren over rechten, verplichtingen of procedurele ontwikkelingen;
- (41) “administratieve procedure”: een opeenvolging van in het recht van de Unie of het nationale recht omschreven handelingen die door marktdeelnemers of overheidsinstanties moeten worden verricht om aan verplichtingen te voldoen, informatie te verstrekken of een besluit, goedkeuring of voordeel te verkrijgen van een overheidsinstantie in de uitoefening van haar administratieve taken;
- (42) “front-end van de Europese portemonnee voor ondernemingen”: de component van de gebruikersinterface, ongeacht het platform of de vormfactor, die

interageert met gebruikers die handelen in naam van de houder en deel uitmaakt van de eenheid van een Europese portemonnee voor ondernemingen;

- (43) “back-end van de Europese portemonnee voor ondernemingen”: de componenten aan serverzijde, met inbegrip van software, diensten en infrastructuur, die de nodige functionaliteit en ondersteuning bieden voor de front-end van de Europese portemonnee voor ondernemingen, en deel uitmaken van de eenheid van een Europese portemonnee voor ondernemingen.

Hoofdstuk II — Europese portemonnees voor ondernemingen

Artikel 4

Equivalentiebeginsel

Wanneer een houder van een Europese portemonnee voor ondernemingen gebruikmaakt van een van de in artikel 5, lid 1, bedoelde kernfunctionaliteiten van een Europese portemonnee voor ondernemingen, heeft de daaruit voortvloeiende handeling dezelfde rechtsgevolgen als wanneer die handeling rechtmatig persoonlijk of op papier zou zijn verricht of via andere middelen of processen die geacht worden te voldoen aan de toepasselijke wettelijke, administratieve of procedurele vereisten.

Wanneer een zelfstandige of een eenmanszaak gebruikmaakt van de gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging in de in artikel 5, lid 3, beschreven omstandigheden, heeft de daaruit voortvloeiende handeling dezelfde rechtsgevolgen als wanneer die handeling rechtmatig persoonlijk of op papier zou zijn verricht of via andere middelen of processen die geacht worden te voldoen aan de toepasselijke wettelijke, administratieve of procedurele vereisten.

Artikel 5

Kernfunctionaliteiten van Europese portemonnees voor ondernemingen

1. Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen zorgen ervoor dat de door hen aangeboden Europese portemonnees voor ondernemingen houders van een Europese portemonnee voor ondernemingen in staat stellen gebruik te maken van de volgende kernfunctionaliteiten:
 - (a) elektronische attesteringen van attributen veilig afgeven, aanvragen, verkrijgen, selecteren, combineren, opslaan, verwijderen, delen en presenteren;
 - (b) identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en van attributen die zijn opgenomen in elektronische attesteringen van attributen selectief openbaar maken, in het kader van de in punt a) genoemde functionaliteiten;
 - (c) identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en elektronische attesteringen van attributen veilig opvragen en delen tussen Europese portemonnees voor ondernemingen en Europese portemonnees voor digitale identiteit, en met op Europese portemonnees voor ondernemingen vertrouwende partijen;
 - (d) ondertekenen middels gekwalificeerde elektronische handtekeningen en, indien van toepassing, verzegelen middels gekwalificeerde elektronische zegels;

- (e) gegevens in elektronische vorm aan een bepaald tijdstip verbinden met behulp van gekwalificeerde elektronische tijdstempels;
 - (f) elektronische attesteringen van attributen afgeven aan Europese portemonnees voor ondernemingen en Europese portemonnees voor digitale identiteit;
 - (g) elektronische attesteringen van attributen afgeven via de Europese portemonnee voor ondernemingen van de houder, waarbij de afgegeven attestering kan worden gekoppeld aan andere relevante attesteringen die deel uitmaken van een keten;
 - (h) het gebruik van gekwalificeerde en niet-gekwalificeerde elektronische attesteringen van attributen mogelijk maken, zodat houders van een Europese portemonnee voor ondernemingen en hun gemachtigde vertegenwoordigers zich kunnen authenticeren;
 - (i) elektronische documenten en gegevens verzenden en ontvangen via een gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging die vertrouwelijkheid en integriteit ondersteunt;
 - (j) meerdere gebruikers machtigen om toegang te krijgen tot en handelingen te verrichten met de Europese portemonnee voor ondernemingen van de houder, en de houder van de Europese portemonnee voor ondernemingen in staat stellen dergelijke machtigingen te beheren en in te trekken;
 - (k) op Europese portemonnees voor ondernemingen vertrouwende partijen machtigen om elektronische attesteringen van attributen op te vragen die aan de houder van de Europese portemonnee voor ondernemingen zijn afgegeven, en de houder van de Europese portemonnee voor ondernemingen in staat stellen dergelijke machtigingen te beheren en in te trekken;
 - (l) hun gegevens exporteren, waaronder afgegeven identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen, elektronische attesteringen van attributen, communicatielogboeken en interactiegegevens, in een gestructureerd, algemeen gebruikt en machineleesbaar formaat, op verzoek van de houder of in geval van beëindiging van de dienst of intrekking van de kennisgeving van de aanbieder van de Europese portemonnee voor ondernemingen;
 - (m) toegang krijgen tot een log van alle transacties;
 - (n) toegang krijgen tot een gemeenschappelijk dashboard voor het openen, opslaan en verifiëren van communicatie die is uitgewisseld via de in punt i) bedoelde gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging.
2. Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen mogen aanvullende functionaliteiten aanbieden naast de in lid 1 genoemde functionaliteiten, mits deze functionaliteiten de vertrouwelijkheid, beschikbaarheid en integriteit van de minimale kernfunctionaliteiten, en de betrouwbaarheid en interoperabiliteit van de door hen aangeboden Europese portemonnees voor ondernemingen, onverlet laten en niet in gevaar brengen.
 3. Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen zorgen ervoor dat de in lid 1, punt i), bedoelde gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging als zelfstandige dienst kan worden aangeboden aan gebruikers van Europese portemonnees voor digitale identiteit.

4. Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen implementeren de in lid 1 bedoelde functionaliteiten in overeenstemming met de in de bijlage vastgestelde vereisten.
5. De Commissie stelt door middel van uitvoeringshandelingen een lijst met referentienormen en, waar nodig, specificaties en procedures vast voor de in lid 1 van dit artikel bedoelde kernfunctionaliteiten van Europese portemonnees voor ondernemingen. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 19 bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Artikel 6

Technische kenmerken van Europese portemonnees voor ondernemingen

1. Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen zorgen ervoor dat de door hen aangeboden Europese portemonnees voor ondernemingen gemeenschappelijke protocollen en interfaces ondersteunen:
 - (a) voor het afgeven van identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen, gekwalificeerde en niet-gekwalificeerde elektronische attesteringen van attributen, en gekwalificeerde en niet-gekwalificeerde certificaten aan Europese portemonnees voor ondernemingen;
 - (b) voor op Europese portemonnees voor ondernemingen vertrouwende partijen om identificatiegegevens van houders van de Europese portemonnees voor ondernemingen en elektronische attesteringen van attributen op te vragen en te valideren;
 - (c) voor het delen met en presenteren aan op Europese portemonnees voor ondernemingen vertrouwende partijen van identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen, elektronische attesteringen van attributen en selectief openbaar gemaakte gegevens;
 - (d) om interactie met de Europese portemonnees voor ondernemingen automatisch mogelijk te maken zonder handmatige tussenkomst of via rechtstreekse gebruikersactie;
 - (e) om de houder van de Europese portemonnee voor ondernemingen op een veilige manier op afstand te registreren via een gemachtigde vertegenwoordiger, met gebruik van een elektronisch identificatiemiddel van die gemachtigde dat voldoet aan de vereisten van Verordening (EU) nr. 910/2014 met betrekking tot de betrouwbaarheidsniveaus “substantieel” of “hoog”;
 - (f) om tussen de Europese portemonnees voor ondernemingen, en tussen Europese portemonnees voor ondernemingen en Europese portemonnees voor digitale identiteit te communiceren teneinde op beveiligde wijze identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en elektronische attesteringen van attributen te ontvangen, te valideren en te delen;
 - (g) voor het authenticeren van op Europese portemonnees voor ondernemingen vertrouwende partijen door de toepassing van authenticatiemechanismen, voor gevallen waarin authenticatie is vereist;
 - (h) voor op Europese portemonnees voor ondernemingen vertrouwende partijen om de authenticiteit en geldigheid van Europese portemonnees voor

ondernemingen te verifiëren, voor gevallen waarin authenticiteit en geldigheid vereist zijn;

- (i) voor het aanbieden van de in artikel 5, lid 1, punt i), bedoelde gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging, met inbegrip van een interface naar de Europese digitale index die is ingesteld krachtens artikel 10;
- (j) voor het toewijzen aan elke houder van een Europese portemonnee voor ondernemingen, voor de toepassing van de in artikel 5, lid 1, punt i), bedoelde gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging en de in artikel 10 bedoelde Europese digitale index, van ten minste één uniek digitaal adres;
- (k) voor het aanbieden van portemonnee-eenhedsattesteringen aan alle eenheden van een Europese portemonnee voor ondernemingen, met daarin openbare sleutels en bijbehorende privésleutels die worden beschermd door een beveiligd cryptografisch middel voor portemonnees;
- (l) voor het beheer van kritieke activa, voor het gebruik van ten minste één beveiligde cryptografische toepassing voor portemonnees en beveiligd cryptografisch middel voor portemonnees en, wanneer kritieke activa betrekking hebben op het uitvoeren van elektronische identificatie op het betrouwbaarheidsniveau “substantieel”, voor het garanderen dat de cryptografische bewerkingen of andere bewerkingen waarbij kritieke activa worden gebruikt, worden uitgevoerd overeenkomstig de vereisten voor de kenmerken en het ontwerp van elektronische identificatiemiddelen op het betrouwbaarheidsniveau “substantieel” in de zin van Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1502 van de Commissie.

2. Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen zorgen er bovendien voor dat:

- (a) de identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen digitaal worden gekoppeld aan de Europese portemonnee voor ondernemingen van de houder;
- (b) voor de toepassing van de functionaliteit bedoeld in artikel 5, lid 1, punt j):
 - koppelingen tussen rollen en attributen verifieerbaar en controleerbaar zijn, kunnen worden ingetrokken en tot hun rechtmatige uitgevers kunnen worden herleid;
 - rolconflicten, overmatige delegatie of verlopen machtigingen automatisch en in realtime worden opgespoord en voorkomen;
 - alle autorisatieloga interoperabel is tussen de lidstaten.
- (c) beveiliging door ontwerp is gewaarborgd;
- (d) is voorzien in validatiemechanismen, om te waarborgen dat de authenticiteit en geldigheid van Europese portemonnees voor ondernemingen kan worden geverifieerd;
- (e) is voorzien in een mechanisme waarmee houders van Europese portemonnees voor ondernemingen gemakkelijk om technische ondersteuning kunnen verzoeken en technische problemen of andere incidenten die negatieve gevolgen hebben voor het gebruik van Europese portemonnees voor ondernemingen kunnen melden;

- (f) de geldigheid van de Europese portemonnees voor ondernemingen kan worden ingetrokken in de volgende omstandigheden:
- op uitdrukkelijk verzoek van de houder van een Europese portemonnee voor ondernemingen;
 - wanneer de beveiliging van de Europese portemonnee voor ondernemingen is aangetast;
 - bij de permanente of tijdelijke stopzetting van de activiteiten van de houder van de Europese portemonnee voor ondernemingen;
 - wanneer de aanbieder van de Europese portemonnee voor ondernemingen niet is opgenomen in de lijst bedoeld in artikel 12, lid 5;
- (g) zij de Commissie onverwijld in kennis stellen van:
- het mechanisme waarmee de identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen kunnen worden gevalideerd;
 - het mechanisme voor het valideren van de authenticiteit en de geldigheid van Europese portemonnees voor ondernemingen.
3. De Commissie stelt de krachtens lid 2, punt g), van dit artikel verstrekte informatie aan het publiek beschikbaar via een beveiligd kanaal, in een elektronisch ondertekende of bezegelde vorm die geschikt is voor geautomatiseerde verwerking.
4. Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen voeren de in de leden 1 en 2 bedoelde functionaliteiten in overeenstemming met de in de bijlage vastgestelde vereisten uit.
5. De Commissie stelt door middel van uitvoeringshandelingen een lijst met referentienormen en, waar nodig, specificaties en procedures vast voor de in de leden 1, 2 en 3 van dit artikel bedoelde technische kenmerken van Europese portemonnees voor ondernemingen. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 19 bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Artikel 7

Vereisten en verplichtingen voor aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen

1. Europese portemonnees voor ondernemingen worden aangeboden door aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen die zijn opgenomen in de lijst die is opgesteld krachtens artikel 12, lid 5.
2. Gezien de rol van Europese portemonnees voor ondernemingen in de digitale infrastructuur van de Unie, zijn aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen in de Unie gevestigd, hebben zij hun hoofdkantoor en belangrijkste activiteiten in de Unie en vormen zij geen risico voor de veiligheid van de Unie. Zij staan met name niet onder zeggenschap van een derde land of een entiteit uit een derde land.
3. Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen voldoen aan de vereisten zoals vastgelegd in artikel 19 bis van Verordening (EU) nr. 910/2014. Die verplichting geldt niet voor aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen die gekwalificeerde verleners van vertrouwensdiensten zijn.

4. Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen voldoen aan de vereisten zoals vastgelegd in Richtlijn (EU) 2022/2555 van het Europees Parlement en de Raad betreffende maatregelen voor een hoog gezamenlijk niveau van cyberbeveiliging in de Unie.
5. Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen voldoen aan de toepasselijke cyberbeveiligingsvereisten zoals vastgelegd in het Unierecht en nationaal recht, met inbegrip van die met betrekking tot de identificatie van leveranciers met een hoog risico. Aanbieders zorgen er bovendien voor dat hun leveranciers van software- en beveiligingsoplossingen aan deze vereisten voldoen en conform de relevante beveiligingsnormen en -vereisten opereren.
6. Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen zorgen ervoor dat:
 - (a) geschikte technische en organisatorische maatregelen worden toegepast om de vertrouwelijkheid, integriteit, authenticiteit, interoperabiliteit en beschikbaarheid van de door hen aangeboden Europese portemonnees voor ondernemingen met andere Europese portemonnees voor ondernemingen en Europese portemonnees voor digitale identiteit te waarborgen;
 - (b) houders van Europese portemonnees voor ondernemingen op een duidelijke, gebruiksvriendelijke, beknopte en toegankelijke manier worden geïnformeerd over de gebruiksvoorwaarden van de Europese portemonnee voor ondernemingen, waaronder de reikwijdte en beperkingen van kern- en aanvullende functionaliteiten, cyberbeveiligingsnormen, en de rechten van de houder van de Europese portemonnee voor ondernemingen met betrekking tot gegevensoverdraagbaarheid, verhaal en beëindiging van de dienst;
 - (c) gemachtigde vertegenwoordigers van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen op een duidelijke, gebruiksvriendelijke, beknopte en toegankelijke manier worden geïnformeerd over hun rechten en verplichtingen met betrekking tot hun eenheid van een Europese portemonnee voor ondernemingen, in het bijzonder het recht om intrekking van hun portemonnee-eenhedsattestering aan te vragen, met gebruik van het authenticatiemechanisme voorzien in punt 1 van de bijlage;
 - (d) zij samenwerken met de bevoegde toezichthoudende instanties bedoeld in artikel 13, lid 1, of met de Commissie in de gevallen bedoeld in artikel 13, lid 10, en artikel 14, lid 1, en onverwijld reageren op elk verzoek om informatie of documentatie die nodig is om de naleving van deze verordening te verifiëren;
 - (e) zij de relevante nationale toezichthoudende instanties, of de Commissie in de gevallen bedoeld in artikel 14, lid 1, in kennis stellen van materiële wijzigingen in hun diensten of in hun algehele structuur die de naleving van deze verordening door de aanbieder kunnen beïnvloeden;
 - (f) zij houders van Europese portemonnees voor ondernemingen in kennis stellen in geval van opschorting, intrekking of vrijwillige beëindiging van de diensten van aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen en van de schrapping van de aanbieder van Europese portemonnees voor ondernemingen van de lijst die is opgesteld krachtens artikel 12, lid 5, en zorgen voor de overdracht of verwijdering van de gegevens van de houder van de Europese portemonnee voor ondernemingen in overeenstemming met de instructies van

die houder, waaronder identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen;

- (g) de informatie over houders van Europese portemonnees voor ondernemingen, krachtens artikel 10, lid 2, aan de Commissie wordt meegedeeld en dat de aanvankelijk aan de Commissie verstrekte informatie actueel wordt gehouden en wordt geverifieerd met behulp van de aanbieders van de identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen die de in artikel 8, lid 5, punt b), bedoelde unieke identificatiecodes afgeven.

Artikel 8

Identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen

1. Verstrekkers van identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen geven identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen af aan Europese portemonnees voor ondernemingen van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen. Wanneer houders van Europese portemonnees voor ondernemingen rechtspersonen uit de Unie zijn, geeft de Commissie identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen af aan de Europese portemonnees voor ondernemingen van die rechtspersonen uit de Unie.
2. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van de relevante authentieke bronnen voor de verificatie van de vereiste attributen voor het afgeven van de identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen. Op basis van de informatie die krachtens dit lid is ontvangen, stelt de Commissie op haar website een lijst beschikbaar van de aangemelde relevante authentieke bronnen, in een machineleesbaar formaat.
3. Identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen worden afgegeven in een formaat dat voldoet aan een van de normen vermeld in bijlage II bij Uitvoeringsverordening (EU) 2024/2979 van de Commissie, en als:
 - (a) gekwalificeerde elektronische attesteringen van attributen, wanneer verstrekt door gekwalificeerde verleners van vertrouwensdiensten;
 - (b) elektronische attesteringen van attributen afgegeven door of namens een overheidsinstantie die verantwoordelijk is voor een authentieke bron, wanneer zij worden verstrekt door die desbetreffende overheidsinstantie;
 - (c) elektronische attesteringen van attributen, wanneer zij worden verstrekt door de Commissie.
4. Identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen die door de Commissie worden afgegeven, hebben dezelfde rechtsgevolgen als gekwalificeerde elektronische attesteringen van attributen en attesteringen van attributen die zijn afgegeven door, of namens, een overheidsinstantie die verantwoordelijk is voor een authentieke bron.
5. Identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen bevatten ten minste de volgende attributen:
 - (a) de officiële naam van de marktdeelnemer of overheidsinstantie, zoals opgenomen in het desbetreffende register of officiële register;

- (b) de desbetreffende unieke identificatiecode die is toegekend overeenkomstig artikel 9.
- 6. De Commissie stelt een regeling voor attestering vast voor identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en onderhoudt deze. Die regeling wordt opgenomen in de catalogus van regelingen voor de attestering van attributen als bedoeld in artikel 8 van Uitvoeringsverordening (EU) 2025/1569.
- 7. De Commissie kan door middel van uitvoeringshandelingen vereisten vaststellen voor de overeenkomstig dit artikel afgegeven identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen, waaronder procedures voor lidstaten om de relevante authentieke bronnen aan de Commissie te melden. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 19 bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Artikel 9

Unieke identificatiecodes

- 1. Wanneer aan een marktdeelnemer een Europese unieke identificatiecode is toegekend, wordt die identificatiecode gebruikt als de unieke identificatiecode bedoeld in artikel 8, lid 4, punt b), van deze verordening.
- 2. Wanneer geen Europese unieke identificatiecode is toegekend aan een marktdeelnemer of overheidsinstantie, wordt overeenkomstig de in lid 4 bedoelde uitvoeringshandeling een unieke identificatiecode aangemaakt.
- 3. Wanneer een overheidsinstantie een entiteit van de Unie is, maakt de Commissie overeenkomstig lid 4 van dit artikel een unieke identificatiecode aan en kent zij deze toe aan die entiteit van de Unie.
- 4. De Commissie stelt door middel van uitvoeringshandelingen specificaties, vereisten en procedures vast met betrekking tot de in lid 2 bedoelde unieke identificatiecode, met inbegrip van maatregelen om te waarborgen dat aan houders van Europese portemonnees voor ondernemingen niet meer dan één unieke identificatiecode wordt toegekend. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 19 bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Artikel 10

Europese digitale index

- 1. De Commissie zorgt voor de instelling, het beheer en het onderhoud van een Europese digitale index die fungeert als een betrouwbare bron van informatie voor houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en de vorm aanneemt van een webtoepassing die bestaat uit twee interfaces:
 - (a) een machineleesbare interface die via een API wordt aangeboden voor geautomatiseerde communicatie tussen systemen;
 - (b) een beveiligd, webgebaseerd platform dat toegang biedt aan geauthenticeerde en gemachtigde gebruikers en een onlineportaal voor gebruikers van Europese portemonnees voor ondernemingen.
- 2. Voor het onderhoud van de Europese digitale index verstrekken aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen, bij de verstrekking van een Europese

portemonnee voor ondernemingen, aan de Commissie de in de uitvoeringshandeling als bedoeld in lid 6 vastgestelde categorieën informatie.

3. De Commissie zorgt ervoor dat de desbetreffende informatie wordt opgenomen in de Europese digitale index.
4. De Commissie maakt de Europese digitale index alleen toegankelijk voor houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en hun gemachtigde vertegenwoordigers en aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen.
5. Elke wijziging of intrekking met betrekking tot de informatie bedoeld in lid 2 wordt onverwijld en in elk geval binnen één werkdag door de aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen rechtstreeks aan de Commissie meegedeeld met het oog op het onderhoud van de Europese digitale index.
6. De Commissie stelt door middel van uitvoeringshandelingen normen en technische specificaties vast voor de unieke digitale adressen, en de categorieën informatie die aan de Commissie moeten worden meegedeeld voor de Europese digitale index. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 19 bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Artikel 11

Aanmelding van aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen

1. Entiteiten die voornemens zijn Europese portemonnees voor ondernemingen aan te bieden, melden dat voornemen samen met de in lid 2 vermelde informatie aan de bevoegde toezichthoudende instantie.
2. De in lid 1 bedoelde melding bevat de volgende informatie:
 - (a) de juridische naam van de entiteit, eventuele handelsnamen, website-URL, e-mailadres, telefoonnummer en fysiek adres;
 - (b) het registratienummer van de entiteit, afgegeven door een nationaal register, indien beschikbaar;
 - (c) een beschrijving van de wijze waarop de kernfunctionaliteiten, zoals uiteengezet in artikel 5, lid 1, zullen worden aangeboden door de Europese portemonnees voor ondernemingen die de entiteit voornemens is aan te bieden;
 - (d) een beschrijving van eventuele aanvullende functionaliteiten die worden ondersteund door de Europese portemonnees voor ondernemingen die de entiteit voornemens is aan te bieden;
 - (e) een verklaring van conformiteit met de vereisten van deze verordening.
3. Gekwalificeerde verleners van vertrouwensdiensten zijn niet onderworpen aan de beoordelings- en verificatieprocedure zoals uiteengezet in de leden 4 tot en met 6. Na indiening van de in lid 2 genoemde informatie informeert de bevoegde toezichthoudende instantie de Commissie binnen twee werkdagen met het oog op de opname van die aanbieder in de lijst bedoeld in artikel 12, lid 5, en de aanbieder mag onmiddellijk Europese portemonnees voor ondernemingen aanbieden.
4. Na ontvangst van een melding heeft de toezichthoudende instantie dertig dagen de tijd om de ingediende informatie te beoordelen.

Wanneer de toezichthoudende instantie op basis van die beoordeling tot de conclusie komt dat de informatie volledig is en de in lid 2, punt c), bedoelde beschrijving overeen lijkt te komen met de vereisten zoals vastgelegd in artikel 5, lid 1, informeert zij de Commissie binnen twee werkdagen met het oog op de opname van die aanbieder in de lijst bedoeld in artikel 12, lid 5.

5. Wanneer de toezichthoudende instantie op basis van die beoordeling tot de conclusie komt dat de informatie niet volledig is of de in lid 2, punt c), bedoelde beschrijving niet overeen lijkt te komen met de vereisten zoals vastgelegd in artikel 5, lid 1, verzoekt zij de meldende entiteit om aanvullende informatie of toelichting en stelt zij een redelijke termijn van hoogstens 15 kalenderdagen vast om te reageren. Indien die aanvullende informatie of toelichting de toezichthoudende instantie in staat stelt te concluderen dat de informatie volledig is en de beschrijving in lid 2, punt c), overeen lijkt te komen met de vereisten van artikel 5, lid 1, informeert de toezichthoudende instantie de Commissie binnen twee werkdagen met het oog op de opname van die aanbieder in de lijst bedoeld in artikel 12, lid 5. Indien dit niet het geval is, of indien geen reactie wordt ontvangen, informeert de toezichthoudende instantie de meldende entiteit dat deze niet zal worden opgenomen in de lijst bedoeld in artikel 12, lid 5.
6. Indien de toezichthoudende instantie de meldende entiteit binnen 30 kalenderdagen na ontvangst van de aanmelding geen inhoudelijke reactie op de uitkomst van de in lid 4 bedoelde beoordeling heeft verstrekt, wordt de informatie geacht volledig te zijn en wordt de beschrijving in lid 2, punt c), geacht overeen te komen met de vereisten van artikel 5, lid 1, en informeert de toezichthoudende instantie de Commissie binnen 2 werkdagen met het oog op de opname van die aanbieder in de lijst bedoeld in artikel 12, lid 5.
7. De lidstaten zorgen ervoor dat meldende entiteiten het recht hebben op een doeltreffende rechterlijke voorziening tegen een besluit van de toezichthoudende instantie, onverminderd andere administratieve of niet-rechterlijke rechtsmiddelen, in gevallen waarin de toezichthoudende instantie weigert hen als aanbieder van Europese portemonnees voor ondernemingen op te nemen of geen besluit neemt binnen een redelijke termijn.

Artikel 12

Lijst van aangemelde aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen

1. De toezichthoudende instanties stellen de Commissie binnen 24 uur nadat zij kennis hebben genomen van wijzigingen, in kennis van alle wijzigingen in de overeenkomstig artikel 11 verstrekte informatie.
2. De door de toezichthoudende instanties verstrekte informatie bedoeld in artikel 11 en artikel 12, lid 1, omvat het volgende:
 - (a) het doel van de indiening, dat een van de volgende kan zijn:
 - de registratie van een aangemelde aanbieder van Europese portemonnees voor ondernemingen die nog niet op de lijst bedoeld in lid 5 stond;
 - een wijziging van eerder ingediende informatie met betrekking tot aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen die reeds op de lijst bedoeld in lid 5 staan;
 - een verzoek tot verwijdering van een aanbieder van Europese portemonnees voor ondernemingen uit de lijst bedoeld in lid 5;

- (b) de naam en, indien van toepassing, de handelsnaam van de aanbieder van Europese portemonnees voor ondernemingen;
 - (c) de lidstaat waarin de aanbieder van Europese portemonnees voor ondernemingen zijn hoofdvestiging heeft;
 - (d) de naam van de bevoegde toezichthoudende instantie;
 - (e) een aanduiding of de aanbieder van Europese portemonnees voor ondernemingen een gekwalificeerde verlener van vertrouwensdiensten is.
- 3. Op basis van de overeenkomstig dit artikel ontvangen informatie stelt de Commissie een lijst van aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen op op haar website, in een machineleesbaar formaat, en onderhoudt deze.

Artikel 13

Governance en toezicht

1. In elke lidstaat zijn de toezichthoudende instanties die krachtens artikel 46 bis van Verordening (EU) nr. 910/2014 zijn aangewezen tevens de toezichthoudende instanties voor de toepassing van deze verordening.
2. Deze toezichthoudende instanties zijn verantwoordelijk voor toezichtstaken met betrekking tot aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen die hun hoofdvestiging in die lidstaat hebben.
3. De lidstaten zorgen ervoor dat de in lid 1 bedoelde toezichthoudende instanties over de nodige bevoegdheden en toereikende middelen beschikken om hun taken doeltreffend, efficiënt en onafhankelijk te kunnen uitvoeren.
4. De taken van de in lid 1 bedoelde nationale toezichthoudende instanties zijn:
 - (a) het monitoren van de naleving van de vereisten die in deze verordening zijn vastgelegd en, indien nodig, optreden ten aanzien van aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen door middel van toezichthoudende activiteiten achteraf;
 - (b) optreden als het verbindingsbureau voor verstrekkers van identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen, waarbij toegang tot informatie van relevante nationale autoriteiten en registers wordt gefaciliteerd, indien nodig, voor het afgeven van identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en unieke identificatiecodes.
5. De taken van de in lid 1 bedoelde toezichthoudende instanties omvatten het volgende:
 - (a) het evalueren en beoordelen van overeenkomstig artikel 11 ingediende meldingen;
 - (b) het onderzoeken van gegronde klachten, met name die van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen, dat een aanbieder van Europese portemonnees voor ondernemingen niet voldoet aan een of meer van zijn verplichtingen krachtens deze verordening, en indien nodig optreden;
 - (c) indien een aanbieder van Europese portemonnees voor ondernemingen zijn activiteiten beëindigt, nagaan of er beëindigingsplannen bestaan en of deze

correct worden uitgevoerd, inclusief de wijze waarop informatie toegankelijk wordt gehouden;

- (d) ervoor zorgen dat aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen elke niet-naleving van de in deze verordening vastgestelde vereisten rechtzetten;
 - (e) sancties opleggen in overeenstemming met de leden 6 tot en met 9;
 - (f) de overeenkomstig artikel 8, lid 1, van Richtlijn (EU) 2022/2555 aangewezen of ingestelde relevante bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten in kennis stellen van significante inbreuken op de veiligheid of integriteitsverlies waarvan zij kennis krijgt bij de uitvoering van haar taken en, in het geval van een significante inbreuk op de veiligheid of een significant integriteitsverlies in verband met andere lidstaten, het overeenkomstig artikel 8, lid 3, van Richtlijn (EU) 2022/2555 aangewezen of opgerichte centrale contactpunt van de betrokken lidstaat en de overeenkomstig artikel 46 quater, lid 1, van Verordening (EU) nr. 910/2014 centrale contactpunten in de andere betrokken lidstaten in kennis stellen, en het publiek informeren of van de aanbieder van de Europese portemonnee voor ondernemingen vereisen dit te doen wanneer de toezichthoudende instantie van oordeel is dat de bekendmaking van de inbreuk op de veiligheid of het verlies van integriteit in het algemeen belang zou zijn;
 - (g) samenwerken met de op grond van artikel 51 van Verordening (EU) 2016/679 opgerichte toezichthoudende autoriteiten en in het bijzonder die instanties onverwijld informeren indien er regels inzake de bescherming van persoonsgegevens lijken te zijn overtreden, en over beveiligingsinbreuken die inbreuken op persoonsgegevens lijken te vormen;
 - (h) indien nodig samenwerken met andere nationale toezichthoudende instanties;
 - (i) een klachtenmechanisme opzetten en de bekendheid daarvan waarborgen, zodat klachten door aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen kunnen worden ingediend overeenkomstig artikel 11, lid 7;
 - (j) verslag uitbrengen aan de Commissie over haar belangrijkste activiteiten;
 - (k) de opname van een aanbieder van Europese portemonnees voor ondernemingen in de lijst, vastgesteld krachtens artikel 12, lid 5, intrekken indien de toezichthoudende instantie vaststelt dat de aanbieder niet langer voldoet aan de in deze verordening vastgestelde vereisten of dat de aanbieder niet heeft voldaan aan de door deze verordening opgelegde verplichtingen;
 - (l) samenwerken met de toezichthoudende instanties die door de lidstaten zijn aangewezen krachtens artikel 46 ter van Verordening (EU) nr. 910/2014, met name om ervoor te zorgen dat marktdeelnemers die buiten de Unie zijn gevestigd slechts één set identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en één unieke identificatiecode van een Europese portemonnee voor ondernemingen ontvangen.
6. De lidstaten stellen de voorschriften vast op basis waarvan de toezichthoudende instantie, bedoeld in lid 1 van dit artikel, sancties kan opleggen voor inbreuken op deze verordening, en nemen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat deze sancties worden uitgevoerd. Die sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn. Deze voorschriften laten artikel 31 van Richtlijn (EU) 2022/2555 en artikel 83 van Verordening (EU) 2016/679 onverlet.

7. Uiterlijk [PB: gelieve datum in te voegen: 12 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] stellen de lidstaten de Commissie in kennis van de door hen in overeenstemming met lid 6 vastgestelde regels, en stellen zij de Commissie onverwijld in kennis van alle latere wijzigingen van deze regels. De Commissie houdt een gemakkelijk toegankelijk openbaar register van die regels bij en actualiseert dit regelmatig.
8. De lidstaten houden rekening met de volgende niet-uitputtende en indicatieve criteria bij het opleggen van sancties overeenkomstig lid 6:
 - (a) de aard, de ernst, de omvang en de duur van de inbreuk;
 - (b) door de inbreukmakende partij ondernomen actie om de schade als gevolg van de inbreuk te beperken of te herstellen;
 - (c) eerdere inbreuken van de inbreukmakende partij;
 - (d) de door de inbreukmakende partij verkregen financiële voordelen of vermeden verliezen als gevolg van de inbreuk, voor zover deze voordelen of verliezen op betrouwbare wijze kunnen worden vastgesteld;
 - (e) andere verzwarende of verzachtende factoren die van toepassing zijn op de omstandigheden van de zaak;
 - (f) de totale jaaromzet van de inbreukmakende partij in het voorgaande boekjaar in de Unie.

De lidstaten zorgen ervoor dat inbreuken op deze verordening door aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen onderworpen zijn aan administratieve boeten van hoogstens 2 % van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar.

9. Indien het rechtssysteem van een lidstaat niet voorziet in het opleggen van administratieve boeten door administratieve autoriteiten, worden boeten die door de toezichthoudende instantie zijn geïnitieerd en door de bevoegde nationale rechtbanken zijn opgelegd, en die een gelijkwaardig effect hebben als de door toezichthoudende instanties opgelegde administratieve boeten, geacht te voldoen aan de in lid 6 vastgestelde vereisten. De boeten zijn in elk geval doeltreffend, evenredig en afschrikkend. Die lidstaat stelt de Commissie uiterlijk op [PB: gelieve datum in te voegen: 12 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] in kennis van de wettelijke bepalingen die hij op grond van dit lid vaststelt, en onverwijld van eventuele latere wijzigingswetten of wijzigingen die daarop van invloed zijn.
10. In omstandigheden die een onmiddellijk optreden rechtvaardigen om de goede werking van de interne markt te vrijwaren, en wanneer de Commissie voldoende redenen heeft om aan te nemen dat de door een aanbieder geleverde Europese portemonnees voor ondernemingen niet aan de vereisten van deze verordening voldoen en de bevoegde toezichthoudende instantie geen doeltreffende maatregelen heeft genomen, evalueert de Commissie de conformiteit. De Commissie stelt de betrokken autoriteiten daarvan in kennis en de aanbieder verleent de nodige medewerking.
11. Op basis van de evaluatie kan de Commissie besluiten dat een corrigerende of beperkende maatregel noodzakelijk is en na raadpleging van de betrokken lidstaten en de aanbieder kan de Commissie vaststellen welke passende maatregelen moeten worden genomen. De Commissie houdt daarbij rekening met de aard en ernst van de

niet-naleving, alsmede met de mogelijke gevolgen ervan voor de interne markt en de rechten van marktdeelnemers.

12. Op basis van deze raadpleging kan de Commissie uitvoeringshandelingen aannemen om corrigerende of beperkende maatregelen vast te stellen, waaronder het tijdelijk schrappen van de aanbieder uit de lijst van aangemelde aanbieders of het verplichten van de aanbieder tot het nemen van specifieke maatregelen om de Europese portemonnees voor ondernemingen in overeenstemming te brengen met deze verordening. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de onderzoeksprocedure vastgesteld.
13. De Commissie stelt de aanbieder onmiddellijk in kennis van de uitvoeringshandelingen en de lidstaten voeren deze uitvoeringshandelingen onverwijld uit en informeren de Commissie dienovereenkomstig. Deze maatregelen zijn van toepassing voor de duur van de uitzonderlijke situatie die het optreden van de Commissie rechtvaardigde, mits de betrokken Europese portemonnees voor ondernemingen niet in overeenstemming zijn gebracht met deze verordening.

Artikel 14

Europese samenwerkingsgroep voor digitale identiteit

De Europese samenwerkingsgroep voor digitale identiteit, opgericht krachtens artikel 46 sexies van Verordening (EU) nr. 910/2014, is verantwoordelijk voor het faciliteren van samenwerking en het delen van informatie tussen de lidstaten en de Commissie over zaken met betrekking tot de Europese portemonnees voor ondernemingen. Dit omvat het uitwisselen van beste praktijken, het bespreken van technische en operationele kwesties, en het coördineren van inspanningen om de juiste uitvoering en werking van de Europese portemonnees voor ondernemingen te waarborgen.

Artikel 15

Governance en toezicht op entiteiten van de Unie die aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen zijn

1. Wanneer een Europese entiteit aanbieder is van Europese portemonnees voor ondernemingen, treedt de Commissie op als toezichhoudende instantie.
2. De taak van de Commissie als toezichhoudende instantie overeenkomstig lid 1 is het monitoren van de naleving van de vereisten die in deze verordening zijn vastgelegd en, indien nodig, optreden ten aanzien van aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen door middel van toezichhoudende activiteiten achteraf.
3. Wanneer de Commissie optreedt als toezichhoudende instantie overeenkomstig lid 1, vervult de Commissie de taken bedoeld in artikel 13, lid 5, punten a), b), c), d), h) en k).

De Commissie stelt een verslag op over haar belangrijkste activiteiten in dit verband.

Hoofdstuk III — Aanvaarding van de Europese portemonnees voor ondernemingen

Artikel 16

Verplichtingen voor overheidsinstanties

4. Uiterlijk op [PB: gelieve datum in te voegen: 24 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] stellen overheidsinstanties marktdeelnemers in staat om de volgende handelingen te verrichten door gebruik te maken van de kernfunctionaliteiten van de Europese portemonnees voor ondernemingen, zoals vastgesteld in artikel 5, lid 1:
 - (a) identificeren en authenticeren;
 - (b) ondertekenen of verzegelen;
 - (c) documenten indienen;
 - (d) aanmeldingen verzenden of ontvangen.

De in de punten a) tot en met d) van de eerste alinea vermelde handelingen worden verricht met het oog op het voldoen aan een rapportageverplichting of het vervullen van een administratieve procedure.
5. Voor de toepassing van lid 1, punten c) en d), beschikken overheidsinstanties over Europese portemonnees voor ondernemingen, met inbegrip van de in artikel 5, lid 1, punt i), bedoelde gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging.
6. In afwijking van lid 2 en tot [PB: gelieve datum in te voegen: 36 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] kunnen overheidsinstanties ervoor kiezen de in artikel 5, lid 1, punt i), bedoelde gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging niet aan te bieden, en in plaats daarvan andere bestaande alternatieve oplossingen te ondersteunen die marktdeelnemers in staat stellen de in lid 1, punten c) en d), genoemde handelingen te verrichten, mits deze oplossingen:
 - (a) voldoen aan de eisen die van toepassing zijn op gekwalificeerde diensten voor elektronische aangetekende bezorging, zoals vastgesteld in Verordening (EU) nr. 910/2014;
 - (b) een portaal bieden voor houders van Europese portemonnees voor ondernemingen om documenten in te dienen en aanmeldingen te verzenden en te ontvangen bij gebruikmaking van de in artikel 5, lid 1, punt i), bedoelde gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging.

Na afloop van de in dit lid vastgestelde afwijkingstermijn kunnen overheidsinstanties de in de vorige alinea bedoelde alternatieve oplossingen blijven ondersteunen, maar beschikken zij, overeenkomstig lid 2, tevens over Europese portemonnees voor ondernemingen, met inbegrip van de in artikel 5, lid 1, punt i), bedoelde gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging.

Hoofdstuk IV — Internationale aspecten

Artikel 17

Portemonnees voor ondernemingen en andere vergelijkbare instrumenten en kaders die in derde landen worden aangeboden

1. De Commissie kan uitvoeringshandelingen vaststellen waarbij wordt bepaald dat portemonnees of systemen met vergelijkbare functies die worden afgegeven door in derde landen gevestigde aanbieders, worden beschouwd als kaders die garanties bieden die gelijkwaardig zijn aan die van Europese portemonnees voor ondernemingen die overeenkomstig deze verordening worden afgegeven, mits dergelijke portemonnees voor ondernemingen of systemen interoperabel zijn met het in Verordening (EU) nr. 910/2014 vastgelegde vertrouwenskader en ondersteuning bieden voor ten minste een identificatie- en authenticatiefunctie en de uitwisseling van elektronische attesteringen van attributen. Dergelijke uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 19 bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.
2. De Commissie kan uitvoeringshandelingen vaststellen waarbij wordt bepaald dat kaders van derde landen voor systemen die vergelijkbare functies aanbieden als de Europese portemonnees voor ondernemingen, worden beschouwd als kaders die garanties bieden die gelijkwaardig zijn aan die van Europese portemonnees voor ondernemingen die overeenkomstig deze verordening worden afgegeven, mits de binnen dat kader geleverde systemen interoperabel zijn met het in Verordening (EU) nr. 910/2014 vastgelegde vertrouwenskader en ondersteuning bieden voor ten minste een identificatie- en authenticatiefunctie en de uitwisseling van elektronische attesteringen van attributen. Dergelijke uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 19 bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.
3. Voorafgaand aan de vaststelling van de uitvoeringshandelingen bedoeld in de leden 1 en 2 beoordeelt de Commissie of de garanties kunnen worden geacht gelijkwaardig te zijn aan de vereisten van deze verordening.
4. Indien uit beschikbare informatie blijkt dat die garanties niet langer als gelijkwaardig aan de vereisten van deze verordening kunnen worden beschouwd, gaat de Commissie voor zover nodig over tot volledige of gedeeltelijke intrekking, wijziging of schorsing van de in de leden 1 en 2 bedoelde handeling door middel van een uitvoeringshandeling.
5. De Commissie publiceert op haar website een lijst van kaders, portemonnees voor ondernemingen of systemen met soortgelijke functies die worden afgegeven door in derde landen gevestigde aanbieders en waarvoor de Commissie een uitvoeringshandeling krachtens dit artikel heeft vastgesteld.

Artikel 18

Afgifte van Europese portemonnees voor ondernemingen aan marktdeelnemers die buiten de Unie zijn gevestigd

1. Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen mogen Europese portemonnees voor ondernemingen verstrekken aan marktdeelnemers die in een derde land zijn gevestigd, op voorwaarde dat aan die marktdeelnemers de identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en een unieke identificatiecode zijn verstrekt overeenkomstig dit artikel.

2. Voor de toepassing van dit artikel verzoeken marktdeelnemers slechts om één set identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen bij één aanbieder van dergelijke gegevens.
3. Indien een buiten de Unie gevestigde marktdeelnemer een Europese portemonnee voor ondernemingen aanvraagt, meldt de aanbieder van Europese portemonnees voor ondernemingen dit verzoek aan de toezichthoudende instantie van de lidstaat waarin de aanbieder is aangemeld.
4. Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen verzoeken namens de in een derde land gevestigde marktdeelnemer om de identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen bij een aanbieder van dergelijke gegevens.
5. Verstrekkers van identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen mogen overeenkomstig de artikelen 8 en 9 identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en unieke identificatiecodes afgeven aan buiten de Unie gevestigde marktdeelnemers, op voorwaarde dat:
 - (a) de identiteitscontrole en verificatie van die marktdeelnemers voldoet aan één of, indien nodig, een combinatie van de methoden voor de verificatie van de identiteit zoals uiteengezet in artikel 24, lid 1 bis, van Verordening (EU) nr. 910/2014;
 - (b) aan de marktdeelnemer nog geen andere set identificatiegegevens van een houder van Europese portemonnees voor ondernemingen is afgegeven.
6. De lidstaten werken samen om ervoor te zorgen dat verstrekkers van identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen kunnen verifiëren dat aan een marktdeelnemer buiten de Unie nog geen identificatiegegevens van een houder van Europese portemonnees voor ondernemingen zijn afgegeven.

Hoofdstuk V — Slotbepalingen

Artikel 19

Comitéprocedure

De Commissie wordt bijgestaan door het comité ingesteld bij artikel 48 van Verordening (EU) nr. 910/2014. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.

Artikel 20

Wijziging van Verordening (EU) nr. 910/2014

In Verordening (EU) nr. 910/2014 wordt artikel 5 bis als volgt gewijzigd:

1) lid 1 wordt vervangen door:

“1. Opdat alle natuurlijke personen in de Unie veilige, betrouwbare en naadloze grensoverschrijdende toegang tot publieke en private diensten krijgen, met volledige controle over hun gegevens, verstrekken alle lidstaten ten minste één Europese portemonnee voor

digitale identiteit binnen 24 maanden na de datum van inwerkingtreding van de in lid 23 van dit artikel en in artikel 5 quater, lid 6, bedoelde uitvoeringshandelingen.”;

2) in lid 5 wordt punt f) vervangen door:

“f) waarborgen dat de persoonsidentificatiegegevens die beschikbaar zijn uit het stelsel voor elektronische identificatie in het kader waarvan de Europese portemonnee voor digitale identiteit wordt verstrekt, op unieke wijze de natuurlijke persoon, dan wel de natuurlijke persoon die de natuurlijke of rechtspersoon vertegenwoordigt, vertegenwoordigen en verbonden zijn met die Europese portemonnee voor digitale identiteit;”;

3) in lid 9 wordt punt c) vervangen door:

“c) wanneer de gebruiker sterft.”;

4) lid 15 wordt vervangen door:

“15. Het gebruik van Europese portemonnees voor digitale identiteit is vrijwillig. De toegang tot publieke en private diensten, de arbeidsmarkt en vrij ondernemerschap van natuurlijke personen die de Europese portemonnees voor digitale identiteit niet gebruiken, wordt niet beperkt of belemmerd. Het blijft mogelijk om via andere bestaande identificatie- en authenticatiemiddelen toegang te krijgen tot publieke en private diensten.”.

Artikel 21

Evaluatie en herziening

7. De Commissie evalueert de toepassing van deze verordening en brengt daarover uiterlijk op [PB: gelieve datum in te voegen: 3 jaar na de datum van inwerkingtreding van deze verordening] verslag uit bij het Europees Parlement en de Raad. In het verslag wordt de doeltreffendheid van deze verordening beoordeeld met betrekking tot het vergemakkelijken van de indiening van elektronische documenten en elektronische attesteringen bij overheidsinstanties, door het gebruik van de Europese portemonnees voor ondernemingen, alsmede de technologische, juridische en marktontwikkelingen. In het verslag wordt tevens beoordeeld of het nodig is het toepassingsgebied van deze verordening of haar specifieke bepalingen te wijzigen, teneinde een verplichting tot het gebruik van de Europese portemonnees voor ondernemingen vast te stellen om het risico van juridische versnippering tegen te gaan.
8. Het in lid 1 bedoelde verslag moet de volgende aspecten omvatten:
 - (a) de minimale kernfunctionaliteiten van Europese portemonnees voor ondernemingen;
 - (b) het niveau van naleving door aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen en de aanmeldingsprocedure en -criteria zoals vastgesteld in artikel 11;
 - (c) de toepassing en de werking van de regels inzake sancties die door de lidstaten op grond van artikel 13 zijn vastgesteld;
 - (d) de gedetailleerde vereisten en technische specificaties voor de in artikel 5, lid 1, punt i), bedoelde gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging.

Uiterlijk één jaar voordat het in lid 1 bedoelde verslag moet worden ingediend, verstrekken de lidstaten de Commissie de informatie die nodig is voor het opstellen van de verslagen.

Artikel 22

Inwerkingtreding en toepassing

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie.

Deze verordening is van toepassing vanaf [PB: gelieve datum in te voegen: 1 jaar na de datum van inwerkingtreding van deze verordening].

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter

FINANCIEEL EN DIGITAAL MEMORANDUM

1.	KADER VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF	3
1.1.	Benaming van het voorstel/initiatief	3
1.2.	Betrokken beleidsterreinen.....	3
1.3.	Doelstellingen	3
1.3.1.	Algemene doelstellingen.....	3
1.3.2.	Specifieke doelstellingen	3
1.3.3.	Verwachte resultaten en gevolgen	3
1.3.4.	Prestatie-indicatoren.....	3
1.4.	Het voorstel/initiatief betreft:	4
1.5.	Motivering van het voorstel/initiatief	4
1.5.1.	Behoeften waarin op korte of lange termijn moet worden voorzien, met een gedetailleerd tijdschema voor de uitrol van het initiatief.....	4
1.5.2.	Meerwaarde van het optreden van de EU (deze kan het resultaat zijn van verschillende factoren, bijvoorbeeld coördinatiewinst, rechtszekerheid, grotere doeltreffendheid of complementariteit). Voor de toepassing van dit punt wordt onder “meerwaarde van het optreden van de EU” verstaan de waarde die het optreden van de Unie oplevert boven op de waarde die door een optreden van alleen de lidstaten zou zijn gecreëerd.	4
1.5.3.	Nuttige ervaring die bij soortgelijke activiteiten in het verleden is opgedaan	4
1.5.4.	Verenigbaarheid met het meerjarig financieel kader en eventuele synergie met andere passende instrumenten	5
1.5.5.	Beoordeling van de verschillende beschikbare financieringsopties, waaronder mogelijkheden voor herschikking	5
1.6.	Duur en financiële gevolgen van het voorstel/initiatief	6
1.7.	Wijzen van uitvoering van de begroting	6
2.	BEHEERSMAATREGELEN	8
2.1.	Regels inzake het toezicht en de verslagen	8
2.2.	Beheers- en controlesystemen.....	8
2.2.1.	Rechtvaardiging van de voorgestelde wijzen van uitvoering van de begroting, uitvoeringsmechanismen voor financiering, betalingsvoorwaarden en controlestrategie	8
2.2.2.	Informatie over de vastgestelde risico's en het systeem of de systemen voor interne controle die zijn opgezet om die risico's te beperken	8
2.2.3.	Raming en motivering van de kosteneffectiviteit van de controles (verhouding tussen de controlekosten en de waarde van de desbetreffende financiële middelen) en evaluatie van het verwachte foutenrisico (bij betaling en bij afsluiting)	8
2.3.	Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden.....	9
3.	GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF	10

3.1.	Rubrieken van het meerjarig financieel kader en betrokken begrotingsonderdelen voor uitgaven.....	10
3.2.	Geraamde financiële gevolgen van het voorstel inzake kredieten	12
3.2.1.	Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de beleidskredieten.....	12
3.2.1.1.	Kredieten uit goedgekeurde begroting	12
3.2.1.2.	Kredieten uit externe bestemmingsontvangsten.....	17
3.2.2.	Geraamde output, gefinancierd uit beleidskredieten.....	22
3.2.3.	Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de administratieve kredieten	24
3.2.3.1.	Kredieten uit goedgekeurde begroting	24
3.2.3.2.	Kredieten uit externe bestemmingsontvangsten.....	24
3.2.3.3.	Totaal kredieten.....	24
3.2.4.	Geraamde personeelsbehoeften.....	25
3.2.4.1.	Gefinancierd uit goedgekeurde begroting	25
3.2.4.2.	Gefinancierd uit externe bestemmingsontvangsten	26
3.2.4.3.	Totale personeelsbehoeften.....	26
3.2.5.	Overzicht van het geschatte effect op met digitale technologie samenhangende investeringen	28
3.2.6.	Verenigbaarheid met het huidige meerjarig financieel kader	28
3.2.7.	Bijdragen van derden	28
3.3.	Geraamde gevolgen voor de ontvangsten	29
4.	DIGITALE DIMENSIES.....	29
4.1.	Voorschriften met digitale relevantie	30
4.2.	Gegevens	30
4.3.	Digitale oplossingen.....	31
4.4.	Interoperabiliteitsbeoordeling	31
4.5.	Maatregelen ter ondersteuning van de digitale uitvoering.....	32

1. KADER VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

1.1. Benaming van het voorstel/initiatief

Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de instelling van Europese portemonnees voor ondernemingen

1.2. Betrokken beleidsterreinen

Communicatienetwerken, Inhoud en Technologie
Interne markt

1.3. Doelstellingen

1.3.1. Algemene doelstellingen

De algemene doelstelling van dit initiatief is de goede werking van de interne markt te waarborgen door te voldoen aan de specifieke behoeften van marktdeelnemers en overheidsinstanties op het gebied van digitale identificatie en vertrouwensdiensten, en hen te voorzien van een geharmoniseerd, betrouwbaar en gebruiksvriendelijk instrument voor veilige en rechtsgeldige identificatie, authenticatie en gegevensuitwisseling.

1.3.2. Specifieke doelstellingen

Specifieke doelstelling nr. 1

Administratieve lasten verminderen, nalevingsprocessen stroomlijnen en dienstverlening verbeteren.

Specifieke doelstelling nr. 2

Waarborgen dat marktdeelnemers en overheidsinstanties toegang hebben tot veilige en betrouwbare digitale identificatie over de grenzen heen, waarmee wordt voldaan aan de behoeften van gebruikers en de marktvraag.

1.3.3. Verwachte resultaten en gevolgen

Vermeld de gevolgen die het voorstel/initiatief zou moeten hebben op de begunstigen/doelgroepen.

In het algemeen zijn de belangrijkste beoogde begunstigen van het initiatief marktdeelnemers en overheidsinstanties. Door een geharmoniseerd en betrouwbaar digitaal kader voor identificatie van ondernemingen, authenticatie en documentuitwisseling en -opslag tot stand te brengen, zal het initiatief de administratieve lasten en nalevingskosten zowel op nationaal als op EU-niveau verminderen. De Europese portemonnees voor ondernemingen stellen ondernemingen in staat naadloos te communiceren met overheidsinstanties en zakelijke partners over de grenzen heen, waardoor het herhaaldelijk indienen van gegevens wordt geëlimineerd en kernprocessen zoals registratie, vergunningverlening en rapportage worden versneld. Kmo's en micro-ondernemingen zullen in het bijzonder profiteren van vereenvoudigde, veilige en interoperabele digitale kanalen, waardoor middelen vrijkomen voor innovatie, groei en grensoverschrijdende uitbreiding.

Overheidsinstanties zullen winst behalen op het gebied van efficiëntie, kwaliteit en betrouwbaarheid van de dienstverlening. De portemonnees voor ondernemingen zullen administratieve procedures stroomlijnen door automatisering van verificatie

en documentverwerking mogelijk te maken, waardoor handmatige tussenkomst, duplicatie en foutenpercentages worden verminderd. Het beveiligde communicatiekanaal zal de gegevenskwaliteit en transparantie verbeteren, hetgeen bijdraagt aan een beter regelgevend toezicht en het gebruik van innovatieve regtech-oplossingen bevordert.

1.3.4. Prestatie-indicatoren

Vermeld de indicatoren voor de monitoring van de voortgang en de beoordeling van de resultaten.

Om consistentie en evenredigheid te waarborgen, is het monitoringskader gebaseerd op de driepijlerstructuur die wordt genoemd in de effectbeoordeling voor de herziening van de eIDAS-verordening: uitvoerings-, toepassings- en contextuele indicatoren, en past het deze aan op het specifieke toepassingsgebied van de Europese portemonnees voor ondernemingen. Dit waarborgt afstemming en voorkomt duplicatie van monitoringverplichtingen, met inachtneming van de beginselen van betere regelgeving, waaronder evenredigheid en hergebruik van bestaande gegevensstromen. Daarnaast zal een reeks aanvullende indicatoren, specifiek gekoppeld aan de specifieke doelstellingen, worden gebruikt om de resultaten van het initiatief te beoordelen via vervangende indicatoren. Deze bredere trends met betrekking tot macro-economische ontwikkelingen en administratieve lasten blijven contextueel en zullen samen met eIDAS-gegevens worden geïnterpreteerd om statistische inferentie te ondersteunen, zonder dat er een direct oorzakelijk verband wordt verondersteld.

De nieuwe reeks aan de specifieke doelstellingen gekoppelde indicatoren wordt hieronder weergegeven:

Monitoring- en evaluatieaspecten en relevante doelstellingen	Indicator(en)	Verantwoordelijkheid voor het verzamelen	Bron(nen)
SD1: Administratieve lasten verminderen, nalevingsprocessen stroomlijnen en dienstverlening verbeteren.			
De administratieve lasten van de naleving van regelgeving en rapportagevereisten voor ondernemingen verminderen door aantoonbare economische voordelen	Indicator voor kwantificeerbare vermindering van de administratieve lasten door overheidsregulering	Europese Commissie	Single Market and Competitiveness Scoreboard (Scoreboard eengemaakte markt en concurrentievermogen) ¹⁴
De dienstverlening van overheidsinstanties verbeteren	Gemeten verbeteringen in de indicatoren voor digitale overheidsdiensten voor ondernemingen in het kader van de eGov-benchmark, met name met betrekking tot online dienstverlening en interoperabiliteitskenmerken (specifieke indicatoren:	Europese Commissie	eGovernment-benchmarkstudie die input levert voor het beleidsprogramma voor het digitale decennium

¹⁴ Alsmede eventuele potentiële KPI's voor de vermindering van administratieve lasten naar aanleiding van de evaluatie van het beleidsprogramma voor het digitale decennium

Monitoring- en evaluatieaspecten en relevante doelstellingen	Indicator(en)	Verantwoordelijkheid voor het verzamelen	Bron(nen)
	(grensoverschrijdende) online beschikbaarheid; (grensoverschrijdende) eID; vooraf ingevulde formulieren; OOTS)		
Het Europese concurrentievermogen versterken	Meetbare verbeteringen in de uitvoer van goederen naar andere EU-lidstaten door kmo's in de industriële sector (% kmo's)	Europese Commissie	Single Market and Competitiveness Scoreboard (Scoreboard eengemaakte markt en concurrentievermogen)
SD2: Waarborgen dat marktdeelnemers en overheidsinstanties toegang hebben tot veilige en betrouwbare digitale identificatie over de grenzen heen, waarmee wordt voldaan aan de behoeften van gebruikers en de markt vraag.			
Een markt ontwikkelen voor veilige digitale identificatie en vertrouwensdiensten tussen marktdeelnemers en overheidsinstanties	Aantal conforme en aangemelde aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen, met inbegrip van gekwalificeerde verleners van vertrouwensdiensten	Toezichthoudende instanties	Aan de Europese Commissie gerapporteerde gegevens Europees digitaal register
Zorgen dat beschikbare oplossingen betrouwbaar en veilig zijn en voldoen aan alle vereisten voor het aanbieden van Europese portemonnees voor ondernemingen	Aantal ingetrokken autorisaties van aangemelde aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen, met uitzondering van aanbieders die vrijwillig zijn gestopt met de commerciële levering van portemonnees voor ondernemingen en aanverwante diensten Aantal en niveau van opgelegde sancties aan aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Toezichthoudende instanties	Aan de Europese Commissie gerapporteerde gegevens
De invoering van de Europese portemonnee voor ondernemingen in alle sectoren van de economie bevorderen	Aantal Europese portemonnees voor ondernemingen afgegeven aan marktdeelnemers en overheidsinstanties en geregistreerd in het Europees digitaal register ¹⁵	Europese Commissie	Europees digitaal register

¹⁵ Het aantal portemonnees is niet noodzakelijkerwijs gelijk aan het aantal houders, omdat één houder met één unieke identificatiecode meerdere op zijn naam geregistreerde portemonnees kan hebben. Desondanks vormt dit een goede benadering om het gebruiksniveau te bepalen

1.4. Het voorstel/initiatief betreft:

- ☐ een nieuwe actie
- ☐ een nieuwe actie na een proefproject/voorbereidende actie¹⁶
- ☒ de verlenging van een bestaande actie
- ☐ de samenvoeging of ombuiging van een of meer acties naar een andere/een nieuwe actie

1.5. Motivering van het voorstel/initiatief

1.5.1. *Behoeften waarin op korte of lange termijn moet worden voorzien, met een gedetailleerd tijdschema voor de uitrol van het initiatief*

De verordening zal overheidsinstanties verplichten om Europese portemonnees voor ondernemingen te aanvaarden voor de doeleinden van identificatie en authenticatie, het ondertekenen of verzegelen van documenten, het indienen van documenten, en het verzenden of ontvangen van meldingen. Overheidsinstanties hebben 24 maanden na de inwerkingtreding van de verordening de tijd om ervoor te zorgen dat zij Europese portemonnees voor ondernemingen voor deze doeleinden kunnen aanvaarden. Gedurende een overgangperiode van hoogstens 36 maanden na de inwerkingtreding mogen overheidsinstanties bestaande communicatiesystemen blijven ondersteunen in plaats van het implementeren van het communicatiekanaal van de Europese portemonnees voor ondernemingen, mits deze systemen voldoen aan de toepasselijke vereisten zoals vastgelegd in Verordening (EU) nr. 910/2014 en een koppeling bieden tussen deze bestaande systemen en het communicatiekanaal van de Europese portemonnees voor ondernemingen. Na deze overgangperiode moeten overheidsinstanties het communicatiekanaal van de Europese portemonnees voor ondernemingen ondersteunen, in plaats van of naast andere eIDAS-conforme oplossingen.

1.5.2. *Meerwaarde van het optreden van de EU (deze kan het resultaat zijn van verschillende factoren, bijvoorbeeld coördinatiewinst, rechtszekerheid, grotere doeltreffendheid of complementariteit). Voor de toepassing van dit punt wordt onder “meerwaarde van het optreden van de EU” verstaan de waarde die het optreden van de Unie oplevert boven op de waarde die door een optreden van alleen de lidstaten zou zijn gecreëerd.*

Redenen voor optreden op EU-niveau (ex ante)

Uiteenlopende nationale oplossingen voor digitale identiteit belemmeren de vrijheid van vestiging en de vrijheid van dienstverlening en ondermijnen de optimale werking van de interne markt. De huidige fragmentatie veroorzaakt duplicatie, vertragingen en extra kosten voor marktdeelnemers, met name bij grensoverschrijdende activiteiten. Ongelijke niveaus van digitalisering van overheidsinstanties kunnen ook de concurrentie verstoren, waardoor marktdeelnemers in lidstaten met een sterker geavanceerde markt een procedureel voordeel hebben en het gelijke speelveld op de interne markt wordt verzwakt.

De werking van de interne markt berust op uniforme en consistente regels die worden toegepast op alle betrokken overheidsinstanties die gelijkwaardige functies vervullen of vergelijkbare diensten verlenen. De Commissie voert regelmatig activiteiten uit die vergelijkbaar zijn met die van nationale overheidsinstanties en vervult belangrijke toezichts- en regelgevende taken. Daarom is haar betrokkenheid bij het ondersteunen van de correcte

¹⁶ In de zin van artikel 58, lid 2, punt a) of b), van het Financieel Reglement.

werking van de interne markt noodzakelijk. Haar uitsluiting zou leiden tot lacunes in de regelgeving, fragmentatie en een ongelijke toepassing van de regels, waardoor het doel van de Europese portemonnee voor ondernemingen om de integriteit, stabiliteit en veerkracht van de interne markt te waarborgen, wordt ondermijnd. Bovendien blijft vereenvoudiging een drijvende kracht achter de verbintenis van de EU om een ambitieuzere, eenvoudigere en snellere Unie op te bouwen, zoals uiteengezet in het werkprogramma voor 2025. Voor een concurrerende en goed functionerende interne markt is de actieve deelname van zowel nationale als EU instanties vereist, waarbij laatstgenoemden het goede voorbeeld geven. Dientengevolge moet de Commissie de Europese portemonnee voor ondernemingen aannemen en gebruiken, waarbij vereenvoudiging en efficiëntie worden uitgebreid naar hun interacties met marktdeelnemers.

Verwachte meerwaarde EU (ex-post)

De Europese portemonnees voor ondernemingen zullen duplicatie elimineren en de nalevingskosten verlagen, terwijl zij tevens de transparantie en de gegevenskwaliteit verbeteren en overheidsinstanties voorzien van betrouwbaardere informatie, waardoor de dienstverlening wordt verbeterd. Tegelijkertijd voorkomt harmonisatie op EU-niveau afhankelijkheid van aanbieders met een hoog risico, versterkt zij de veerkracht van kritieke infrastructuren en consolideert zij de digitale soevereiniteit van de Unie. Buiten de interne markt kan het initiatief bovendien de rol van de Unie als wereldwijde normsteller voor betrouwbare digitale infrastructuren versterken, hetgeen de Europese concurrentiepositie in de internationale handel ondersteunt.

1.5.3. *Nuttige ervaring die bij soortgelijke activiteiten in het verleden is opgedaan*

Het voorstel inzake Europese portemonnees voor ondernemingen bouwt voort op en zorgt voor uitbreiding van het ecosysteem van vertrouwen dat is opgezet binnen het Europees kader voor digitale identiteit — Verordening (EU) nr. 910/2014, de juridische referentie in de EU op het gebied van elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt, zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2024/1183. Dit kader — een geavanceerd, privacyvriendelijk en interoperabel systeem voor digitale identificatie dat burgers en rechtspersonen in staat stelt gegevens veilig te delen op grensoverschrijdend niveau — vormt reeds een belangrijke mijlpaal in de EU-vereenvoudigingsagenda.

Het voorstel inzake Europese portemonnees voor ondernemingen heeft tot doel de Europese portemonnees voor digitale identiteit aan te vullen door een marktgestuurd digitaal kader in te voeren dat is ontworpen voor de specifieke behoeften van zakelijke transacties, waaronder traceerbaarheid, het digitale beheer van vertegenwoordigingsrechten en volmachten, en een beveiligd kanaal voor het uitwisselen van officiële documenten en attesteringen, ondersteund door een gemeenschappelijk register. Dit alles zal worden bereikt met behoud van volledige interoperabiliteit met de Europese portemonnees voor digitale identiteit.

Recente technologische en maatschappelijke ontwikkelingen vereisen een nieuwe geharmoniseerde en digitale aanpak van interacties tussen ondernemingen en overheden (business-to-government) en tussen ondernemingen onderling (business-to-business). AI, cloudcomputing en veilige digitale-identiteitsoplossingen ontwikkelen zich in een ongekend tempo en beïnvloeden de manier van zakendoen in Europa: processen zijn niet langer gebaseerd op documenten, maar zijn geautomatiseerd en datagestuurd. Zo beschouwt 91 % van de scale-ups digitale technologie als cruciaal voor zijn groei. Deze ontwikkelingen, in combinatie met de strategische prioriteiten van de EU op het gebied van concurrentievermogen, digitale soevereiniteit, vereenvoudiging en openbare diensten op basis van het beginsel “digital-by-default” (standaard digitaal), maken flexibele oplossingen

noodzakelijk die betrouwbare grensoverschrijdende bedrijfstransacties op de vereiste schaal kunnen ondersteunen.

Als gevolg hiervan is de vraag naar middelen om verschillende bedrijfsidentiteitsgegevens te identificeren, uit te wisselen en op te slaan, op een veilige manier en met volledige rechtsgeldigheid over de grenzen heen, aanzienlijk toegenomen.

De verordening bouwt tevens voort op de verwezenlijkingen van Richtlijn (EU) 2025/25, waarbij het EU-bedrijfscertificaat en de digitale EU-volmacht zijn ingevoerd. Deze baanbrekende instrumenten hebben tot doel de administratieve lasten bij grensoverschrijdende activiteiten voor ondernemingen in de Unie te verminderen door versnippering tegen te gaan. Met deze verordening wordt de volgende stap gezet doordat zij voorziet in een instrument waarmee ondernemingen EU-bedrijfscertificaten en digitale volmachten naadloos kunnen uitwisselen via Europese portemonnees voor ondernemingen.

1.5.4. Verenigbaarheid met het meerjarig financieel kader en eventuele synergie met andere passende instrumenten

Het initiatief ondersteunt de doelstellingen van de EU op het gebied van vereenvoudiging en concurrentievermogen door marktdeelnemers instrumenten te bieden, zoals de portemonnees voor ondernemingen, waarmee betrouwbare, veilige en gebruiksvriendelijke naleving van administratieve verplichtingen mogelijk wordt gemaakt via geharmoniseerde identificatie, authenticatie en gegevensuitwisseling. Daarmee is het volledig in lijn met de doelstellingen van het MFK.

De betrokkenheid van de Commissie zal financiële gevolgen hebben, die overwegend worden gedekt door de EU-begroting in het kader van het meerjarig financieel kader (MFK) 2028-2034. Deze kosten houden voornamelijk verband met de invoering en het gebruik van de Europese portemonnees voor ondernemingen, de oprichting en het onderhoud van het Europees digitaal register binnen de Commissie, de integratie hiervan met bestaande IT-systemen en de instelling van toezichthoudende activiteiten met betrekking tot de Europese portemonnees voor ondernemingen.

De geraamde directe kosten voor de Commissie als gebruiker bedragen ongeveer 7 miljoen EUR in het eerste jaar, als gevolg van uitgaven voor de initiële uitvoering (aanbestedingsproces), licentievergoedingen en onderhoudskosten van de Europese portemonnee voor ondernemingen. Vanaf het tweede jaar zal de Commissie jaarlijks bijkomende kosten van 5 miljoen EUR maken. Voor het Europees digitaal register worden de opstartkosten geraamd op net iets minder dan 2 miljoen EUR, met jaarlijkse onderhoudskosten die in het tweede jaar op 1,7 miljoen EUR worden geraamd en in de daaropvolgende jaren op 1,3 miljoen EUR.

Daarnaast worden de potentiële kosten voor de integratie van de Europese portemonnees voor ondernemingen in alle relevante IT-systemen geraamd op 33,8 miljoen EUR voor het eerste jaar en 7,5 miljoen EUR voor het tweede jaar. Aangezien de systemen reeds operationeel zijn, hebben de kosten betrekking op de eerste twee jaar, omdat het om integratie gaat en niet om de ontwikkeling van een nieuw systeem.

Synergieën met andere instrumenten worden als volgt geïllustreerd:

- Met de oprichting van één digitale toegangspoort (Single Digital Gateway, SDG) en het bijbehorende eenmaligheidsbeginsel (OOTS) zijn autoriteiten verplicht gegevens die reeds in een andere lidstaat beschikbaar zijn, opnieuw te gebruiken zonder dat ondernemingen deze herhaaldelijk hoeven in te dienen. De Europese portemonnees voor ondernemingen zullen de SDG en het OOTS aanvullen door een betrouwbare identificatie

en authenticatie van marktdeelnemers en overheidsinstanties te bieden, evenals een laag voor beveiligde uitwisseling waarmee ondernemingen en overheidsdiensten geverifieerde gegevens en officiële attesteringen naadloos over de grenzen heen kunnen delen en hergebruiken.

- Het digitale productpaspoort (DPP), dat centraal staat op de EU-agenda voor de circulaire economie, is afhankelijk van een betrouwbare toegang tot conformiteits- en duurzaamheidsgegevens. De portemonnees voor ondernemingen kunnen de wettelijke identiteit en eventuele verleende toegangsrechten aantonen, het ondertekenen en verzegelen van conformiteitsverklaringen mogelijk maken, en ervoor zorgen dat productgegevens veilig en verifieerbaar over de grenzen heen worden uitgewisseld.

- De verordening Interoperabel Europa stelt het kader vast voor grensoverschrijdende interoperabiliteit van overheidsdiensten. De portemonnees voor ondernemingen vormen hierop een aanvulling door te dienen als een betrouwbare infrastructuur die overheden kunnen integreren in de levering van standaard digitale diensten en waarmee technische en organisatorische belemmeringen verder kunnen worden weggenomen.

- Het aankomende voorstel voor het rechtskader voor vennootschappen van de 28e regeling zal eenvoudige, flexibele en snelle procedures bieden voor ondernemingen om zich in de EU te vestigen, activiteiten uit te voeren en investeringen aan te trekken via digitale oplossingen. Het zal interoperabiliteit met de portemonnee voor ondernemingen waarborgen en ervoor zorgen dat digitale instrumenten zoals het EU-bedrijfscertificaat en de digitale EU-volmacht compatibel zijn met de Europese portemonnee voor ondernemingen, zodat ondernemingen deze via hun portemonnee kunnen gebruiken.

- Met het pakket inzake btw in het digitale tijdperk (VAT in the Digital Age — ViDA) wordt de btw-rapportage gemoderniseerd, verplichte e-facturering over de grenzen heen ingevoerd en de fraudepreventie versterkt. De portemonnees voor ondernemingen zullen een veilige opslag en verifieerbare uitwisseling van btw-attesteringen en transactiegegevens mogelijk maken, waarmee realtime rapportage en betrouwbare facturering wordt ondersteund.

1.5.5. Beoordeling van de verschillende beschikbare financieringsopties, waaronder mogelijkheden voor herschikking

Het benodigde personeel ter omvang van 20 voltijdsequivalenten (vte's) zal worden herverdeeld uit de bestaande toewijzingen van het DG dat is belast met het beheer van de actie of uit andere diensten van de Commissie.

1.6. Duur en financiële gevolgen van het voorstel/initiatief

☐ **beperkte geldigheidsduur**

- ☐ van kracht vanaf [DD/MM]JJJJ tot en met [DD/MM]JJJJ
- ☐ financiële gevolgen vanaf JJJJ tot en met JJJJ voor vastleggingskredieten en vanaf JJJJ tot en met JJJJ voor betalingskredieten.

☒ **onbeperkte geldigheidsduur**

- uitvoering met een opstartperiode vanaf 2028 tot en met 2029,
- gevolgd door een volledige uitvoering.

1.7. Wijzen van uitvoering van de begroting

☒ **Direct beheer** door de Commissie

- ☒ door haar diensten, waaronder het personeel in de delegaties van de Unie;
- ☒ door de uitvoerende agentschappen;

☐ **Gedeeld beheer** met de lidstaten

☐ **Indirect beheer** door begrotingsuitvoeringstaken te delegeren aan:

- ☐ derde landen of de door hen aangewezen organen
- ☐ internationale organisaties en hun agentschappen (geef aan welke)
- ☐ de Europese Investeringsbank en het Europees Investeringsfonds
- ☐ de in de artikelen 70 en 71 van het Financieel Reglement bedoelde organen
- ☐ publiekrechtelijke organen
- ☐ privaatrechtelijke organen met een openbare dienstverleningstaak, voor zover zij zijn voorzien van voldoende financiële garanties
- ☐ privaatrechtelijke organen van een lidstaat, waaraan de uitvoering van een publiek-privaat partnerschap is toevertrouwd en die zijn voorzien van voldoende financiële garanties
- ☐ organen waaraan of personen aan wie de uitvoering van specifieke maatregelen op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid in het kader van titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie is toevertrouwd en die worden genoemd in de betrokken basishandeling
- ☐ in een lidstaat gevestigde organen die onder het privaatrecht van een lidstaat of onder het Unierecht vallen en die in aanmerking komen om overeenkomstig sectorspecifieke regelgeving te worden belast met de uitvoering van middelen van de Unie of begrotingsgaranties, voor zover dergelijke organen onder zeggenschap staan van publiekrechtelijke organen of privaatrechtelijke organen met een openbardienstverleningstaak, en beschikken over voldoende financiële garanties in de vorm van hoofdelijke aansprakelijkheid van de controlerende organen of gelijkwaardige financiële garanties, die voor elke actie beperkt kunnen blijven tot het maximumbedrag van de steun van de Unie.

2. BEHEERSMAATREGELEN

2.1. Regels inzake het toezicht en de verslagen

De verordening wordt geëvalueerd wanneer zij drie jaar volledig is toegepast. De Commissie moet aan het Europees Parlement en de Raad verslag uitbrengen over de bevindingen.

2.2. Beheers- en controlesystemen

2.2.1. *Rechtvaardiging van de voorgestelde wijzen van uitvoering van de begroting, uitvoeringsmechanismen voor financiering, betalingsvoorwaarden en controlestrategie*

De verordening stelt geharmoniseerde regels voor het verlenen van elektronische identificatie en gekwalificeerde diensten van elektronische aangetekende bezorging in de interne markt vast, en waarborgt het vertrouwen van en de controle door gebruikers over hun eigen gegevens. Voor deze nieuwe regels moeten technische specificaties en normen worden ontwikkeld, en is toezicht op en coördinatie van de activiteiten van de EU-instellingen, -organen, -bureaus en -agentschappen vereist.

Ook moet rekening worden gehouden met de middelen die nodig zijn om met derde landen te communiceren en te onderhandelen over interoperabiliteit en gelijkwaardigheid van oplossingen uit derde landen.

Om deze taken te kunnen oppakken, moeten de diensten van de Commissie over voldoende middelen beschikken. Voor de handhaving van de nieuwe verordening zijn naar schatting 20 voltijdsequivalenten (vte's) nodig.

2.2.2. *Informatie over de vastgestelde risico's en het systeem of de systemen voor interne controle die zijn opgezet om die risico's te beperken*

Een van de belangrijkste redenen dat het huidige wetgevingskader is tekortgeschoten, is het gebrek aan harmonisatie van de nationale systemen in de context van interacties tussen ondernemingen en overheden, wat resulteert in bureaucratie en administratieve lasten, met name bij grensoverschrijdende activiteiten. Om dit probleem te ondervangen, bouwt het initiatief voort op vroegtijdige betrokkenheid van potentiële aanbieders en coördinatie met lopende grootschalige proefprojecten om technologische gereedheid en interoperabiliteit te waarborgen. Parallel daaraan zal nauwe samenwerking met de lidstaten en verwante EU-initiatieven verdere versnippering helpen voorkomen en een samenhangend, concurrerend en betrouwbaar ecosysteem van aanbieders binnen de interne markt bevorderen.

2.2.3. *Raming en motivering van de kosteneffectiviteit van de controles (verhouding tussen de controlekosten en de waarde van de desbetreffende financiële middelen) en evaluatie van het verwachte foutenrisico (bij betaling en bij afsluiting)*

Gezien de lage waarde per transactie (bv. terugbetaling van reiskosten van een afgevaardigde voor een vergadering indien die fysiek plaatsvindt), lijken de normale interne controleprocedures afdoende voor de vergaderkosten van de deskundigengroep.

Ook moeten de normale procedures van DG CNECT volstaan voor proefprojecten.

2.3. Maatregelen ter voorkoming van fraude en onregelmatigheden

De voor deze verordening vereiste aanvullende kredieten zullen onder de bestaande fraudepreventiemaatregelen vallen die van toepassing zijn op de Commissie.

3. GERAAMDE FINANCIËLE GEVOLGEN VAN HET VOORSTEL/INITIATIEF

3.1. Rubrieken van het meerjarig financieel kader en betrokken begrotingsonderdelen voor uitgaven

- Bestaande begrotingsonderdelen

In volgorde van de rubrieken van het meerjarig financieel kader en de begrotingsonderdelen.

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Begrotingsonderdeel	Soort uitgave	Bijdrage			
	Nummer	GK/NGK ¹⁷	van EVA-landen ¹⁸	van kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaten ¹⁹	van andere derde landen	andere bestemmingsontvangsten
	Rubrieken en begrotingsonderdelen van het MFK nog te bepalen ²⁰	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE
	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE
	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE

- Te creëren nieuwe begrotingsonderdelen

In volgorde van de rubrieken van het meerjarig financieel kader en de begrotingsonderdelen.

Rubriek van het meerjarig financieel kader	Begrotingsonderdeel	Soort uitgave	Bijdrage			
	Nummer	GK/NGK	van EVA-landen	van kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaten	van andere derde landen	andere bestemmingsontvangsten
	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE

¹⁷ GK = gesplitste kredieten/NGK = niet-gesplitste kredieten.

¹⁸ EVA: Europese Vrijhandelsassociatie.

¹⁹ Kandidaat-lidstaten en, in voorkomend geval, aspirant-kandidaten van de Westelijke Balkan.

²⁰ De begrotingsonderdelen voor het nieuwe MFK zijn nog niet bekend.

	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE
	[XX.YY.YY.YY]	GK/NGK	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE	JA/NEE

3.2. Geraamde financiële gevolgen van het voorstel inzake kredieten

3.2.1. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de beleidskredieten

- ☐ Voor het voorstel/initiatief zijn geen beleidskredieten nodig
- ☒ Voor het voorstel/initiatief zijn beleidskredieten nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven
- De aangegeven bedragen zijn strikt indicatief, in afwachting van het definitieve resultaat van de onderhandelingen over het MFK 2028-2034.
- Dit initiatief zal worden gefinancierd door herschikking binnen de operationele programma's van het volgende MFK, en gedeeltelijk door administratieve uitgaven. In dit stadium is het niet mogelijk om de bijdrage van elke MFK-rubriek en elk programma nauwkeurig aan te geven, maar verwacht wordt dat een aanzienlijke bijdrage afkomstig zal zijn uit programma's onder rubriek 2 van het MFK 2028-2034 (bv. het Europees Fonds voor concurrentievermogen).

—

3.2.1.1. Kredieten uit goedgekeurde begroting

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

		Eerste jaar	Tweede jaar	Volgende jaren (jaarlijks bedrag)
TOTAAL kredieten onder de RUBRIEKEN 1 tot en met 4	Vastleggingen	45,442	16,867	8,929
van het meerjarig financieel kader	Betalingen	45,442	16,867	8,929

De in de bovenstaande tabel weergegeven cijfers zijn strikt indicatief, in afwachting van het resultaat van de onderhandelingen over het MFK.

		Eerste jaar	Tweede jaar	Volgende jaren (jaarlijks bedrag)
TOTAAL kredieten onder de RUBRIEKEN 1 tot en met 4	Vastleggingen	45,442	16,867	8,929
van het meerjarig financieel kader	Betalingen	45,442	16,867	8,929

De in de bovenstaande tabel weergegeven cijfers zijn strikt indicatief, in afwachting van het resultaat van de onderhandelingen over het MFK.

3.2.2. Geraamde output, gefinancierd uit beleidskredieten (niet invullen voor gedecentraliseerde agentschappen)

Vastleggingskredieten, in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Vermeld doelstellingen en outputs			Jaar 2028	Jaar 2029	Jaar 2030	Jaar 2031	Vul zoveel jaren in als nodig om de duur van de gevolgen weer te geven (zie punt 1.6)	TOTAAL
	OUTPUTS							

↓	Type ²¹	Gem. kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kosten	Totaal aantal	Totale kosten
SPECIFIEKE DOELSTELLING NR. 1 ²² ...																		
- Output																		
- Output																		
- Output																		
Subtotaal voor specifieke doelstelling nr. 1																		
SPECIFIEKE DOELSTELLING NR. 2 ...																		
- Output																		
Subtotaal voor specifieke doelstelling nr. 2																		
TOTAAL																		

²¹ Outputs zijn de te verstrekken producten en diensten (bv. aantal gefinancierde studentenuitwisselingen, aantal km aangelegde wegen enz.).

²² Zoals beschreven in punt 1.3.2. “Specifieke doelstellingen”

3.2.3. Samenvatting van de geraamde gevolgen voor de administratieve kredieten

- ☐ Voor het voorstel/initiatief zijn geen administratieve kredieten nodig
- ☒ Voor het voorstel/initiatief zijn administratieve kredieten nodig, zoals hieronder nader wordt

3.2.3.1. Kredieten uit goedgekeurde begroting

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

GOEDGEKEURDE KREDIETEN	Eerste jaar	Tweede jaar	Volgende jaren (jaarlijks bedrag)
Personele middelen	2,629	2,629	2,629
Andere administratieve uitgaven	pm	pm	pm
TOTAAL	2,629	2,629	2,629

De in de bovenstaande tabel weergegeven cijfers zijn strikt indicatief, in afwachting van het resultaat van de onderhandelingen over het MFK.

De benodigde kredieten voor personeel en andere administratieve uitgaven zullen worden gefinancierd uit de kredieten van het DG die reeds voor het beheer van deze actie zijn toegewezen en/of binnen het DG zijn herverdeeld, eventueel aangevuld met middelen die in het kader van de jaarlijkse toewijzingsprocedure met inachtneming van de budgettaire beperkingen aan het beherende DG kunnen worden toegewezen.

3.2.4. Geraamde personeelsbehoeften

- ☐ Voor het voorstel/initiatief zijn geen personele middelen nodig
- ☒ Voor het voorstel/initiatief zijn personele middelen nodig, zoals hieronder nader wordt beschreven

3.2.4.1. Gefinancierd uit goedgekeurde begroting

Raming in voltijdequivalenten (vte's)

GOEDGEKEURDE KREDIETEN		Eerste jaar	Tweede jaar	Volgende jaren
Posten opgenomen in de lijst van het aantal ambten (ambtenaren en tijdelijke functionarissen)				
20 01 02 01 (centrale diensten en vertegenwoordigingen van de Commissie)		7	7	7
20 01 02 03 (EU-delegaties)		0	0	0
(Onderzoek onder contract)		0	0	0
(Eigen onderzoek)		0	0	0
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden)		0	0	0
• Extern personeel (in vte's)				
20 02 01 (AC, END van de "totale financiële middelen")		13	13	13
20 02 03 (AC, AL, END en JPD in de EU-delegaties)		0	0	0
Admin. ond erst euni ng	- centra le diensten	0	0	0
[XX.01.YY.YY]	- EU- delegaties	0	0	0
(AC, END — onderzoek onder contract)		0	0	0
(AC, END — eigen onderzoek)		0	0	0
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden) — rubriek 4		0	0	0
Andere begrotingsonderdelen (te vermelden) — buiten rubriek 4		0	0	0
TOTAAL		20	20	20

Gezien de algemene gespannen situatie in rubriek 4, zowel wat het personeelsbestand als het niveau van de kredieten betreft, zullen de benodigde personele middelen worden gedekt door personeel van het DG dat reeds voor het beheer van de actie is toegewezen en/of binnen het DG of andere diensten van de Commissie is herverdeeld.

Aantal personeelsleden dat nodig is voor de uitvoering van het voorstel (in vte's):

	Uit te voeren door bestaand personeel van de diensten van de Commissie	Uitzonderlijk aanvullend personeel*		
		Te financieren uit rubriek 4 of onderzoek	Te financieren uit BA-onderdeel	Te financieren uit vergoedingen
Personeelsformatieposten	7		n.v.t.	
Extern personeel (AC, END, INT)	13			

Beschrijving van de uit te voeren taken door:

Ambtenaren en tijdelijk personeel	De taken die door de ambtenaren en het tijdelijke personeel moeten worden uitgevoerd, hebben betrekking op de juridische werkstroom, de technische werkstroom, de coördinatie en internationale samenwerking, en de toezichthoudende rol.
Extern personeel	De taken die door het externe personeel moeten worden uitgevoerd, hebben betrekking op de juridische werkstroom, de technische werkstroom, de coördinatie en internationale samenwerking, en de toezichthoudende rol.

3.2.5. *Overzicht van het geschatte effect op met digitale technologie samenhangende investeringen*

Verplicht: in onderstaande tabel moet de beste schatting worden gegeven van de met digitale technologie samenhangende investeringen die uit het voorstel/initiatief voortvloeien.

Deze uitgaven betreffen het operationele budget dat gebruikt moet worden voor hergebruik, koop of ontwikkeling van IT-platforms of tools die rechtstreeks verband houden met de uitvoering van het initiatief, alsook daarmee verband houdende investeringen (bv. licenties, studies, gegevensopslag enz.). De in deze tabel vermelde informatie moet in overeenstemming zijn met de gegevens in deel 4, "Digitale dimensies".

TOTAAL Digitale en IT-kredieten	Eerste jaar	Tweede jaar	Volgende jaren

IT- uitgaven	42,813	14,238	6,300
-----------------	--------	--------	-------

3.2.6. Verenigbaarheid met het huidige meerjarig financieel kader

Het voorstel/initiatief:

- kan volledig worden gefinancierd door middel vanerschikking binnen de relevante rubriek van het voorgestelde meerjarig financieel kader (MFK) 2028-2034
- ☐ vereist een beroep op de niet-toegewezen marge in de desbetreffende rubriek van het MFK en/of op de speciale instrumenten zoals gedefinieerd in de MFK-verordening
- ☐ vereist een herziening van het MFK

3.2.7. Bijdragen van derden

Het voorstel/initiatief:

- ☒ voorziet niet in medefinanciering door derden
- ☐ voorziet in medefinanciering door derden, zoals hieronder wordt geraamd:

Kredieten in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

	Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027	Totaal
Medefinancieringsbron					
TOTAAL medegefinancierde kredieten					

3.3. Geraamde gevolgen voor de ontvangsten

- ☒ Het voorstel/initiatief heeft geen financiële gevolgen voor de ontvangsten.
- ☐ Het voorstel/initiatief heeft de hieronder beschreven financiële gevolgen:
 - ☐ voor de eigen middelen
 - ☐ voor overige ontvangsten
 - ☐ geef aan of de ontvangsten worden toegewezen aan de begrotingsonderdelen voor uitgaven

in miljoenen euro's (tot op drie decimalen)

Begrotingsonderdeel ontvangsten:	voor	Voor het lopende begrotingsjaar beschikbare kredieten	Gevolgen van het voorstel/initiatief ²³			
			Jaar 2024	Jaar 2025	Jaar 2026	Jaar 2027

²³ Voor traditionele eigen middelen (douanerechten en suikerheffingen) moeten nettobedragen worden vermeld, d.w.z. na aftrek van 20 % aan inningskosten.

Artikel					
---------------	--	--	--	--	--

Vermeld voor de toegewezen ontvangsten de betrokken begrotingsonderdelen voor uitgaven.

--

Andere opmerkingen (bv. over de methode/formule voor de berekening van de gevolgen voor de ontvangsten of andere informatie).

--

9. 4. DIGITALE DIMENSIES

4.1. Voorschriften met digitale relevantie

Indien wordt geoordeeld dat het beleidsinitiatief geen voorschriften met digitale relevantie omvat:

Toelichting waarom geen digitale middelen kunnen worden gebruikt om de uitvoering van het beleid te verbeteren en waarom het “digital by default”-beginsel niet van toepassing is

n.v.t.

Anders:

Korte beschrijving van de voorschriften met digitale relevantie en de categorieën ervan (data, procesdigitalisering en -automatisering, digitale oplossingen en/of digitale overheidsdiensten)

Verwijzing naar voorschrift	Beschrijving van voorschrift	Betrokken actoren	Processen op hoog niveau	Categorieën
Artikel 4	Equivalentiebeginsel	Houders van Europese portemonnees voor ondernemingen Zelfstandigen Eenmanszaken Entiteiten van de Unie	Gebruik van de Europese portemonnee voor ondernemingen en de gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging als digitale oplossingen	Procesdigitalisering Digitale oplossingen Digitale overheidsdienst
Artikel 5, leden 1, 2, 3 en 4	Functionaliteiten van de Europese portemonnees voor ondernemingen	Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen Houders van Europese portemonnees voor ondernemingen Gemachtigde vertegenwoordigers van	IT-ontwikkeling (kernfunctionaliteiten)	Digitale oplossingen Digitale overheidsdienst Procesdigitalisering

		houders van Europese portemonnees voor ondernemingen Op Europese portemonnees voor ondernemingen vertrouwende partijen		
Artikel 6, leden 1, 2 en 4	Technische kenmerken van Europese portemonnees voor ondernemingen	Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen Houders van Europese portemonnees voor ondernemingen Op Europese portemonnees voor ondernemingen vertrouwende partijen	IT-ontwikkeling (technische kenmerken)	Gegevens Digitale oplossingen Digitale overheidsdienst
Artikel 6, lid 3	Beschikbaarstelling van aangemelde informatie	Europese Commissie Algemeen publiek	Valideringsmechanismen publiceren	Gegevens Procesautomatisering Digitale overheidsdienst
Artikel 6, lid 5	Vaststelling van een reeks referentienormen en -specificaties	Europese Commissie	Ontwikkeling van uitvoeringshandelingen	Digitale overheidsdienst
Artikel 7	Vereisten en verplichtingen voor aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen Houders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Vaststelling van vereisten en verplichtingen voor aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Digitale oplossingen Gegevens Digitale overheidsdienst Procesdigitalisering

		Gemachtigde vertegenwoordigers van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen Bevoegde toezichthoudende instanties De Europese Commissie		
Artikel 8	Identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Identificatiegegevens van aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen Houders van Europese portemonnees voor ondernemingen EU-entiteiten De Europese Commissie	Beheer van identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Gegevens Digitale overheidsdienst
Artikel 9	Unieke identificatiecodes voor houders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Verstrekkers van identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen Marktdeelnemers Overheidsinstanties De Europese Commissie	Toekenning van unieke identificatiecodes voor houders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Gegevens Digitale oplossingen Digitale overheidsdiensten
Artikel 10	Europees digitaal register	De Europese Commissie Aanbieders van Europese	Oprichting, werking en onderhoud van het Europees digitaal	Digitale oplossingen Gegevens

		portemonnees voor ondernemingen Houders van Europese portemonnees voor ondernemingen	register	Digitale overheidsdienst
Artikel 11	Aanmelding van aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen Toezichthoudende instantie in de lidstaat van vestiging	Aanmeldingsprocedure voor aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Gegevens Digitale overheidsdienst
Artikel 12	Aanmelding van aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen door de lidstaten aan de Europese Commissie	Lidstaten De Europese Commissie	Aanmelding Bekendmaking	Digitale oplossingen Digitale overheidsdienst Gegevens
Artikel 13	Toezicht door de lidstaat	Toeziehthoudende instanties in elke lidstaat De Europese Commissie Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Toezicht op aanbieders van EBW's Aanmelding van relevante nationale registers	Gegevens Digitale overheidsdienst
Artikel 14	Uitbreiding van de ondersteuning door de Europese samenwerkingsgroep voor digitale identiteit aan de EBW	Europese samenwerkingsgroep voor digitale identiteit De Europese Commissie Lidstaten	Informatie-uitwisseling en coördinatie	Digitale overheidsdienst

Artikel 15	Governance en toezicht van entiteiten van de Unie die aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen zijn (verslagen)			Gegevens
Artikel 16	Verplichtingen van overheidsinstanties om het gebruik van de EBW mogelijk te maken en een gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging te verstrekken	Overheidsinstanties Houders van Europese portemonnees voor ondernemingen Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Identificatie Authenticatie Handtekening en zegel Indiening van documenten Aanmelding	Digitale oplossingen Digitale overheidsdienst Procesdigitalisering
Artikel 17	Lijst van portemonnees voor ondernemingen en andere vergelijkbare instrumenten die in derde landen worden aangeboden	De Europese Commissie Niet-EU-landen	Publicatie van gelijkwaardige systemen uit derde landen	Gegevens Digitale oplossingen Digitale overheidsdienst
Artikel 18	Afgifte van Europese portemonnees voor ondernemingen aan marktdeelnemers die buiten de Unie zijn gevestigd	Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen In een derde land gevestigde marktdeelnemers In een lidstaat gevestigde gekwalificeerde verleners van vertrouwensdiensten Lidstaten van de gekwalificeerde verleners van vertrouwensdiensten	Afgifte van Europese portemonnees voor ondernemingen Bewijs en verificatie van identiteit	Gegevens Digitale oplossing Digitale overheidsdienst

Artikel 20	Verwijdering van rechtspersonen uit Verordening (EU) nr. 910/2014, vanwege veroudering door de komst van de Europese portemonnee voor ondernemingen	Rechtspersoon Lidstaten	Identificatie, authenticatie en gegevensuitwisseling van rechtspersonen	Digitale overheidsdienst Digitale oplossing Gegevens
-------------------	---	----------------------------	---	--

4.2. Gegevens

Korte beschrijving van de betrokken gegevens

Soort gegevens	Verwijzing naar voorschrift(en)	Standaard en/of specificatie (indien van toepassing)
		//
Identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Artikel 8, lid 1	Identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen worden afgegeven in een formaat dat voldoet aan een van de normen vermeld in bijlage II bij Uitvoeringsverordening (EU) 2024/2979 van de Commissie, en als - QEAA, wanneer zij worden verstrekt door gekwalificeerde verleners van vertrouwensdiensten; - EAA, wanneer zij worden afgegeven door of namens een overheidsinstantie die verantwoordelijk is voor een authentieke bron, wanneer zij worden verstrekt door een overheidsinstantie; - EAA, wanneer zij worden verstrekt door de Commissie.
EAA/QEAA (elektronische attesteringen van attributen / gekwalificeerde elektronische attesteringen van attributen)	Artikel 8, lid 1	Vereisten voor uitgevers: Voor QEAA moet de uitgever een gekwalificeerde verlener van vertrouwensdiensten zijn, die voldoet aan de wettelijke en technische vereisten. Normen/formaten: De attesteringen moeten voldoen aan de voorgeschreven regelingen/formaten (binnen ARF/toolbox) voor attesteringen van attributen. De attributen zelf moeten nauwkeurig zijn en afkomstig

		van authentieke bronnen. Interoperabiliteit, vertrouwen/verificatie: Vertrouwende partijen moeten in staat zijn deze te verifiëren; er moeten intrekings-/opschortingsmechanismen zijn, en de vertrouwensinfrastructuur moet hun geldigheid waarborgen. Verordening (EU) 2024/1183 (eIDAS 2.0) — Bijlage V; ETSI TS 119 471; ETSI EN 319 412 (reeks); ETSI TS 119 182-1; ETSI TS 119 102-1; ETSI TS 119 102-2; ETSI EN 319 401; ETSI EN 319 411-1 / 411-2; ETSI TS 119 461; ETSI TS 119 172-4; CEN/EN 319 521
Identificatiegegevens-elementen van houder van Europese portemonnees voor ondernemingen	Artikel 8, lid 6	Moet ten minste de volgende attributen bevatten: de officiële naam van de marktdeelnemer of overheidsinstantie, zoals opgenomen in het desbetreffende register of officiële register, de betreffende overeenkomstig artikel 9 toegekende unieke identificatiecode.
Unieke identificatiecodes voor houders van Europese portemonnees voor ondernemingen (EUID)	Artikel 9, lid 1	De EUID-identificatiecode moet worden gebruikt indien een marktdeelnemer binnen het toepassingsgebied van Richtlijn (EU) 2017/1132 of Richtlijn (EU) 2015/849 valt
Informatie ten behoeve van het bijhouden van het Europees digitaal register	Artikel 10, leden 3 en 6	Normen en technische specificaties voor het Europees digitaal register dat bij de nog vast te stellen uitvoeringshandelingen zal worden opgezet
Aanmelding van aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Artikel 11, lid 2	Lijst van elementen die in de aanmelding moeten worden opgenomen

Lijst van aangemelde aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Artikel 12	Machineleesbaar formaat
Lijst van toezichthoudende instanties van de lidstaat	Artikel 13, lid 3	Gegevens-elementen die moeten worden opgenomen: naam en adressen
Informatie over nationale registers die gegevens over marktdeelnemers en overheidsinstanties bevatten	Artikel 13, lid 5, punt f)	Niet gespecificeerd
Lijst van portemonnees voor ondernemingen en andere vergelijkbare instrumenten die in derde landen worden aangeboden	Artikel 17, lid 4	Niet gespecificeerd
Gegevens van de houder van Europese portemonnees voor ondernemingen in het kader van de overdraagbaarheid	Bijlage	Open formaat

Afstemming op Europese datastrategie

Toelichting hoe het voorschrift of de voorschriften zijn afgestemd op de Europese datastrategie

Het voorstel sluit aan bij de Europese datastrategie door een datagestuurde benadering van innovatie te implementeren en de digitale economie te versterken. Het heeft tot doel administratieve lasten te verminderen, nalevingsprocessen te stroomlijnen en de dienstverlening te verbeteren door marktgestuurde oplossingen te bieden, waarmee het concurrentievermogen verder wordt versterkt. De Europese portemonnees voor ondernemingen faciliteren naadloze informatie-uitwisseling over de grenzen heen op een transparante, betrouwbare en veilige manier. Het voorstel bevordert interoperabiliteit en compatibiliteit met de bestaande systemen.

Afstemming op eenmaligheidsbeginsel

Toelichting hoe het eenmaligheidsbeginsel in aanmerking is genomen en hoe is nagegaan of bestaande data kunnen worden hergebruikt

Het voorstel bevordert het eenmaligheidsbeginsel door van autoriteiten te verlangen om gegevens die reeds in een andere lidstaat beschikbaar

zijn, opnieuw te gebruiken zonder dat ondernemingen deze herhaaldelijk hoeven in te dienen. De Europese portemonnees voor ondernemingen zullen de SDG en het OOTS aanvullen door een betrouwbare identificatie en authenticatie van marktdeelnemers en overheidsinstanties te bieden, evenals een laag voor beveiligde uitwisseling waarmee ondernemingen en overheidsdiensten geverifieerde gegevens en officiële attesteringen naadloos over de grenzen heen kunnen delen en hergebruiken. Daarnaast, terwijl het OOTS zich richt op de interacties tussen overheidsinstanties (G2G), richt de Europese portemonnee voor ondernemingen zich op de interacties tussen overheidsinstanties en marktdeelnemers (B2G) en tussen marktdeelnemers onderling (B2B).

Toelichting hoe nieuw gecreëerde data vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar zijn en aan hoge standaarden voldoen

Nieuw aangemaakte gegevens van Europese portemonnees voor ondernemingen voldoen aan de FAIR-gegevensbeginselen door het gebruik van normen en specificaties die de doorzoekbaarheid en veilige toegang verbeteren. Daarnaast is het zodanig ontworpen dat het naadloos kan integreren met het bredere Europese kader voor digitale identiteit dat is vastgesteld onder eIDAS.

Datastromen

Korte beschrijving van de datastromen

Soort gegevens	Verwijzing naar voorschrift(en)	Actoren die de data verstrekken	Actoren die de data ontvangen	Aanleiding voor uitwisseling van data	Frequentie (indien van toepassing)
Informatie over validatiemechanismen	Artikel 6, lid 2, punt g)	Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen	De Commissie	Onverwijld	//
Informatie over validatiemechanismen	Artikel 6, lid 3	De Commissie	Algemeen publiek	Melding door de aanbieder van Europese portemonnees voor ondernemingen	//

Melding betreffende de voorwaarden, rechten en verplichtingen in verband met de EBW	Artikel 7, lid 6, punten b) en c)	Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Houders van Europese portemonnees voor ondernemingen / vertegenwoordigers van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Gebruik van EBW's	//
Melding van wezenlijke wijzigingen aan de EBW-dienst	Artikel 7, lid 6, punt e)	Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Nationale toezichthoudende instantie of de Commissie	//	//
Melding van de opschorting, intrekking of vrijwillige beëindiging van de EBW-dienst	Artikel 7, lid 6, punt f)	Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Houders van Europese portemonnees voor ondernemingen	//	//
Informatie over houders van Europese portemonnees voor ondernemingen (en daaropvolgende wijzigingen)	Artikel 7, lid 6, punt g)	Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen	De Commissie	//	//
Identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Artikel 8, lid 1	Identificatiegegevens van aanbieders van Europese portemonnees voor	Houder van Europese portemonnees voor ondernemingen	Verzoek van houder van Europese portemonnees voor ondernemingen	eenmaal

		ondernemingen			
EAA/QEAA (elektronische attesteringen van attributen / gekwalificeerde elektronische attesteringen van attributen)	Artikel 8	(Q)EAA-aanbieders	Houder van Europese portemonnees voor ondernemingen	Verzoek van houder van Europese portemonnees voor ondernemingen	Op verzoek
Aanmelding van de nationale registers en de bijbehorende registratienummers	Artikel 9, lid 6	Lidstaat	De Commissie	Uiterlijk 3 maanden na de inwerkingtreding	//
Informatie ten behoeve van het bijhouden van het Europees digitaal register	Artikel 10, leden 3 en 6	Aanbieder van Europese portemonnees voor ondernemingen	De Commissie	Bij afgifte van de EBW (voor het bijhouden van het Europees digitaal register)	//
Melding over aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Artikel 11, lid 1	Meldende entiteit	Toezichthoudende instantie van de lidstaat	//	//
Melding over aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Artikel 11, leden 4, 5 en 6	Toezichthoudende instanties van de lidstaat	Meldende entiteit	Aanmelding verzonden door de meldende entiteit — 30 dagen	//
Lijst van aangemelde aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Artikel 12, leden 1, 2 en 3	Lidstaat	De Commissie	24 uur vóór het verstrijken van de in artikel 11 genoemde periode van 30 dagen	//
Lijst van toezichthoudende instanties van de lidstaat	Artikel 13, lid 3	Lidstaat	De Commissie	//	//

Lijst van toezichthoudende instanties van de lidstaat	Artikel 13, lid 3	De Commissie	Algemeen publiek	//	//
Informatie over nationale registers	Artikel 13, lid 5, punt f)	Toezi chthoudende instanties van de lidstaat	De Commissie	//	//
Rapportageverplichtingen betreffende de hoofdactiviteiten	Artikel 13, lid 5, punt k)	Toezi chthoudende instanties van de lidstaat	De Commissie	//	//
Lijst van portemonnees voor ondernemingen en andere vergelijkbare instrumenten die in derde landen worden aangeboden	Artikel 17, lid 4	De Commissie	Algemeen publiek	//	//

4.3. Digitale oplossingen

Korte beschrijving van de digitale oplossingen

Digitale oplossing	Verwijzing naar voorschrift(en)	Belangrijkste vereiste functies	Bevoegde instantie	Hoe wordt gezorgd voor toegankelijkheid?	Hoe wordt herbruikbaarheid aanmerking g
Europese portemonnee voor ondernemingen	Artikel 4 Artikel 5, leden 1, 3 en 5 Artikel 6, leden 1, 2 en 4 Artikel 7	Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen zorgen ervoor dat de door hen aangeboden Europese portemonnees voor ondernemingen houders van een Europese portemonnee voor ondernemingen ten minste in staat stellen tot het verrichten van het	Aanbieders van de Europese portemonnee voor ondernemingen	De normen en specificaties die in de uitvoeringshandelingen zullen worden vastgesteld, zullen verwijzen naar toegankelijkheidseisen, zoals het geval was bij de EUDIW. Het is echter belangrijk om rekening te houden met het	De nadruk op o standaarden, interoperabilitei gegevensoverdr waarborgt dat d portemonnees h of geïntegreerd worden op vers

	Artikel 9 Artikel 16 Artikel 17, leden 1 en 3 Artikel 18 Bijlage	volgende: (10) elektronische attesteringen van attributen veilig afgeven, aanvragen, verkrijgen, selecteren, combineren, opslaan, verwijderen, delen en presenteren; (1) identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en van attributen die zijn opgenomen in elektronische attesteringen van attributen selectief openbaar maken, in het kader van de in punt a) genoemde functionaliteiten; (2) identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en elektronische attesteringen van attributen aanvragen en veilig delen tussen Europese portemonnees voor ondernemingen en Europese portemonnees voor digitale identiteit, en met op de Europese portemonnees voor ondernemingen		feit dat de aanbieders van de oplossing uit de particuliere sector zullen komen en dat zij als zodanig moeten voldoen aan Richtlijn (EU) 2019/882 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten.	platforms en die zonder afhankelijk van een specifieke I... Daarnaast maak... Europese portemonnees voor ondernemingen gebruik van het voor digitale identiteit wordt compatibel met de EUDIW voorgeschreven
--	---	---	--	--	---

		vertrouwende partijen; (3) ondertekenen middels gekwalificeerde elektronische handtekeningen en, indien van toepassing, verzegelen middels gekwalificeerde elektronische zegels; (4) gegevens in elektronische vorm aan een bepaald tijdstip verbinden met behulp van gekwalificeerde elektronische tijdstempels; (5) elektronische attesteringen van attributen afgeven aan Europese portemonnees voor ondernemingen en Europese portemonnees voor digitale identiteit; (6) elektronische attesteringen van attributen afgeven via de Europese portemonnee voor ondernemingen van de houder, waarbij de afgegeven attestering kan worden gekoppeld aan andere relevante attesteringen die deel uitmaken van een keten; (7) het gebruik van gekwalificeerde en niet-			
--	--	--	--	--	--

		gekwalficeerde attesteringen van attributen mogelijk maken, zodat houders van een Europese portemonnee voor ondernemingen en hun wettelijke vertegenwoordigers zich kunnen authenticeren; (8) elektronische documenten en gegevens verzenden en ontvangen via een gekwalficeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging die vertrouwelijkheid ondersteunt; (9) meerdere gebruikers machtigen om toegang te krijgen tot en handelingen te verrichten met de Europese portemonnee voor ondernemingen van de houder, en de houder van de portemonnee voor ondernemingen in staat stellen dergelijke machtigingen te beheren en in te trekken; (10) op Europese portemonnees voor ondernemingen vertrouwende partijen machtigen om			
--	--	--	--	--	--

		elektronische attesteringen van attributen op te vragen die aan de houder van de Europese portemonnee voor ondernemingen zijn afgegeven, en de houder van de portemonnee voor ondernemingen in staat stellen dergelijke machtigingen te beheren en in te trekken; (11) het recht van de houder van de Europese portemonnee voor ondernemingen op gegevensoverdraagbaarheid uitoefenen en hun gegevens exporteren, waaronder afgegeven identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen, elektronische attesteringen van attributen, communicatielogboeken en interactiegegevens, in een gestructureerd, algemeen gebruikt en machineleesbaar formaat, op verzoek van de houder of in geval van beëindiging van de dienst			
--	--	--	--	--	--

		of intrekking van de kennisgeving van de aanbieder van de Europese portemonnee voor ondernemingen; (12) toegang krijgen tot een log van alle transacties; (13) toegang krijgen tot een gemeenschappelijk dashboard voor het openen, opslaan en verifiëren van communicatie die is uitgewisseld via de in punt i) bedoelde gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging.			
Europees digitaal register	Artikel 10	De Commissie creëert, beheert en onderhoudt een Europees digitaal register, als een webtoepassing bestaande uit twee interfaces: • een machineleesbare interface die via een API wordt aangeboden voor geautomatiseerde communicatie tussen systemen; • een onlineportaal voor gebruikers van Europese portemonnees voor ondernemingen, opgebouwd op basis van de API en communicerend met de API, waarbij consistentie tussen	Europese Commissie		-

		beide interfaces wordt gewaarborgd.			
Toepassingen voor het aanmaken van handtekeningen	Bijlage	Ondertekenen of verzegelen van door gebruikers van Europese portemonnees voor ondernemingen verstrekte gegevens. Ondertekenen of verzegelen van door vertrouwende partijen verstrekte gegevens. Aanmaken van handtekeningen of zegels overeenkomstig ten minste het verplichte formaat. Aanmaken van handtekeningen of zegels overeenkomstig het facultatieve formaat. Informereren van portemonneegebruikers over het resultaat van het aanmaken van een handtekening of zegel.	Aanbieders van de Europese portemonnee voor ondernemingen Aanbieders van vertrouwensdiensten Op Europese portemonnees voor ondernemingen vertrouwende partijen		-
Gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging	Bijlage	Overeenkomstig artikel 5 van deze verordening integreren de Europese portemonnees voor ondernemingen een specifieke gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging en ondersteunen zij het gebruik ervan overeenkomstig de artikelen 43 en 44 van Verordening (EU) nr. 910/2014. Interoperabiliteit tussen de Europese portemonnees voor ondernemingen en de aangewezen gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging is verplicht. Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen zorgen voor de technische integratie	Europese Commissie		-

		overeenkomstig de uitvoeringshandelingen.			
--	--	---	--	--	--

Toelichting hoe elke digitale oplossing aan het toepasselijke digitale beleid en de toepasselijke wetgevingshandelingen voldoet

Europese portemonnee voor ondernemingen

Digitale en/of sectorale beleidsmaatregelen (indien van toepassing)	Zo is gezorgd voor afstemming
<i>AI-verordening</i>	n.v.t.
<i>EU-kader voor cyberbeveiliging</i>	Aanbieders van de Europese portemonnees voor ondernemingen zorgen voor de integriteit, authenticiteit en vertrouwelijkheid van de communicatie tussen de back-end, de front-end en de beveiligde cryptografische toepassingen en het beveiligde cryptografische middel van de portemonnee. Aanbieders van de Europese portemonnees voor ondernemingen voldoen bovendien aan de vereisten van Richtlijn (EU) 2022/2555 van het Europees Parlement en de Raad betreffende maatregelen voor een hoog gezamenlijk niveau van cyberbeveiliging in de Unie.
<i>eIDAS</i>	De Europese portemonnee voor ondernemingen bouwt voort op het Europees kader voor digitale identiteit dat is vastgesteld op grond van eIDAS en breidt dit uit naar alle marktdeelnemers en overheidsinstanties. Toegang tot de eenheid van een Europese portemonnee voor ondernemingen wordt slechts verleend nadat de gebruiker van de Europese portemonnees voor ondernemingen met succes is geauthenticeerd zoals uiteengezet in bijlage I, punten 1 en 2. Interoperabiliteit tussen Europese portemonnees voor ondernemingen en Europese portemonnees voor digitale identiteit: identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en elektronische attesteringen van attributen aanvragen en veilig delen tussen Europese portemonnees voor ondernemingen en Europese portemonnees voor digitale identiteit.
<i>Eén digitale toegangspoort en IMI</i>	n.v.t.

Andere beleidsmaatregelen	n.v.t.
----------------------------------	--------

Europees digitaal register

Digitale en/of sectorale beleidsmaatregelen (indien van toepassing)	Zo is gezorgd voor afstemming
--	--------------------------------------

AI-verordening	n.v.t.
-----------------------	--------

EU-kader voor cyberbeveiliging	De Commissie maakt het Europees digitaal register alleen toegankelijk voor houders van Europese portemonnees voor ondernemingen en aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen. De Commissie implementeert het Europees digitaal register in overeenstemming met de toepasselijke beginselen van gegevensbescherming, met inbegrip van, waar van toepassing, de kenmerken van pseudonimisering. Afstemming op Richtlijn 2022/2555.
---------------------------------------	---

eIDAS

Eén digitale toegangspoort en IMI	
Andere beleidsmaatregelen	

Toepassing voor het aanmaken van handtekeningen

Digitale en/of sectorale beleidsmaatregelen (indien van toepassing)	Zo is gezorgd voor afstemming
--	--------------------------------------

<i>AI-verordening</i>	n.v.t.
<i>EU-kader voor cyberbeveiliging</i>	-
<i>eIDAS</i>	Gebruik van elektronische handtekeningen en zegels.
<i>Eén digitale toegangspoort en IMI</i>	-
<i>Andere beleidsmaatregelen</i>	-

4.4. Interoperabiliteitsbeoordeling

Korte beschrijving van de digitale overheidsdienst(en) waarop de voorschriften betrekking hebben

Digitale overheidsdienst of categorie digitale overheidsdiensten	Beschrijving	Verwijzing naar voorschrift(en)	Interoperabel Europa-oplossing(en) (NIET VAN TOEPASSING)	Andere interoperabiliteitsoplossing(en)

Verificatie en autorisatie van digitale identiteit, Europese portemonnees voor ondernemingen (COFOG 01.6 — BT.1 — Algemene overheidsdiensten)	De overheidsdienst faciliteert veilige grensoverschrijdende transacties door een kader voor digitale identiteit en authenticatie voor marktdeelnemers en overheidsinstanties te bieden.	Artikel 4; Artikel 5, leden 1, 3 en 5; Artikel 6, leden 1, 2 en 4; Artikel 6, lid 3; Artikel 6, lid 5; Artikel 7; Artikel 8; Artikel 9; Artikel 10; Artikel 11; Artikel 12; Artikel 13; Artikel 18, leden 1 en 3; Artikel 19; Artikel 21.	//	Systeem van gekoppelde registers (Business Registers Interconnection System — BRIS) en het systeem van gekoppelde registers van uiteindelijk begunstigden (Beneficial Ownership Registers Interconnection System — Boris) SDG DPP-portemonnee EDR
--	---	---	----	--

Digitale overheidsdiensten in de lidstaten die verplicht zijn bewijsstukken via de Europese portemonnee voor ondernemingen te aanvaarden	Nationale digitale overheidsdiensten die gevolgen ondervinden door het gebruik van de Europese portemonnees voor ondernemingen in administratieve procedures waarbij overheidsinstanties verplicht zijn identificatie en authenticatie, elektronische handtekeningen en zegels te accepteren, documenten in te dienen en meldingen te verzenden of te ontvangen.	Artikel 16, leden 1 en 2	//	
--	--	--------------------------	----	--

Effect van het voorschrift/de voorschriften op grensoverschrijdende interoperabiliteit per digitale overheidsdienst

Digitale overheidsdienst #1: Europese portemonnee voor ondernemingen

Beoordeling	Maatregel(en)	Mogelijke resterende belemmeringen (indien van toepassing)
Afstemming op bestaand digitaal en sectoraal beleid Vermeld het toepasselijke digitale en sectorale beleid dat is vastgesteld	De Europese portemonnees voor ondernemingen zullen voortbouwen op en zorgen voor de uitbreiding van het ecosysteem van vertrouwen dat is opgezet onder het Europees kader voor digitale identiteit, opgericht bij Verordening (EU) nr. 910/2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt, zoals gewijzigd bij Verordening (EU) 2024/118318 (met inbegrip van vastgestelde uitvoeringshandelingen). Aanbieders van de Europese portemonnees voor ondernemingen moeten bovendien voldoen aan de	

	vereisten van Richtlijn (EU) 2022/2555 van het Europees Parlement en de Raad betreffende maatregelen voor een hoog gezamenlijk niveau van cyberbeveiliging in de Unie. Evenzo wordt het Europees digitaal register beheerd in overeenstemming met de beginselen die zijn verankerd in NIS2. Cryptografische bewerkingen of andere bewerkingen waarbij kritieke activa worden gebruikt, worden uitgevoerd overeenkomstig de vereisten voor de kenmerken en het ontwerp van elektronische identificatiemiddelen op het betrouwbaarheidsniveau “substantieel” in de zin van Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1502 van de Commissie. De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming is geraadpleegd overeenkomstig artikel 42, lid 1, van Verordening (EU) 2018/1725. Het voorstel voorziet erin dat de Europese portemonnees voor ondernemingen ook het uitwisselen van attesteringen voor het delegeren van digitale volmachten mogelijk maken, zoals vastgesteld bij Richtlijn (EU) 2025/25, zodat marktdeelnemers en overheidsinstanties attesteringen via hun portemonnees voor ondernemingen kunnen uitwisselen om bevoegdheden aan vertegenwoordigers te delegeren.	
Organisatorische maatregelen voor een vlotte grensoverschrijdende verlening van digitale overheidsdiensten Vermeld de geplande	In elke lidstaat zijn de toezichthoudende instanties die krachtens artikel 46 bis van Verordening (EU) nr. 910/2014 zijn aangewezen tevens de toezichthoudende instanties voor de toepassing van deze verordening. De Verordening bepaalt de rol en taken van	

governancemaatregelen	dergelijke autoriteiten. De lidstaten zorgen ervoor dat de in lid 1 bedoelde toezichthoudende instanties over de nodige bevoegdheden en toereikende middelen beschikken om hun taken doeltreffend, efficiënt en onafhankelijk te kunnen uitvoeren. Wanneer een Europese entiteit aanbieder is van Europese portemonnees voor ondernemingen, treedt de Commissie op als verantwoordelijke toezichthoudende instantie.	
Maatregelen om te zorgen voor een gedeeld begrip van de data Geef een lijst met dergelijke maatregelen.	Identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen worden afgegeven in een formaat dat voldoet aan een van de normen vermeld in bijlage II bij Uitvoeringsverordening (EU) 2024/2979 van de Commissie, en als QEAA of EAA, afhankelijk van de afgevende entiteit. In de bijlagen worden de vereisten op hoofdlijnen gedefinieerd, die vervolgens zullen worden geconcretiseerd in specificaties en normen in de komende uitvoeringshandeling om een gemeenschappelijk begrip van de gegevens te waarborgen. De portemonnees voor ondernemingen ondersteunen de veilige export en overdraagbaarheid van de gegevens van de houder van een Europese portemonnee voor ondernemingen, in ten minste een open formaat.	
Gebruik van gezamenlijk overeengekomen open technische specificaties en normen	Uitvoeringshandelingen vaststellen voor de vaststelling van referentienormen en specificaties.	

Geef een lijst met dergelijke maatregelen.		
--	--	--

Digitale overheidsdienst #2: Digitale overheidsdiensten in de lidstaten die verplicht zijn bewijsstukken via de Europese portemonnee voor ondernemingen te ontvangen

Beoordeling	Maatregel(en)	Mogelijke resterende belemmeringen (indien van toepassing)
Afstemming op bestaand digitaal en sectoraal beleid Vermeld het toepasselijke digitale en sectorale beleid dat is vastgesteld	Afstemming wordt gewaarborgd voor de Europese portemonnees voor ondernemingen, zoals hierboven uiteengezet.	
Organisatorische maatregelen voor een vlotte grensoverschrijdende verlening van digitale overheidsdiensten Vermeld de geplande governancemaatregelen	Artikel 15 verplicht de lidstaten om marktdeelnemers in staat te stellen informatie uit te wisselen met overheidsinstanties via de Europese portemonnee voor ondernemingen.	
Maatregelen om te zorgen voor een gedeeld begrip van de data Geef een lijst met dergelijke maatregelen.		
Gebruik van gezamenlijk overeengekomen open technische specificaties en normen Geef een lijst met dergelijke maatregelen.		

4.5. Maatregelen ter ondersteuning van de digitale uitvoering

Korte beschrijving van maatregelen ter ondersteuning van de digitale uitvoering

Beschrijving van de maatregel	Verwijzing naar voorschrift(en)	De rol van de Commissie (indien van toepassing)	Te betrekken actoren (indien van toepassing)	Verwacht tijdschema (indien van toepassing)
Lijst van referentienormen en, indien nodig, specificaties en procedures voor de kernfunctionaliteiten van Europese portemonnees voor ondernemingen	Artikel 5, leden 3 en 5	Vaststellen van uitvoeringshandelingen	//	//
Lijst van referentienormen en, zo nodig, specificaties en procedures voor de technische kenmerken van de Europese portemonnees voor ondernemingen	Artikel 6, lid 5	Vaststellen van uitvoeringshandelingen	//	//
Vereisten voor de afgifte van identificatiegegevens van houders van Europese portemonnees voor ondernemingen	Artikel 8, lid 6	Vaststellen van uitvoeringshandelingen	//	//
Specificaties en gedetailleerde vereisten voor de unieke identificatiecode	Artikel 9, lid 4	Vaststellen van uitvoeringshandelingen	//	//
Normen en technische specificaties voor het Europees digitaal register	Artikel 10, lid 6	Vaststellen van uitvoeringshandelingen	//	//
Handelingen waarin wordt vastgesteld dat portemonnees voor ondernemingen of systemen die vergelijkbare functies aanbieden	Artikel 18, lid 1	Vaststellen van uitvoeringshandelingen	//	//

en worden afgegeven door in derde landen gevestigde aanbieders, als equivalent van de Europese portemonnees voor ondernemingen worden beschouwd				
---	--	--	--	--



Brussel, 19.11.2025
COM(2025) 838 final

ANNEX

BIJLAGE

bij

**Verordening van het Europees Parlement en de Raad
tot instelling van Europese portemonnees voor ondernemingen**

{SWD(2025) 837 final}

BIJLAGE

Minimale functionaliteits- en technische vereisten voor Europese portemonnees voor ondernemingen

1. AUTHENTICATIE VAN DE EENHEID VAN EEN EUROPESE PORTEMONNEE VOOR ONDERNEMINGEN

Toegang tot de eenheid van een Europese portemonnee voor ondernemingen wordt slechts verleend nadat de gebruiker van Europese portemonnees voor ondernemingen met succes is geauthenticeerd via een van de volgende middelen:

- (1) een aangemeld elektronisch identificatiemiddel (eID) overeenkomstig artikel 6 van Verordening (EU) nr. 910/2014, dat ten minste voldoet aan de vereisten voor het betrouwbaarheidsniveau “substantieel” zoals omschreven in artikel 8 van die verordening en nader gespecificeerd in Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1502 van de Commissie; of
- (2) een alternatief authenticatiemechanisme dat als gelijkwaardig wordt erkend en dat ten minste voldoet aan de vereisten voor het betrouwbaarheidsniveau “substantieel” zoals omschreven in artikel 8 van Verordening (EU) nr. 910/2014 en nader gespecificeerd in Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1502 van de Commissie.

Zolang die authenticatie niet is voltooid, mag geen enkele functionaliteit van de eenheid van een Europese portemonnee voor ondernemingen of enige andere functionaliteit voor de portemonneegebruiker toegankelijk worden gemaakt.

2. INTEGRITEIT VAN DE EENHEID VAN EEN EUROPESE PORTEMONNEE VOOR ONDERNEMINGEN

Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen stellen voor elke eenheid van een Europese portemonnee voor ondernemingen een attestering op en ondertekenen deze overeenkomstig de in punt 5 vastgestelde vereisten. Het certificaat dat wordt gebruikt om de attestering van de eenheid van een Europese portemonnee voor ondernemingen te ondertekenen of te verzegelen, wordt afgegeven op basis van een certificaat dat is opgenomen in de vertrouwenslijst als bedoeld in Uitvoeringsverordening (EU) 2024/2980 van de Commissie.

3. BEVEILIGDE COMMUNICATIE EN BEHEER VAN KRITIEKE ACTIVA IN HET KADER VAN EUROPESE PORTEMONNEES VOOR ONDERNEMINGEN

- (1) De backend van de Europese portemonnee voor ondernemingen gebruikt ten minste één beveiligde cryptografische toepassing voor portemonnees en één beveiligd cryptografisch middel voor het beheer van kritieke activa.
- (2) Aanbieders van de Europese portemonnees voor ondernemingen zorgen voor de integriteit, authenticiteit en vertrouwelijkheid van de communicatie tussen de backend, de frontend en de beveiligde cryptografische toepassingen en het beveiligde cryptografische middel van de portemonnee.
- (3) Wanneer kritieke activa verband houden met de uitvoering van elektronische identificatie op het betrouwbaarheidsniveau “substantieel”, worden de cryptografische bewerkingen van de Europese portemonnees voor ondernemingen of andere bewerkingen waarbij kritieke activa worden

gebruikt, uitgevoerd overeenkomstig de vereisten voor de kenmerken en het ontwerp van elektronische identificatiemiddelen op het betrouwbaarheidsniveau “substantieel” in de zin van Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1502 van de Commissie.

4. BEVEILIGDE CRYPTOGRAFISCHE TOEPASSINGEN VOOR PORTEMONNEES

- (1) Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen zorgen ervoor dat de beveiligde cryptografische toepassingen en middelen van de Europese portemonnees voor ondernemingen:
 - (a) cryptografische bewerkingen van de portemonnee uitsluitend in gevallen waarin die toepassingen met succes portemonneegebruikers hebben geauthenticeerd, uitvoeren met andere kritieke activa dan die welke de portemonnee-eenheid nodig heeft om de portemonneegebruiker te authenticeren;
 - (b) in de gevallen waarin zij de houder van de Europese portemonnee voor ondernemingen authenticeren in het kader van de uitvoering van elektronische identificatie op het betrouwbaarheidsniveau “substantieel” in de zin van Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1502;
 - (c) veilig nieuwe cryptografische sleutels kunnen genereren;
 - (d) kritieke activa veilig kunnen wissen;
 - (e) een bewijs van het bezit van privésleutels kunnen genereren;
 - (f) de door die beveiligde cryptografische toepassingen en middelen voor portemonnees gegenereerde privésleutels beschermen zo lang die sleutels bestaan;
 - (g) voldoen aan de voorschriften voor de kenmerken en het ontwerp van elektronische identificatiemiddelen op het betrouwbaarheidsniveau “substantieel” in de zin van Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1502.

5. AUTHENTICITEIT EN GELDIGHEID VAN DE PORTEMONNEE-EENHEID

- (1) Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen zorgen ervoor dat de in punt 1 bedoelde attesteringen voor de eenheid van een Europese portemonnee voor ondernemingen openbare sleutels bevatten en dat de overeenkomstige privésleutels worden beschermd door een beveiligd cryptografisch middel voor portemonnees.
- (2) Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen verstrekken mechanismen, onafhankelijk van de portemonnee-eenheden, voor de veilige identificatie en authenticatie van portemonneegebruikers.

6. INTREKKING VAN ATTESTERINGEN VOOR EEN PORTEMONNEE-EENHEID

- (1) Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen stellen een openbaar beschikbaar beleid vast waarin de voorwaarden en het tijdschema voor de intrekking van attesteringen voor een portemonnee-eenheid worden gespecificeerd.

- (2) Wanneer aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen in overeenstemming met artikel 6 attesteringen voor de eenheid van een Europese portemonnee voor ondernemingen intrekken, informeren zij de getroffen gebruikers van de Europese portemonnees voor ondernemingen onverwijld en uiterlijk binnen 24 uur na de intrekking van hun eenheden van een Europese portemonnee voor ondernemingen, met inbegrip van de reden van intrekking en de gevolgen voor de gebruiker van de Europese portemonnees voor ondernemingen. Deze informatie wordt op beknopte, gemakkelijk toegankelijke wijze en in duidelijke en eenvoudige taal verstrekt.
- (3) Indien aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen een attestering van een eenheid van Europese portemonnees voor ondernemingen hebben ingetrokken, maken zij de geldigheidsstatus van die attestering voor de eenheid van een Europese portemonnee voor ondernemingen openbaar en geven zij aan waar deze informatie in de attestering voor de portemonnee-eenheid voor ondernemingen kan worden geraadpleegd.

7. TRANSACTIELOGBOEKEN

- (1) Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen verstrekken een passend registratiebeleid, dat ten minste voorziet in de elektronische ondertekening, het elektronisch verzegelen en de meldingen van alle transacties met op de portemonnee voor ondernemingen vertrouwende partijen, andere eenheden van een Europese portemonnee voor ondernemingen en eenheden Europese portemonnee voor digitale identiteit, ongeacht of de transactie met succes is afgerond.
- (2) De vastgelegde informatie bestaat ten minste uit:
 - (a) het tijdstip en de datum van de transactie;
 - (b) de naam, de contactgegevens en de unieke identificatiecode van de overeenkomstige op portemonnees voor ondernemingen vertrouwende partij en de lidstaat waar die op portemonnees voor ondernemingen vertrouwende partij is gevestigd, of, in het geval van andere portemonnee-eenheden, relevante informatie uit de attestering voor de portemonnee-eenheid;
 - (c) de soort of soorten gegevens die bij de transactie worden opgevraagd en weergegeven;
 - (d) in het geval van niet-voltooides transacties, de reden voor die niet-voltooiing.
- (3) Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen waarborgen de integriteit, de authenticiteit en de vertrouwelijkheid van de vastgelegde informatie.
- (4) De backend van de Europese portemonnees voor ondernemingen legt de verslagen vast die de portemonneegebruiker via de portemonnee-eenheid naar de bevoegde autoriteiten stuurt, met inbegrip van interacties in verband met meldingen, naleving van regelgeving, gegevensuitwisseling of auditverzoeken.
- (5) De in de punten 1 en 2 bedoelde logbestanden zijn toegankelijk voor de aanbieder van Europese portemonnees voor ondernemingen, indien dat nodig is voor de levering van portemonneediensdiensten.

- (6) De in de punten 1 en 2 bedoelde logbestanden blijven toegankelijk zolang dit op grond van het Unierecht of het nationale recht vereist is.

8. GEKWALIFICEERDE ELEKTRONISCHE HANDTEKENINGEN EN ZEGELS

- (1) Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen zorgen er in overeenstemming met artikel 6 voor dat portemonneegebruikers gekwalificeerde certificaten kunnen ontvangen voor gekwalificeerde elektronische handtekeningen of zegels die gekoppeld zijn aan gekwalificeerde middelen voor het aanmaken van handtekeningen of zegels die zich lokaal, extern of op afstand van de portemonnee-eenheid bevinden.
- (2) Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen zorgen ervoor dat oplossingen voor Europese portemonnees voor ondernemingen veilig kunnen communiceren met een van de volgende soorten gekwalificeerde middelen voor het aanmaken van handtekeningen of zegels: lokale, externe of op afstand beheerde gekwalificeerde middelen voor het aanmaken van handtekeningen of zegels met het oog op het gebruik van de in punt 1 bedoelde gekwalificeerde certificaten.

9. TOEPASSINGEN VOOR HET AANMAKEN VAN HANDTEKENINGEN

- (1) De toepassingen voor het aanmaken van handtekeningen die door eenheden van een Europese portemonnee voor ondernemingen worden gebruikt, kunnen door aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen, door verleners van vertrouwensdiensten of door op portemonnees voor ondernemingen vertrouwende partijen worden verstrekt.
- (2) Toepassingen voor het aanmaken van handtekeningen beschikken over de volgende functies:
- (a) ondertekenen of verzegelen van door gebruikers van Europese portemonnees voor ondernemingen verstrekte gegevens;
 - (b) ondertekenen of verzegelen van door vertrouwende partijen verstrekte gegevens;
 - (c) aanmaken van handtekeningen of zegels overeenkomstig ten minste het verplichte formaat;
 - aanmaken van handtekeningen of zegels overeenkomstig het facultatieve formaat;
 - informeren van portemonneegebruikers over het resultaat van het aanmaken van een handtekening of zegel.

Om eenduidige voorwaarden voor de uitvoering van deze verordening te waarborgen, is de Commissie gemachtigd om overeenkomstig artikel 6 uitvoeringshandelingen vast te stellen waarin de in punt 2, c) en c), ii), bedoelde technische normen worden gespecificeerd.

- (3) De toepassingen voor het aanmaken van handtekeningen kunnen in de backend van de Europese portemonnees voor ondernemingen worden geïntegreerd of extern zijn. Wanneer toepassingen voor het aanmaken van handtekeningen berusten op gekwalificeerde middelen voor het aanmaken van handtekeningen op afstand en wanneer zij in de back-end van Europese portemonnees voor

ondernemingen zijn geïntegreerd, ondersteunen zij de applicatieprogramma-interface zoals vastgesteld in de uitvoeringshandelingen die de Commissie overeenkomstig artikel 5 kan vaststellen om eenduidige voorwaarden voor de uitvoering van deze verordening te waarborgen.

10. GEGEVENSEXPORT EN -OVERDRAAGBAARHEID

De portemonnees voor ondernemingen ondersteunen de veilige export en overdraagbaarheid van de gegevens van de houder van een Europese portemonnee voor ondernemingen, in ten minste een open formaat. Dit stelt de houder in staat om zijn gegevens over te zetten naar een andere oplossing voor portemonnees voor ondernemingen, terwijl een betrouwbaarheidsniveau van ten minste “substantieel”, zoals gedefinieerd in Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1502, wordt gegarandeerd.

11. BEVEILIGD JURIDISCH COMMUNICATIEKANAAL VOOR DE PORTEMONNEE VOOR ONDERNEMINGEN

- (1) Overeenkomstig artikel 5 van deze verordening integreren de Europese portemonnees voor ondernemingen een specifieke gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging en ondersteunen zij het gebruik ervan overeenkomstig de artikelen 43 en 44 van Verordening (EU) nr. 910/2014.
- (2) Door middel van uitvoeringshandelingen zorgt de Commissie voor het volgende:
 - (a) zij wijst één gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging aan die zal dienen als het verplichte beveiligde juridische communicatiekanaal voor Europese portemonnees voor ondernemingen;
 - (b) zij bepaalt de minimale technische en interoperabiliteitseisen waaraan een dergelijke gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging moet voldoen, met inbegrip van afstemming op de krachtens de artikelen 43 en 44 van Verordening (EU) nr. 910/2014 vastgestelde referentienormen, specificaties en procedures;
 - (c) zij zorgt ervoor dat de gekozen gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging is gebaseerd op open, openbaar beschikbare en royaltyvrije normen om interoperabiliteit te waarborgen en afhankelijkheid van één aanbieder te voorkomen;
 - (d) zij zorgt ervoor dat de gekozen gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging eind-tot-eindversleuteling biedt om vertrouwelijkheid te garanderen;
 - (e) zij stelt procedures vast om mechanismen voor continue beschikbaarheid, redundantie en uitwijkvoorzieningen bij uitval van de dienst te waarborgen.
- (3) Interoperabiliteit tussen de Europese portemonnees voor ondernemingen en de aangewezen gekwalificeerde dienst voor elektronische aangetekende bezorging is verplicht. Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen zorgen voor technische integratie overeenkomstig de in punt 2 genoemde uitvoeringshandelingen.

12. TOEGANGSCONTROLEMECHANISME VOOR EUROPESE PORTEMONNEES VOOR ONDERNEMINGEN

- (1) Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen zorgen ervoor dat autorisatiebeslissingen in het kader van het toegangscontrolemechanisme zijn gebaseerd op een of meer van de volgende criteria, passend bij het specifieke toegangsverzoek:
 - (a) de elektronische attestering van attributen van de handelende betrokkene;
 - (b) de formele rol van de handelende betrokkenen binnen een erkende organisatiestructuur of marktdeelnemer;
 - (c) de reikwijdte, geldigheid en beperkingen van mandaten, delegaties of volmachten;
 - (d) contextuele informatie of beleidslijnen en regels die op Unie- of nationaal niveau zijn vastgesteld voor sectorspecifieke naleving.
- (2) Aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen zorgen ervoor dat het toegangscontrolemechanisme fijnmazige en controleerbare autorisatie-uitkomsten mogelijk maakt, waarbij wordt gewaarborgd dat:
 - (a) de zichtbaarheid van identificatiegegevens en attesteringen is selectief en afhankelijk van toegangsrechten;
 - (b) de toegang tot bedrijfsprocessen, digitale procedures of interfaces voor de indiening van gegevens wordt gecontroleerd door middel van validering in realtime van rollen en mandaten;
 - (c) alle toegangs- en uitvoeringsacties worden vastgelegd, van een tijdstempel voorzien en gekoppeld aan cryptografisch verifieerbare autorisatiebewijzen die geschikt zijn voor audit- en gerechtelijke procedures.
- (3) Aanbieders van de Europese portemonnees voor ondernemingen zorgen ervoor dat:
 - (a) koppelingen tussen rollen en attributen verifieerbaar en controleerbaar zijn, kunnen worden ingetrokken en tot hun rechtmatige uitgevers kunnen worden herleid;
 - (b) rolconflicten, overmatige delegatie of verlopen machtigingen automatisch en in realtime worden opgespoord en voorkomen;
 - (c) alle autorisatielogica interoperabel is tussen de lidstaten.
- (4) De lijst van referentienormen, technische specificaties en procedures die moeten worden toegepast voor de uitvoering van het toegangscontrolemechanisme, wordt vastgesteld in de uitvoeringshandelingen die de Commissie overeenkomstig artikel 5 bevoegd is vast te stellen teneinde eenduidige voorwaarden voor de uitvoering van deze verordening te waarborgen. Deze lijst bevat met name:
 - (a) de formaten voor de weergave van rollen en attributen;
 - (b) interoperabiliteitsmechanismen voor mandaten en delegaties tussen portemonnees;
 - (c) protocollen, beleidstalen en handhaving van beperkingen;

- (d) vereisten voor veilige registratie, tijdstempeling en controleerbaarheid van autorisatiegebeurtenissen.
- (5) Indien de in punt 1 genoemde normen, specificaties en procedures worden nageleefd, wordt aangenomen dat er overeenstemming is met de in dit artikel bepaalde vereisten.

13. ALGEMENE BEPALINGEN VOOR PROTOCOLLEN EN INTERFACES

In overeenstemming met artikel 6 van deze verordening zorgen aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen ervoor dat de eenheden van een Europese portemonnee voor ondernemingen:

- (1) verzoeken autoriseren en, indien van toepassing, de verzoeken authenticeren die worden gedaan via toegangscertificaten van op portemonnees vertrouwende partijen of via attesteringen voor de portemonnee-eenheid. Authenticatie van de op portemonnees vertrouwende partij is vereist wanneer attesteringen zijn bedoeld voor een beperkte doelgroep; in alle andere gevallen kunnen attesteringen worden gepresenteerd door elke verzoekende partij;
- (2) aan portemonneegebruikers informatie tonen die is opgenomen in de toegangscertificaten voor op portemonnees vertrouwende partijen of in de attesteringen voor de portemonnee-eenheid, waar van toepassing;
- (3) in voorkomend geval, aan portemonneegebruikers de attributen tonen die portemonneegebruikers moeten presenteren;
- (4) attesteringen voor de portemonnee-eenheid presenteren aan op portemonnees voor ondernemingen vertrouwende partijen of aan portemonnee-eenheden die daarom verzoeken.

14. AFGIFTE VAN ELEKTRONISCHE ATTESTERINGEN VAN ATTRIBUTEN AAN PORTEMONNEE-EENHEDEN

- (1) In overeenstemming met artikel 5 van deze verordening zorgen aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen ervoor dat portemonnee-eenheden voor ondernemingen die de afgifte van elektronische attesteringen van attributen aanvragen, de op portemonnees voor ondernemingen vertrouwende partijen kunnen authenticeren.
- (2) Met betrekking tot de afgifte van elektronische attesteringen van attributen aan een portemonnee-eenheid zorgen aanbieders van portemonnees ervoor dat aan de volgende vereisten wordt voldaan:
 - (a) wanneer houders van Europese portemonnees voor ondernemingen via hun portemonnee-eenheid voor ondernemingen bij de aanbieder van de Europese portemonnee voor ondernemingen de afgifte van identificatiegegevens van de portemonneehouder of van elektronische attesteringen van attributen aanvragen van verstrekkers van identificatiegegevens van houders van portemonnees voor ondernemingen of aanbieders van elektronische attesteringen van attributen die de afgifte van identificatiegegevens van houders van portemonnees voor ondernemingen of elektronische attesteringen in meer dan één formaat mogelijk maken, vraagt de portemonnee-eenheid deze op in alle formaten die worden genoemd in artikel 8 van deze

verordening, waarin regels zijn vastgelegd voor de toepassing van de Europese verordening inzake portemonnees voor ondernemingen met betrekking tot de integriteit en kernfunctionaliteiten van portemonnees voor ondernemingen;

- (b) wanneer houders van portemonnees voor ondernemingen hun portemonnee-eenheid voor ondernemingen gebruiken om te communiceren met bevoegde nationale autoriteiten en aanbieders van elektronische attesteringen van attributen, maken de portemonnee-eenheden authenticatie en validatie van de componenten van de portemonnee-eenheid mogelijk door de attesteringen voor de portemonnee-eenheid op verzoek aan die bevoegde nationale autoriteiten en aanbieders te tonen;
- (c) de portemonnee-oplossingen ondersteunen mechanismen die verstrekkers van identificatiegegevens van houders van portemonnees voor ondernemingen in staat stellen de afgifte, levering en activering te verifiëren in overeenstemming met de in Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1502 (11) van de Commissie vastgestelde vereisten voor het betrouwbaarheidsniveau “substantieel”;
- (d) portemonnee-eenheden verifiëren de authenticiteit en geldigheid van de identificatiegegevens van de houder van portemonnees voor ondernemingen en elektronische attesteringen van attributen.

15. WEERGAVE VAN ATTRIBUTEN AAN OP EUROPESE PORTEMONNEES VOOR ONDERNEMINGEN VERTROUWENDE PARTIJEN

In overeenstemming met artikel 5, lid 1, punten d) en k), zorgen aanbieders van Europese portemonnees voor ondernemingen ervoor dat:

- (1) oplossingen voor Europese portemonnees voor ondernemingen protocollen en interfaces ondersteunen voor de weergave van attributen aan op portemonnees voor ondernemingen vertrouwende partijen in overeenstemming met de normen die zijn vastgelegd in de uitvoeringshandelingen;
- (2) eenheden van een Europese portemonnee voor ondernemingen op verzoek van gebruikers reageren op met succes geauthenticeerde en gevalideerde verzoeken van op portemonnees voor ondernemingen vertrouwende partijen in overeenstemming met de normen die zijn vastgelegd in de uitvoeringshandelingen;
- (3) eenheden van een Europese portemonnee voor ondernemingen de mogelijkheid ondersteunen dat er bewijs kan worden geleverd om het bezit van privésleutels aan te tonen die overeenkomen met de openbare sleutels die in cryptografische bindingen worden gebruikt.

16. AFGIFTE VAN IDENTIFICATIEGEGEVENS VAN HOUDERS VAN EUROPESE PORTEMONNEES VOOR ONDERNEMINGEN AAN PORTEMONNEE-EENHEDEN

- (1) De bevoegde autoriteiten zorgen ervoor dat de identificatiegegevens van houders van portemonnees voor ondernemingen die aan portemonnee-eenheden voor ondernemingen worden afgegeven, voldoen aan de technische

specificaties zoals vastgelegd in de uitvoeringshandelingen, in overeenstemming met artikel 8 van deze verordening.

- (2) De bevoegde nationale autoriteiten zorgen ervoor dat de identificatiegegevens van houders van portemonnees voor ondernemingen die zij afgeven, cryptografisch verbonden zijn met de portemonnee-eenheid waaraan deze worden afgegeven.

17. AFGIFTE VAN ELEKTRONISCHE ATTESTERINGEN VAN ATTRIBUTEN AAN PORTEMONNEE-EENHEDEN

- (1) Elektronische attesteringen van attributen die voor eenheden van een Europese portemonnee voor ondernemingen worden afgegeven, voldoen aan ten minste één van de normen uit de lijst zoals vastgelegd in de uitvoeringshandelingen, in overeenstemming met artikel 5 van deze verordening.
- (2) Aanbieders van elektronische attesteringen van attributen identificeren zich bij de eenheden van een Europese portemonnee voor ondernemingen met behulp van hun toegangscertificaat voor een op portemonnees vertrouwende partij.
- (3) Aanbieders van elektronische attesteringen van attributen zorgen ervoor dat elektronische attesteringen van attributen die zijn afgegeven aan eenheden van een Europese portemonnee voor ondernemingen de informatie bevatten die nodig is voor de authenticatie en de validering van die elektronische attesteringen van attributen.